

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra fundamentální a dogmatické teologie

Emanuel Vittek

**Farní společenství u kostela svatého Ignáce
z Loyoly v Praze v letech 1950–1990**

Diplomová práce

Vedoucí práce: doc. PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.

Praha 2015

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 12. března 2015

Emanuel Vittek

Bibliografická citace

Farní společenství u kostela svatého Ignáce z Loyoly v Praze v letech 1950–1990: diplomová práce / Emanuel Vittek ; vedoucí práce: Vojtěch Novotný. -- Praha, 2015. -- 138 s.

Anotace

Diplomová práce *Farní společenství u kostela svatého Ignáce z Loyoly v Praze v letech 1950–1990* pojednává, jak již hlásá název, o dějinách farního společenství během komunistického režimu. Studovány jsou dějiny kostela samotného, duchovní správy, pastorační a Kněžského domova, který vznikl po vyhnání jezuitů v jejich rezidenci.

Cílem práce je tyto dějiny přehledně uspořádat a zaplnit tak mezeru v dějinách tohoto místa, neboť v dobách komunismu nebyly nijak systematicky vedeny záznamy o dění ve farnosti.

Klíčová slova

Jezuité, řeholník, historie, pastorační, Kněžský domov, Ignác

Abstract

The thesis *The Parish Community at the Church of St. Ignatius of Loyola in Prague in the Years 1950-1990* describes, as the title advises, about the history of the Parish Community during the communist era. Studied Both the history of the church itself, and that of spiritual administration, Pastoral Care and Priestley House, which was established after the expulsion of the Jesuits in their residence, are investigated in the thesis. The aim of this work is to digest the history clearly organize and hereby to fill the gap in the history of this place, because during the communist era the records on activities and events in the parish were not kept systematically. records about the events in the parish.

Keywords

Jesuits, Religious, History, Pastoral Care, Priestley House, Ignatius

Počet znaků (včetně mezer): 217 135

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval všem, kteří mi poskytli pomoc při tvorbě mé diplomové práce, za odborné vedení a za připomínky k tomuto textu, zvláště vedoucímu mé práce doc. PhLic. Vojtěchu Novotnému, Th.D.

Také bych rád poděkoval jezuitskému provinciálovi Josefu Stuchlému SJ za umožnění studia v jezuitském archivu.

Velký dík také patří rodině a přátelům za pomoc a podporu.

Obsah

Úvod.....	6
1. Období komunismu a postavení církve.....	8
1.1. Situace církve v letech 1948–1950 a jezuitů v téže době.....	8
1.1.1. Situace v pražské komunitě jezuitů.....	11
1.1.2. Akce „K“.....	14
1.1.3. Akce „K“ v pražské komunitě jezuitů.....	15
1.2. Situace církve v letech 1950–1968 a jezuité v téže době.....	17
1.3. Situace církve v letech 1968–1977 a jezuité v téže době.....	23
1.4. Situace církve v letech 1977–1989 a jezuité v téže době.....	23
2. Kněžský domov.....	26
2.1. Zřízení a využití Kněžského domova.....	26
2.2. Vlastnictví Kněžského domova a kostela.....	30
2.3. Správa Kněžského domova.....	31
2.4. Rekonstrukce Kněžského domova.....	34
2.5. Centrální prodejna v Ječné.....	35
3. Ze života kněží, působících u sv. Ignáce v letech 1950–1990.....	37
3.1. JUDr. PhDr. Josef Bohumír Kasan OPraem (10. 2. 1905 – 19. 10. 1965).....	38
3.2. Dominik Bohumír Jirků OFM (3. 10. 1914 – 8. 11. 1987).....	39
3.3. Augustin Kliment CSsR (19. 7. 1896 – 21. 10. 1975).....	39
3.4. Miroslav Vágner (5. 7. 1927 – 17. 4. 2010).....	40
3.5. Václav Veselý (24. 12. 1932 – 21. 10. 2014).....	41
3.6. Jeroným Karel Wenzel OSB (28. 1. 1904 – 19. 12. 1986).....	42
3.7. Pavel Kuneš (6. 2. 1937).....	42
3.8. František Mikulášek SJ (24. 4. 1913 – 12. 11. 1993).....	43
3.9. Bohumil Plaček SJ (21. 10. 1911 – 21. 1. 2001).....	45
3.10. PhDr. Ota Polách SJ (22. 5. 1908 – 6. 11. 1969).....	46
3.11. Josef Sukop SJ (9. 2. 1913 – 10. 9. 1983).....	47
3.12. Norbert Zelený SJ (17. 2. 1905 – 14. 2. 1985).....	48
3.13. ThDr. Jiří Skoblík (16. 8. 1932).....	49
3.14. ThDr. František Panuška CSsR (15. 11. 1909 – 11. 12. 1992).....	51
3.15. Miroslav Sedláček CSsR (21. 10. 1911 – 12. 1. 1991).....	52
3.16. Petr Koutecký SJ (26. 12. 1960 – 26. 10. 2011).....	53
3.17. František Krásenský SJ (15. 8. 1925 – 21. 3. 2005).....	54
4. Život farnosti v letech 1950–1990.....	55
4.1. Odchod jezuitů.....	55
4.2. Farnost za JUDr. PhDr. Josefa Bohumíra Kasana OPraem.....	57
4.3. Farnost za Pavla Kuneše.....	60
4.3.1. Změny po 2. vatikánském koncilu.....	64
4.4. Období let 1968–1975.....	66
4.5. Farnost za ThDr. Jiřího Skoblíka.....	73
4.5.1. Návštěva Rogera Schütze a Matky Terezy.....	82
4.5.2. Revoluční rok 1989 a doba do převzetí duchovní správy jezuitů.....	86
5. Návrat jezuitů.....	87
6. Hudba u sv. Ignáce.....	89
Závěr.....	94
Seznam literatury.....	96
Seznam vyobrazení.....	103
Obrazová příloha.....	107

Úvod

Dostane-li se člověk v Praze na Karlovo náměstí, upoutá ho jistě nejen jeho rozloha, ale také dominanta, kterou je Novoměstská jezuitská kolej s kostelem svatého Ignáce z Loyoly. Již více než dvacet let mě tento chrám fascinuje. V poslední době nejen pro svou architekturu. Historie tohoto chrámu byla zpracována několikrát. Ovšem chybí novodobá historie.

Proto hlavním cílem předkládané práce je představit a přiblížit dění kolem kostela svatého Ignáce z Loyoly na Karlově náměstí v Praze a přilehlé jezuitské rezidence v dobách komunistického režimu v letech 1950–1989, potažmo až do roku 1990, kdy byla rezidence opět navrácena jezuitům. Nepsat žádné poznání o životě církve v Československu, ale sepsat něco jako kroniku kostela sv. Ignáce a rezidence jezuitů, neboť kronika obou zmíněných míst není v tomto období vedena.

Jelikož tyto záznamy ve farní i řádové kronice chybí, je celá práce postavena hlavně na rozhovorech s dosud žijícími pamětníky.

Po hlubším bádání v Národním archivu v Praze jsem objevil fond České katolické charity, který obsahoval informace o Kněžském domově. Charita totiž dům dlouhou dobu vlastnila. O tomto fondu jsem byl vedoucím své diplomové práce obeznámen, ale patrně archivem mi byl zapírán. Až po několikeré výměně e-mailů mi byl tento fond zpřístupněn.

Taktéž jsem čerpal informace z archivu bezpečnostních složek. Tam jsem nacházel informace převážně ze složek jednotlivých osob, konkrétních událostí, jako například o návštěvě Matky Terezy z Kalkaty v roce 1984. Co se týká literatury, těžil jsem hlavně z vydaných vzpomínek lidí, kteří tuto dobu zažili. Může se zdát, že podkladů bylo dost, ale opak je pravdou. Archivální prameny uváděly jen krátké zmínky o událostech. Mnohdy jen jednou větou, v lepším případě celým odstavcem. Pokud už byl záznam delší, byla z něj jasně cítit propaganda tehdejšího režimu. Výjimku snad tvoří jezuitský archiv. Jeho prameny propagandistické nebyly. Co se však týká kvantity informací, nebyl jezuitský a ani kostelní archiv o moc sdílnější. Proto také, jak je již zmíněno výše, celá práce byla postavena na rozhovorech s pamětníky, kteří informace z archivů obohatili. V některých případech dokonce písemné výpovědi byly překrouceny.

Práce je rozdělena do několika kapitol. Na začátku se zběžně seznámíme s obdobím, které následovalo před obsazením klášterů. Nastíníme situaci před „Akcí K“, samotný

průběh akce a samozřejmě se také podíváme na tuto akci, jak se uskutečňovala v pražské komunitě. Poté lehce vyložíme období komunismu v Československu ve studovaném období. Pak se již konkrétně zaměříme na rezidenci, její přebudování na Kněžský domov, na to, jak se v domě hospodařilo, kdo vše v něm mohl bydlet a podobně. Okrajově také zmíníme vybudování prodejny České katolické charity, která byla zřízena v domě kdysi patřícím jezuitům. Následně zmíníme život a životopisná data kněží, kteří v období 1950–1990 u svatého Ignáce působili. Tento seznam bude chronologický. Poslední velkou kapitolou bude sepsání dějin farnosti. Tedy dění kolem kostela svatého Ignáce. Jelikož jde o rozmezí čtyřiceti let, celé období rozdělím na několik podkapitol, které se budou zaměřovat na různá stěžejní období – např. odchod jezuitů, farnost za P. Kasana, Kuneše, Skoblíka – a na závěr zmíníme návrat jezuitů. V této kapitole také připomenou důležité události, jako byly změny po 2. vatikánském koncilu, návštěva Matky Terezy a jiné.

Tématem práce je představit ucelenou a stručnou historii kostela sv. Ignáce z Loyoly a přilehlé rezidence na základě přístupných pramenů. Začátek tohoto období půjde zmapovat jen těžce, neboť v pramenech se toho moc nedočítáme a pamětníci, kteří tuto dobu pamatovali, buď již nejsou mezi živými, nebo jejich paměť tak dalece nesahá. V tomto případě musíme stavět jen na tom, co uvádějí prameny.

1. Období komunismu a postavení církve

V této kapitole je nutné nastínit situaci, jaká panovala bezprostředně před nástupem komunismu a také dobu jejich moci na našem území v letech 1948–1989. Toto období je totiž stěžejní pro celou práci. Zaměřím se na situaci před rokem 1950, kde si komunisté chystali „půdu“, ale i na samotný rok 1950 ve kterém proběhla akce „K“, která likvidovala mužské a částečně i ženské řády. Pak nastíním období prvních let vlády komunismu až do krátkodobého uvolnění celé situace během Pražského jara. Poté se zmíním o době mezi lety 1968–1977 a celou kapitolu uzavřu obdobím po roce 1977 až do pádu režimu.

1.1. Situace církve v letech 1948–1950 a jezuitů v téže době

Po 2. světové válce se mapa Evropy nezměnila natolik jako po 1. světové válce. Nicméně politická situace byla zcela jiná, než tomu bylo v roce 1918. Svět se začal politicky vyvíjet dvěma směry. Jeden byl na Západě, a to demokratický, silně ovlivňovaný Spojenými státy americkými a Velkou Británií, a druhý na Východě, který byl totalitní a silně ovlivněn komunistickým režimem sovětského typu. Československo se nacházelo přesně uprostřed těchto dvou politických velmocí.

Celá politická situace u nás lavírovala mezi oběma těmito směry. Časem se však začala více a více přiklánět ke komunismu, až v roce 1948 se komunisté v čele s Klementem Gottwaldem ujali vlády v naší zemi naplno. V té době bylo zřejmé, že vše, co stojí proti totalitnímu režimu, bude odstraněno a potichu likvidováno. Tak se také stalo. Postupné přetínání diplomatických vztahů s Vatikánem, podrobení si církve státu, v roce 1950 likvidování klášterů jak mužských, tak i ženských, zatýkání a věznění kněží a také udělování „státního souhlasu“ těm kněžím, kteří byli pro stát pohodlní a nijak nebezpeční. Naopak „rebelantům“ byl státní souhlas odebrán. A proto někteří z kněží museli opustit službu u oltáře a najít si civilní zaměstnání. Tak se režim snažil podrobit církvi a mít právo rozhodovat i ve věcech církevních. Nicméně se mu to i přes zatýkání kněží a řeholníků nepodařilo. Celé toto období lze ve stručnosti shrnout následovně:

Pro mezidobí 1948–1961 byl charakteristický brutální tlak proti církvi vedený převážně tlakem zvnějšku. Komunisté si, jako většina vítězů, nepočínali příliš chytře. Pýcha vítěze oslepuje. V roce 1950 na jaře tvrdě zaútočili proti církvi tím, že svezli všechny řeholníky do předem připravených internačních táborů, které sloužily k izolaci

řeholníků od ostatního obyvatelstva, k pečlivému kádrování svezných a k zakládání kartoték o jednotlivcích. Vězněním postupně procházela řada kněží, a to i diecézních. Tato taktika tvrdého tlaku a zastrašování trvala především prvních 10 let, a jak se poznalo, nepřinesla odpůrcům církve, co očekávali.

Pozitiva této doby byla ta, že řeholníci si lépe uvědomili, co je podstatné a v čem spočívá povolání. Všechny nadbytečné uměle postavené kulisy duchovní praxe odumřely a více nezatěžovaly řeholní společenství. Zjistilo se, že se dá žít i bez lesů, polností, baretů, cingulí a koláříků, aniž by se vytratilo kněžství. Otec Pavlík řekl o této době, že čas strávený ve vězení patřil k jeho nejkrásnějším rokům.¹

Tato doba však měla i značná negativa. Došlo k rozrušení, a to i kladných vazeb na představené, k atomizaci a ke ztrátě zázemí. Nepřátelé církve dokonaleji zmapovali slabá místa v charakteru každého, a tím bojovali proti jednotlivci a také proti celku. Z řad zlomených, povolných a slabých StB vybírala vhodné kandidáty ke spolupráci a následně je chtěla dosadit na klíčová místa v církvi.

Jako největším nepřítelem byla viděna právě církev, přesněji náboženství. To totiž silně ovlivňovalo společnost. A to jak pro vládu pozitivně, tak i negativně. Protože právě společnost může vládu legitimizovat, ale být také strůjcem revoluce. Mimo jiné se režim náboženství, přesněji řečeno víry v nadpřirozeno, bál. Proto se komunisté snažili narušit vliv křesťanské víry.

Pro komunismus byla církev velkým institucionálním rivalem, protože církev je největší a nejdéle trvající institucí na světě. Navíc ateismus byl pro komunismus nezbytnou součástí, protože se snažil vytvořit univerzální kulturu, která by nahrazovala a do určité míry i kompenzovala veškerý kulturní život, včetně náboženství. Katolicismus totiž ovlivňuje člověka v celé jeho osobnosti. Pokouší se ovlivnit nejen chování jedince, ale i celé skupiny, a to hlavně v sociální oblasti. O to samé se snaží i komunismus, ale samozřejmě jinými prostředky.

Komunisté se tedy snažili vytvořit tzv. národní církev. Ovšem tuto církev chtěli odříznout od Vatikánu. Biskupy by jmenoval stát, a tím by tato národní církev byla plně pod vlivem komunismu.

---

¹ Srov. LÍZNA, František. Příspěvek P. Františka Lízny na setkání scholastiků Velehrad 28. 12. 1993, *Jezuité* 1994, roč. 3, č. 1, s. 15.

Prvním krokem měla být separace biskupské konference od vatikánských struktur. Vše mělo spočívat v tom, že o vztazích státu a církve by nejednalo ministerstvo zahraničí s papežskými diplomaty, ale biskupové s orgány Národní fronty. Postupem času se státu podařilo zlikvidovat nunciaturu v Československu. Právní základ církve byl stále opřen o *Modus vivendi*.² Díky tomu mohli být svěcení někteří pomocní biskupové, aniž by jejich svěcení muselo být předem zveřejněno a projednáno s vládou, přesto však toto svěcení neodporovalo žádnému zákonu. Ač nerada, přesto tuto situaci komunistická strana trpěla. Nicméně si toto trpění kompenzovala. Proto takto svěcení mohli počítat s vězněním, odsunem na venkovské fary atd. Takto přijali své svěcení třeba František Tomášek či Karel Otčenášek.

Událostmi roku 1948 byl zpečetěn i osud diplomatických vztahů Československa se Svatým stolcem. Mons. Ritter, který vykonával v Československu funkci vyslance Vatikánu – nuncia – odjel z Československa do Říma. Do Prahy se již nikdy nevrátil. Vatikánskou misi pak vedl Gennaro Verolino. Několikrát apeloval na to, aby nejednali biskupové s Národní frontou, ale ministerstvo zahraničí s internunciaturou. Za tyto podněty a nátlaky byl Verolino označen jako osoba nežádoucí a byl v létě roku 1949 odvolán. Jeho nástupce Ottaviano de Liva nebyl uznán vůbec. Dalším nástupcům pak již nebyla udělena víza.

Také došlo k likvidaci Československého vyslanectví u Svatého stolce. Tehdejší vyslanec Maixner byl povolán do Prahy za účelem porady. Po jeho příjezdu mu byl odňat diplomatický pas a bylo mu rovněž oznámeno, že se již do Říma nevrátí.

Zpočátku jednala s církvemi komise pro církevní a náboženské otázky Ústředního akčního výboru Národní fronty (ÚAV NF) v čele s Alexejem Čepičkou, který byl mimo jiné i u monstrprocesů s předními českými řeholními představiteli.

V dubnu 1949 byla jmenována nová církevní komise. Byla reprezentativnější než ta předchozí, měla větší pravomoci včetně iniciativy v církevní politice. Neoficiálně se jí

---

² *Modus vivendi* je mezinárodní smlouva, kterou s Československou republikou sjednal Svatý stolec v r. 1927/1928 poté, co byly plně obnoveny diplomatické styky. Od konkordátu se liší tím, že je uzavírán „na zkoušku“, tj. do vyřešení všech otázek podstatných pro katolickou církev i pro stát. Svatý stolec ji publikoval běžným způsobem, ale Československý stát až r. 1937 v návaznosti na delimitaci československých diecézí. *Modus vivendi* vstoupil v platnost r. 1928 a pozbyl platnosti v důsledku dlouhodobého ignorování ze strany komunistického státu. *Modus vivendi* je jedinou mezinárodní smlouvou, která byla se Svatým stolcem sjednána nejen československým, nýbrž i českým státem. Text se týkal územního rozložení diecézí, správy církevního majetku, podřízení řádů a řeholních kongregací představeným, jmenování arcibiskupů, biskupů atd. (jméno bude oznámeno vládě), slibu biskupů státu a závazku státu, že se má postarat o to, aby se zákonná ustanovení co nejdříve uzpůsobila *Modu vivendi*.

říkalo „církevní šestka“, protože měla šest členů. Tato komise pak vedla tzv. „válku s církví“.³

Na těchto dvou případech lze vidět, že komunistická strana měla vše promyšlené. Církev začala systematicky likvidovat shora. Důležité pro ni bylo, aby církev izolovala od informací. Nikdy se to sice úplně nepodařilo, ale celou záležitost s církví měli dobře promyšlenou. Odříznutí od Vatikánu a podmanění si biskupů, aby, jak se říká, „zobali z ruky“. Tedy: jak my řekneme, vy konejte. To se však zákonitě církvi nelíbilo.

1.1.1. Situace v pražské komunitě jezuitů

V té době u svatého Ignáce v Praze působil P. Bohumil Plaček (1911–2001) jako rektor kostela. Do této funkce byl ustanoven na slavnost Nanebevzetí Panny Marie, tedy 15. srpna 1946, až do osudné noci ze 14. na 15. dubna 1950,⁴ kdy komunisté systematicky zlikvidovali mužské a později i ženské řehole během tzv. „Akce K“. Stejně jako církevní představitelé v tehdejší Československu, tak i bratři jezuité si uvědomovali, že s únorovými událostmi roku 1948 přichází těžká doba, která bude plná zkoušek. Všichni velice dobře znali události v Mexiku a ve Španělsku, kde se dělo příkoří proti řádu, stejně jako v Sovětském svazu, ale nikdo tomu nechtěl věřit. Přece jenom jsme byli kulturním národem poznamenaným masarykovskou humanitou, národem v srdci Evropy a s bohatou křesťanskou tradicí. Útěchou některým bylo slavnostní Te Deum po volbě prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda, ale brzy se ukázalo, že šlo jen o dobře sehrané divadlo. Nové zákony, které vznikaly po roce 1948, upravovaly vztahy mezi církví a státem. Hlavně hospodářské zabezpečení církví bylo změněno od základu. Bylo jim odňato to, co kdy kde získaly, vystavěly a zřídily. Byly zrušeny katolické školy včetně jezuitských gymnázií v Bohosudově, Brně a na Velehradě.

Rok 1949 byl rokem vyjednávání mezi církví a státem. Stát, tedy spíše jeho komunistické vedení, byl v těchto případech velmi rafinovaný. Aby kněží dostávali státní platy, museli skládat slib věrnosti republice. Tímto slibem měl pak stát biskupy a kněze v hrsti.

---

³ Srov.: BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) 2007; s. 17-21.

⁴ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl III. – Lexikon; Arcibiskupství pražské 2013; s. 111.

Téhož roku byly také zrušeny všechny náboženské spolky a hnutí, jako například Mariánské družiny, studentské spolky, Katolická akce, katolický akademický spolek „Moravan“ na Moravě, „Česká liga akademická“ v Čechách, Orel a další.⁵ Tento příkaz rušení spolků se výrazně dotkl i skupin u kostela svatého Ignáce, neboť při tomto kostele fungovaly jak Orel, tak i Mariánské družiny.

Rok 1949 byl také ve znamení prvního zatýkání kněží, řeholníků, ale i věřících laiků.⁶

Ovšem k masivnějšímu zatýkání a systematickému likvidování církve došlo v roce 1950. Nicméně na začátku tohoto roku se nezdálo, že by byly nějaké vážné obavy ze zatýkání. Alespoň z listu otce provinciála z 11. února 1950 není nic takového cítit.

Otec provinciál, P. František Šilhan (1905–1985), informoval bratry o činnosti řádu v minulém roce. Seznámil je s počty řeholníků a jednotlivě popisoval dění v domech v české provincii. O dění v Praze u sv. Ignáce psal, že vše plyne obvyklým tempem. Hojně byly navštěvovány májová i postní kázání a večerní mše se těšily stále oblibě Pražanů.⁷ Z toho lze vidět, že jezuité a kostel sv. Ignáce se těšili oblibě a kněží, kteří vykonávali službu v chrámu, měli neustále co na práci. Dále se v dopise zmiňuje i o opravách interiéru chrámu, jako třeba pozlacení oltáře svatého Josefa, rekonstrukce kazatelny, nové pódium na kůru pro zpěváky, elektrifikace pohonu zvonu, takže se již nemuselo zvonit ručně. Došlo i ke stavebním úpravám, a to v podobě nově zbudovaného schodiště na kůr.⁸ To souviselo se stavbou nové Lurdské jeskyně se sochou Panny Marie a svaté Bernardety. Původní jeskyně pouze se sochou Panny Marie stávala po levé straně. Nová jeskyně byla postavena na stejném místě, ale vpravo, tam, kde bylo schodiště na kůr. V té době proto nebyl přístup na kůr z kostela, ale jen ze schodiště do věže, tedy přes galerie. Proto na konci 40. let minulého století došlo k budování nového schodiště na kůr přímo z kostela.⁹ Kromě kostela se jezuité starali také o své „majetky“. Na Vyšehradském hřbitově nechali rozšířit a upravit svoji hrobku. Oprava hlavně spočívala v renovaci památného kříže se jmény jezuitů, kteří zemřeli při ošetřování nemocných za morové rány roku 1680. Byl znovu pozlacen a

---

⁵ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům; Dějiny české provincie T.J. v době komunistického útlaku v letech 1950-1990*; Societas Praha 1995, s. 27-28.

⁶ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 28.

⁷ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny); Dopis otce provinciála Šilhana.

⁸ Srov. *Tamtéž*.

⁹ Srov. Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

jména všech v Pánu zesnulých členů řádu byla vtesána do žulových kvádrů po stranách kříže. Na Vánoce 1949 pak přišla očekávaná část nových jesliček, které se postupně doplňovaly o další sošky. Jsou dílem řezbáře Františka Charváta z Kutné Hory. Jako první přišly figury svaté rodiny a volka s oslíkem. Postupem času byly doplněny o postavy pastýřů, tří králů, ovcí a jako poslední byly v roce 1954 doručeny figury koně, velblouda a slona.¹⁰ Tabulka, která bývá každoročně vystavena spolu s jesličkami, hlásá, že jesličky u sv. Ignáce byly pořízeny v letech 1949–1954. Pod tímto nápisem je pak jméno autora a odkud řezbář pocházel.

Jak lze z dopisu P. Šilhana vidět, nikdo zatím nepřemýšlel nad tím, co se bude dít za dva měsíce. Masivní zatýkání a deportace řeholníků byla v tu dobu již na spadnutí. Ovšem první vlna, daleko menší, která celou akci měla rozpoutat, přišla již za měsíc od data, kdy P. Šilhan rozesílal dopis svým bratrům v české provincii. Jednalo se o tzv. monstrprocesy. Ty sloužily především k tomu, aby celá akce byla nějak odůvodněna. Mělo dojít k pošpinění jména řádů v očích veřejnosti. Předseda Státního úřadu pro věci církevní Alexej Čepička vybral představitele předních řeholí v našem státě. Během února a března 1950 byli pozatýkáni tyto řeholníci:

- František Šilhan SJ
- Adolf Kajpr SJ
- František Mikulášek SJ
- Jan Evangelista Urban OFM
- Silvestr Braitto OP
- Ivan Mastiliak CSsR
- Jan Blesík CSsR
- Augustin Machalka OPraem
- Heřman Josef Tyl OPraem
- Stanislav Barták OPraem

K nim byli přidáni i řeholníci zatčeni již dříve. A to:

- Vít Tajovský OPraem

---

¹⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny); Dopis otce provinciála Šilhana.

- Jan Anastáz Opasek OSB

Na zatčených bylo vyžadováno pomocí mučení, vydírání a jiných metod sepsat doznání k protistátní činnosti. Všichni byli odsouzeni k těžkým trestům.¹¹ 5. dubna 1950 byl pak nad obviněnými vynesena rozsudek.¹²

1.1.2. Akce „K“

Když se komunistická strana ujala v roce 1948 moci, začala postupně likvidovat své „nepřátele“, kteří jakýmkoliv způsobem mohli ohrožovat ideje strany a celého svazu. V roce 1950, přesněji v noci ze 13. na 14. dubna, přišly na řadu i kláštery. Akce byla celostátní a týkala se všech mužských řeholí. Později pak i ženských. Celá akce byla rozdělena na tři etapy. V první byly obsazeny všechny mužské řády s výjimkou kapucínů a některých menších řeholních kongregací. Na ty přišla řada o něco později, až v druhé etapě. Třetí etapa pak likvidovala ženské řády a kongregace, které měly nějaký druh škol, a řády kontemplativní. Na svobodě zůstaly jen ty řády, které působily v ošetrovatelské službě. Z mužských pak pouze Milosrdní bratři.¹³ Celé akci předcházely tzv. monstrprocesy.

Po těchto monstrprocesech se rozjely samotné přípravy na „Akci K“. Označení „K“ – čili kláštery. Již v roce 1949 zazněly první požadavky na zabránění klášterů, a to ze strany Národní fronty. Měl se tím zmenšit vliv řádů na společnost, především však šlo státní společnosti o získání velkého počtu budov. Mužské řády v té době totiž vlastnily kromě far 149 komplexů. Církevní šestka vypracovala návrh v podobě centralizace řeholníků a 22. dubna 1949 jej předsednictvo ÚV KSČ schválilo. Následkem toho začala evidence klášterů a řeholníků po celém Československu. A nejen to, dávaly se dohromady plány budov a všechno to, co bylo potřeba pro detailní vypracování plánu na likvidaci řeholí. Dne 20. ledna 1950 přijala ÚV KSČ detailnější a konkrétnější plán pro likvidaci mužských řeholí. V podstatě se již nezměnil a v dubnu téhož roku byl realizován. Kláštery měly být vyklizeny a řeholníci soustředěni v několika málo kláštorech. Nešlo ani tak o soustředění, jako spíše o účelovou izolaci od lidí. Ve zbývajícím čase se rozhodovalo o strategii obsazení – zda začít ve městech a pokračovat na vesnici, či

¹¹ Srov.: NOVOTNÝ, Vojtěch; *Maximální křesťanství Adolf Kajpr SJ a list Katolík*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, s. 53-60.

¹² Srov. OVEČKA, Petr. František Šilhan, *Jezuité 2005*, roč. 14, č. 1, s. 6.

¹³ Srov. NOVOTNÝ, Vojtěch; *Maximální křesťanství Adolf Kajpr SJ a list Katolík*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, s. 42.

zabrat některé kláštery nejnebezpečnějších řádů, nebo některé řády zrušit úplně právními předpisy. Nejdříve přišlo na řadu sedm největších (nejpočetnějších) řádů. Pro představené řádů a vlivné řeholníky byl nachystán klášter v Želivě. Ten jako jediný pak nesl název internační. Ostatní kláštery se pak označovaly jako centralizační. Saleziáni byli centralizováni do kláštera v Oseku, redemptoristé v Králíkách, jezuité v Bohosudově, františkáni v Hejnicích a pro premonstráty, německé rytíře a těšitele se stal centralizačním klášterem Broumov. Všechny centralizační kláštery se nacházely v pohraničí, v oblasti, která se nepřesně označovala jako Sudety. Celá akce byla tak dobře naplánována, že proběhla ve všech klášterech podle stejného scénáře.¹⁴

1.1.3. Akce „K“ v pražské komunitě jezuitů

Obsazení a zatčení jezuitů v Praze u sv. Ignáce popisuje P. Jan Pavlík (1920–2008) ve své knize „Budou vás vydávat soudům“.

Superiorem¹⁵ u sv. Ignáce tehdy byl P. Plaček. Ten však toho dne nebyl v rezidenci, neboť nabíral síly v rámci dovolené. Na Velehradě, kde se v ty dny nacházel, ovšem zatčení neunikl. Byl zajat spolu s velehradskými jezuiti a dopraven do Bohosudova. U sv. Ignáce ho zastupoval P. Vojtěch Pešek (1910–1994), který byl provinčním prokurátorem. Kolem půlnoci byl P. Pešek probuzen telefonem z vrátnice. Volal mu vrátný, že přišli nějací pánové a že by s ním chtěli mluvit jako s představeným domu. P. Pešek přišel dolů a byl mu řečen důvod nezvané návštěvy. Pak vtrhli dovnitř příslušníci SNB, uniformovaní i v civilu, a také milicionáři. Rozutekli se po celém domě a obsadili také dvůr. Zajímali se i o to, kde se pouští zvony. To nejspíš z důvodu, aby zabránili jejich spuštění, a tak nikdo nemohl přijít na pomoc. Neboť o půlnoci zvony většinou mlčí. Potom nařídili P. Peškovi, aby v tichosti všechny vzbudil. Na příkaz SNB se všichni shromáždili v jídelně. Bylo jim řečeno, aby se připravili na cestu. Měli si vzít jen to nejnútnejší. Dostali příslib, že ostatní bude za nimi posláno. Pražským jezuitům bylo i oznámeno, kam pojedou. Cílem jejich cesty byl klášter Bohosudov. Tam se měli dozvědět další pokyny. Když si balili svá zavazadla, museli mít otevřené dveře do pokojů. Na chodbě pak hlídal někdo z SNB.¹⁶ Každý z jezuitů si bral něco jiného. „Např. P. Vítek si pohotově sbalil peřinu, aby někde nemrzl.“¹⁷ Pak se všichni se svým kufříkem nebo jiným zavazadlem opět shromáždili v jídelně, kde jim

¹⁴ Srov.: BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 158-159.

¹⁵ Superior – představený místní komunity.

¹⁶ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 53-54.

¹⁷ *Tamtéž*.

byly prohlédnuty sbalené věci. Při prohlídce jim odebrali některé věci, např. breviáře. Pak nastoupili do autobusu a odjeli. P. Pešek ještě zůstal v rezidenci. Později P. Pavlíkovi vyličil, že po odjezdu jezuitů z rezidence prošli „noční návštěvníci“ všechny pokoje a co se hodilo, zmizelo v jejich kapsách. P. Pešek ráno ještě sloužil mši v kostele. Během mše svaté se tam objevil dr. Kasan (1905–1965), premonstrát z opatství v Nové Říši, který byl v té době společen s komunisty. P. Pavlík ve své knize uvádí, že na P. Kasanovi bylo vidět, že je pod vlivem alkoholu. Kolem deváté hodiny si měl P. Pešek sbalit nějaké věci. Později vzpomínal, že si vzal dva menší kufříky, také celý breviář a montérky. Všechno mu nechali a odvezli jej na nedalekou Bartolomějskou. Vyslyšeli ho spolu s několika dalšími představenými pražských klášterů. Kolem druhé hodiny odpolední přišli příslušníci SNB a řekli jim, aby si všichni vzali své věci. Ty jim pak znovu prohlédli. Poté je odvedli do dvora, kde bylo připraveno několik antonů, do kterých nasedli.¹⁸ Cílem cesty byl Želiv. Prof. P. Armbrustera (1928) zastihlo zabrání klášterů v Děčíně. Odvezli je do Bohosudova. Chtěli pokračovat v dobrém zvyku, a to v tom, že ráno byla k snídani jen káva z cikorky s mlékem a suchý chleba. Tak totiž byli zvyklí snídat nejen v noviciátě, ale i v Děčíně. Jenže vojáci, co je hlídali, se bouřili, že takové „žrádlo“ jíst nebudou, tak k tomu přidali alespoň nějakou zavařeninu. V zajetí se jim tedy po této stránce vedlo líp než na svobodě.¹⁹ V Bohosudově se setkal s drtivou většinou spolubratří. Ač to byla těžká chvíle, humor je neopouštěl, protože se všichni společně shodli na tom, že v tak hojném počtu se čeští jezuité snad ještě nikdy nesečkali a asi ani nesečkají.²⁰

Podobným způsobem tedy probíhalo obsazování klášterů v celém tehdejší Československu. Z opuštěné rezidence byl ještě téhož roku vytvořen Kněžský dům.

Co se vlastně dělo, netušil nikdo. Byly jen spekulace. Občas se objevovaly informace ve zprávách z Nuntii, které dostávali čeští jezuité v zahraničí. V nich byli bratři seznamováni s novinkami v provincii nejenom české, ale i o působení řádu ve světě. „Vydávání těchto zpráv měl na starosti P. Václav Feřt SJ (1903–1986), který působil v Římě. Byl to jakýsi quasi provinciál pro české jezuitu v zahraničí.“²¹ Ve zprávách se psalo, že v Praze prožívali soudný den již podruhé. P. Plaček nebyl doma, ale na Velehradě, a byl s velehradskými odvezen do Bohosudova. Také psal bratřím, že

---

¹⁸ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 53-54.

¹⁹ Srov. ARMBRUSTER, Ludvík v rozhovoru s Alešem Palánem; *Tokijské květy*; Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, 2011, s. 124.

²⁰ Srov. Z osobní výpovědi prof. Ludvíka Armbrustera, 1. 12. 2014, (osobní archiv autora).

²¹ *Tamtéž*.

v klášteře zůstal po odvezení ostatních jen provinční prokurátor P. Pešek, který ještě ráno 14. dubna celebroid v kostele mši svatou a potom byl odvezen do Želiva, kde byli koncentrováni všichni řádoví představení z českých a moravských domů.²² Tak byli bratři jezuité alespoň v kostce informováni o tom, co se dělo.

1.2. Situace církve v letech 1950–1968 a jezuité v těžké době

Ještě než nastíním situaci, která nastala v Československu po roce 1950, je dobré zmínit jednu věc, která se stala ještě předtím. V roce 1949 byl zřízen Úřad pro věci církevní. Ten měl na starosti dohlížet na činnost církve a také do církevních kruhů nasadit svoje lidi. Tyto úřady byly de facto dva. Jeden v Čechách a druhý na Slovensku. Oba fungovaly autonomně. Dosazování vládních lidí do církevních kruhů se podařilo ještě před rokem 1950. Na biskupské konzistoře byli dosazeni vládní zmocněnci, kteří se své funkce ujali naplno. Bez jejich podpisu neprošlo nic. Tím začal stát rozhodovat i v záležitostech církevních. Konkrétně ve věcech týkajících se svátostí, náboženského kultu a výkonu bohoslužeb. Mnohdy vládní zmocněnci vydávali nařízení a ustanovení, aniž by o tom biskup měl tušení.²³

Za této situace, která byla velmi dobře připravena, byla katolická církev takřka bezmocná. Toho si byli vědomi i členové jezuitského řádu v Římě, kteří se snažili pravidelně posílat zprávy svým spolubratrům. Jelikož také věděli, že informace podávané kněžím v Čechách nejsou pravdivé a mnohdy jsou zkreslené, nastínil redaktor píšící tyto zprávy o situaci v Československu následovně:

„Celková situace v ČSR se stala vážnou. V určitém smyslu mnohem těžší než dříve. Příklad, i když povinně vynucená, některých nejdůstojnějších pánů biskupů ještě zvětšila nejasnost a bezradnost v kněžských řadách. Zdálo se, že se připravuje nový generální útok na církev, zvláště na episkopát a klérus.“²⁴

Dále redaktor napsal, jak k tomu mělo dojít a co k tomu mělo sloužit. Například přeškolovací kurzy kněžstva v Praze, kněžský sjezd v Praze kolem svátku sv. Václava a jiné. Informuje i o tom, že mnoho kněží je přeloženo ze svých působišť na nová místa. Arcibiskup Josef Beran (1888–1969) byl převezen neznámo kam. Dlouho se nevědělo, kde je vězněn. Ostatní biskupové žili v nuceném odloučení od kněží i věřících.

²² Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/2; s. 4.

²³ Srov.: BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 29.

²⁴ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/10-11; s. 2.

Z českých biskupů se volně pohybovali jen staříčský biskup Mořic Pícha (1869–1956) a nemocný biskup Štěpán Trochta (1905–1974).

Ač nebyla doba katolické církvi příliš nakloněna, přesto byly církevní úkony stále konány. Například pan biskup Antonín Eltschkner (1880–1961) biřmoval, a to nejen v Praze, ale i v jiných diecézích. Na některých místech, kam přijel biřmovat, někteří rodiče odhlašovali děti od biřmování, a to kvůli jeho vazbám s komunismem. Mnozí kněží i laici v té době byli velmi stateční. Podmínky byly těžké a bez nadsázky se dá říci, že církev se stáhla do pomyslných katakomb.²⁵ Lze tedy vidět, že situace byla opravdu složitá. Na jedné straně církev oficiální, která se snaží se státem vycházet, a na straně druhé jakási církev „revolucionářů“, kteří se drží svých zásad. Ti to ovšem neměli zdaleka tak jednoduché jako ti „umírnění“.

Nabízí se však otázka, zda to měli jednoduché i ti z již zmiňované „oficiální“ církve. Úřad pro věci církevní zasahoval do dění v církvi dál. I když v letech 1953–1956 se úřad pokusil liberalizovat postavení církve ve veřejném životě. Liberalizace však byla ukončena potlačením povstání v Maďarsku. Snad z obav, že by se něco podobného mohlo stát i u nás, byl pro jistotu tento úřad zrušen. Neboť liberalizační snahy nenašly ve straně žádnou vstřícnou odezvu. Pravomoci zrušeného úřadu přešly na Sekretariát pro věci církevní, který byl zřízen pod ministerstvem školství a kultury.²⁶

Vstupovat v té době do noviciátu, ať už jezuitského, či jakéhokoli jiného, bylo velmi riskantní. Přesto se našli odvážlivci, kteří i přes nepřízeň politického systému, který v té době v našich zemích panoval, vstupovali do řádů. Bylo tomu tak i u jezuitů. Na svůj tajný vstup k jezuitům vzpomíná P. Robert Kunert (1933):

„Žádný noviciát tehdy neexistoval. Vstupoval jsem tam, kde jsem byl a pracoval, tedy doma. Bydlel jsem v Horní Čermné a pracoval jsem v Lanškrouně. O mém vstupu věděli jen scholastik Josef Jakubec, P. František Kučera a P. Josef Sukop. Platila zásada, že jsem o svém členství v Tovaryšstvu nesměl před nikým hovořit.“²⁷

P. Kunert dodává, že o svém vstupu do řádu neřekl ani svým rodičům. Celý noviciát tehdy probíhal v tajnosti. Noviciát se mu prodloužil z původních dvou na pět let, protože provinciál i novicmistr byli zavřeni. Po kouscích mu byl zprostředkováván různými bratřími, které tímto způsobem i poznával. Nescházeli se po domech, ale

²⁵ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/10-11; s. 2.

²⁶ Srov.: BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 31.

²⁷ KUNERT, Robert. Noviciát tehdy neexistoval, *Jezuité* 2007, roč. 16, č. 4, s. 4-6.

na polích za Velehradem, v lesích nad Králíky a jinde v přírodě. I když noviciát prožíval ve skrytu a v obtížných podmínkách, přesto byl šťastný.²⁸

Komunistická strana také podezřívala po celou dobu církev z protistátní vydavatelské činnosti, z výuky náboženství v soukromých bytech, z projevování členů zakázaných či zrušených řádů²⁹ a mnoho jiného. Posuzováním, zda byla obvinění oprávněná, či nikoli, se zabývat nebudu.

Prvním zábleskem „lepších zítřků“ byla amnestie v roce 1960. U příležitosti oslav patnácti let od ukončení 2. světové války byla prezidentem Antonínem Novotným vyhlášena amnestie. Mnozí to chápali, a asi tomu tak i bylo, jako předznamenání zlepšení vztahů mezi státem a církví, které se skutečně od té doby nepatrnými krůčky začalo dít až do roku 1968. Ve zdůvodnění amnestie můžeme nalézt tato slova:

„Neotřesitelná síla a pevnost našeho socialistického zařízení, jakož i jeho humanismus, velická důvěra, kterou má Komunistická strana Československa a socialistický stát mezi pracujícími, umožňují, aby osobám, které se dopustily závažných trestných činů směřujícím proti politickým a hospodářským základům naší republiky, byla dána možnost odčinit svou vinu před lidmi poctivou prací.“³⁰

Amnestie byla podmíněna pěti lety bezúhonného chování. Převážně se týkala politických vězňů, kteří byli vězněni pro víru. K propouštění docházelo po celou první polovinu šedesátých let. Nejvíce tedy v roce 1960, 1962 a 1965.³¹

Před tím, než byli vězni propuštěni, byli ve věznicích izolováni od ostatních a byly jim zkontrolovány osobní spisy. Před propuštěním získali amnestovaní vězni nazpět své věci jako civilní šaty nebo cennosti, pokud se „neztratily“. V případě „ztráty“ jim měla být poskytnuta náhrada. Každému vězni bylo možné vyplatit hotovost do výše 1000 Kčs. Zbývající částka byla odeslána na adresu trvalého bydliště. Současně byli amnestovaní poučeni o svých přihlašovacích povinnostech, o tom, kam bylo zasláno hlášení, ke kterému pracovnímu odboru byli přiděleni, kde si mají vyzvednout občanské průkazy, jak se mají chovat a vystupovat po propuštění a během cesty ke svým rodinám a především o závazku mlčenlivosti, který podepisovali. V den vyhlášení amnestie 9. května 1960 byli ve všech věznicích odsouzení slavnostně propuštěni. Před propuštěním byli seznámeni se zněním amnestie a předseda komise jim

---

²⁸ Srov. *Tamtéž*.

²⁹ Srov.: Archiv bezpečnostních složek České republiky, Spisový fond X. správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti, složky 775, 779, 795.

³⁰ BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 40.

³¹ Srov. *Tamtéž*.

vysvětlil politický význam rozhodnutí prezidenta Novotného. Po vyhlášení amnestie prováděli zástupci podniků nábor pracovních sil.³²

Ne láska k církvi, ale skutečnost, že i komunisté došli k poznání, že církve nelze zlomit uvězněním, vedla k tomu, že v mezidobí 1961–1968 se postupně vrata věznic otvírala a zůstávali za nimi pouze ti nejméně polepšitelní. Taktika však směřovala k boji v týlu. Rozkládala se jednota mezi kněžími, ti úplně odpadlí založili Mírové hnutí katolického duchovenstva (MHKD), jiní se k nim více méně nedobrovolně přidávali. Buď s naivní představou, že se dá něco zachránit, nebo pod tlakem vydírání chtěli mít pokoj, báli se vězení, nebo pod výhrůžkou ztráty státního souhlasu.

Po částečném uvolnění situace v roce 1968 vzniklo pokoncilní hnutí, to však nebylo nic protistátního. Alespoň v té době. Dílu koncilové obnovy nešlo ani o akci „církve učící“, ani o akci laiků pod patronací biskupů, ale o dílo Božího lidu hierarchicky strukturovaného, tedy o jev na úrovni myšlení konstituce *Lumen gentium*. Program Díla koncilové obnovy zřejmě představoval nejúplnější a konzistentní projev těch, kdo stáli plně ve společenství církve a byli zapálení pro koncil. Především šlo o šíření a rozvíjení koncilové teologie a o myšlení na všech rovinách církevního vyučování a působení.³³ Toto hnutí nejen informovalo lidi o koncilu, ale chtělo i sesazení Josefa Plojgara (1902–1981), vydávalo doposud zakázané knihy atd. To vše v době, kdy to šlo, přičemž bylo známo, že to zanedlouho zase nemusí jít. Protistátní tiskoviny, vydávané církví, se při kostele sv. Ignáce rozhodně nepublikovaly. To spíše po soukromých bytech farníků, například v rodině Němců. Taktéž nebylo možné vyučovat náboženství při kostelech. Výuka náboženství probíhala tedy také v soukromých bytech. K Němcům docházel například P. Karel Pilík a P. František Kohlíček.³⁴

Když docházelo k postupnému oteplování vztahů mezi církví a státem v době nazývané Pražské jaro, byla tato doba důležitým obdobím pro církve ve čtyřicetiletém období nesvobody. Nebylo to období nějak příliš dlouhé, ale dost významné. Vše začalo otevřeným dopisem bývalých politických vězňů, který byl adresován Alexandru Dubčekovi. Hlavním požadavkem v listu bylo umožnění aktivního křesťanského života. Tento dopis byl uveřejněn 21. března 1968, tedy

³² Srov.: ROKOVSKÝ, Jaroslav. Amnestie 1960, *Paměť a dějiny* 2011, roč. 5, č. 1, s. 43-47.

³³ Srov.: <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2003-1/Jak-byl-cten-koncil-v-Cechach-a-na-Morave.html>, vyhledáno 31. 3. 2014

³⁴ Srov. Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014 (osobní archiv autora).

ve stejný den, kdy byla odevzdána Alexandru Dubčekovi petice, kterou podepsalo takřka sto tisíc občanů z celé země, včetně některých biskupů. V petici se dožadovali odstranění nejtěžších křivd v oblasti náboženství. Také českoslovenští biskupové napsali vládě dopis se svými požadavky:

„Uzavření právní dohody se Svatým stolicem, znovunastolení biskupů do jejich úřadů a umožnění činnosti biskupské konference, zrušení právních překážek pro svobodu pastorační činnosti, umožnění činnosti řádů a kongregací, obnovení práv řeckokatolické církve, náprava křivd u obětí protináboženské persekuce, svobodná výuka náboženství, přístup do veřejných médií, povolení pastorační péče ve věznicích, nemocnicích a ústavech sociální péče.“³⁵

Mnoho bodů z těchto žádostí bylo akceptováno, ačkoliv spousta věcí zůstala při starém. Nutno podotknout, že církev uvolnění situace velmi využila. Za největší úspěch pak byla považována obnova řeckokatolické církve.³⁶

Možnosti, které události roku 1968 přinášely, byly využity i jezuiti. P. Šilhan se s velkou iniciativou ujal svého úřadu provinciála. Pražské jaro 1968 zastihlo provincii v rozptýlení. Většina členů provincie byla zaměstnána v civilních zaměstnáních a neměla státní souhlas k vykonávání kněžské služby. Státní souhlas dostala část jezuitů až k roku 1968, ale po roce byl většině zase odebrán.³⁷ První otázka, která se musela vyřešit, byla, jak je to s těmi členy řádu, o kterých se oficiálně nevědělo. Neboť i přes oficiální zákaz fungoval řád tajně a přijímal i nové členy. Dále se řešila studia bratří jezuitů. Někteří byli posláni studovat na bohosloveckou fakultu do Litoměřic, jiní do zahraničí. Jezuité se pozvolna začali vracet i do svých původních působišť. Nejinak tomu bylo i v Praze u sv. Ignáce. Jako první přišel P. František Mikulášek. Když začal pracovat v Katolických novinách, vystřídal ho P. Bohumil Plaček. Do Prahy ke sv. Ignáci pak přišli i P. Josef Sukop, P. Norbert Zelený a dva bratři fr. Pavel Slezák a fr. František Novák, kteří pomáhali v sakristii.³⁸ Návratem jezuitů v roce 1968 ke sv. Ignáci se podrobněji budu zabývat později. P. František Šilhan se snažil pro jezuiti vyjednat maximum. Prioritou bylo, aby se členové řádu dostávali co nejvíce ke kněžské službě. Starší kněží byli posíláni k sestřám jako spirituálové, mladší na fary a do duchovních správ. Dokonce mezi lety 1968–1969 dostali jezuité souhlas k vykonávání exercicií.³⁹

³⁵ BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 44.

³⁶ Srov. BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 44-55.

³⁷ Srov. PAVLÍK, Jan. Ad multos annos, P. Jan Pavlík SJ – 50 let kněžství, *Jezuité* 1993, roč. 2, č. 3, s. 82.

³⁸ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 166-168.

³⁹ Srov. *Tamtéž*, s. 169.

Že se v Československu dějí změny k lepšímu, že se lepší i vztahy mezi státem a církví, zaznamenali i v Římě. Redaktor Nuntii, které chodily jezuitským bratřím, psal o dění v Československu v roce 1968. Informoval o postupné likvidaci Mírového hnutí duchovenstva i s Plojharem a ostatními jeho věrnými pomocníky. Biskup František Tomášek s akčním výborem, který se skládal ze tří českých a tří slovenských kněží, měl za úkol připravit valné shromáždění kléru. Ovšem i z Prahy do Říma přicházely zprávy, že pan biskup Tomášek ustanovil pastorační radu a řadu komisí, které si dobře vedly. Velmi čilá byla právnícká komise, která sestavovala memoranda, žádosti a různá podání podle zakroucených paragrafů. Zabývala se také rehabilitací. Velmi čilá byla v té době i komise teologická, která se přednostně zabývala reorganizací na bohoslovecké fakultě a potřebami kněží ve službě a ve výrobě. Formovaly se pastorační komise pro Prahu, venkov a pohraničí. Dále komise katechetická a zahraniční pro informování cizinců-katolíků, kteří do tehdejšího Československa jezdili. Nejčilejší byla komise tisková, která vyměnila redakci v Katolických novinách, aby noviny byly již opravdu katolické a mohly se číst, odebírat a rozšiřovat. Iniciativa se často projevovala dost samostatně. Biskup Tomášek jako by oživil. Časopisy (Student, Literární listy) přinesly s ním různé rozhovory. Pražský rozhlas mluvil stále o kardinálovi Josefu Beranovi, bývalém „arcibiskupovi“, a začalo se i srovnávat Československo s jinými státy. Např., že Španělsko má více neobsazených biskupství než Československo. Spíše to bylo ale záměrně, neboť Španělsko v té době mělo na 66 biskupství a my v Čechách a na Moravě pouze 6! Bylo třeba ještě vyčkávat.⁴⁰

Z těchto zpráv můžeme vidět, že z požadavků, které napsali českoslovenští biskupové vládě, bylo opravdu mnohým vyhověno. Proto vznikaly pastorační rady, komise atd. Ovšem veškeré naděje byly postupně umrtveny normalizací, která nastala záhy po Pražském jaru. Také provincie se opět ocitá v rozptýlení, pod tvrdou kontrolou státní bezpečnosti. Kněží - jezuité, kterým i po roce 1969 zůstal státní souhlas, působili takřka výhradně v zapadlých pohraničních vesnicích.⁴¹ Jakékoli srocování a scházení se kněží, hlavně těch řeholních, bylo naprosto nemyslitelné. Jakékoli takové shromažďování bylo už považováno za trestný čin. Když P. Ludvík Armbruster jednou za čas dojížděl z Japonska do Evropy, do Rakouska, většinou si vyžádal i propustku na 3 dny do Československa. Jednou se mu dokonce podařilo i setkání se svými spolubratry. Bylo to u P. Františka Mikuláška, který tehdy působil

⁴⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/65; s. 3-4.

⁴¹ Srov. PAVLÍK, Jan. Ad multos annos, P. Jan Pavlík SJ – 50 let kněžství, *Jezuité* 1993, roč. 2, č. 3, s. 82.

v Praze-Podolí. Setkali se u něj P. Ludvík Armbruster, P. Felix Stejskal a P. Karel Dománek. Když bylo setkání u konce, zvedl se P. Armbruster a chtěl odejít. Ostatní ho však zastavili a poučili ho, že aby to nebylo nápadné, musí odcházet co půl hodiny po jednom. Jinak by je všechny zavřeli.⁴² Tak vzpomíná na těžkou dobu prof. P. Armbruster, když se za dob totality občas dostal do vlasti.

1.3. Situace církve v letech 1968–1977 a jezuité v těžké době

Po 21. srpnu 1968 se vše změnilo. Aktivní politický odpor postupně slábl, až došlo k zakonzervování poměrů a návratu do podoby před rokem 1968. Vše upadlo do hluboké rezignace a většina obyvatelstva přistoupila na rituální chování předepsané stranou. Kdo jednal tímto způsobem a nekladl odpor, mohl celkem spokojeně žít. Tento klid byl u kněží zaplacen vstupem do potomka MHKD – PACEM IN TERRIS i stále větší rezignací na žité evangelium.⁴³

Po pražském jaru byly veškeré snahy církve o jakési obrození a zlepšení celé situace opět na bodě mrazu. Nepomohla tomu ani biskupská úmrtí. Nejdříve na Slovensku a pak i v Čechách. Po smrti kardinála Trochty zůstal na biskupském stolci jediný „pastýř“, a to František Tomášek.⁴⁴ Ten se časem proměnil z nekonfliktního člověka na morální autoritu a uznávaný symbol odporu proti nesvobodě.

V roce 1976 byl František Tomášek jmenován kardinálem, ale bez zveřejnění. Tento fakt byl odtajněn až o rok později. Téhož roku se zapojil i do dění kolem Charty 77, ale veřejně se od ní distancoval.⁴⁵

1.4. Situace církve v letech 1977–1989 a jezuité v těžké době

Situace se pomalu začala také měnit s nástupem nového papeže Jana Pavla II. Jeho první zahraniční cesta vedla do rodného Polska. Této návštěvy se účastnila i skupina českých poutníků. Česká církev povzbuzena papežem a v čele s kardinálem Františkem Tomáškem už nebyla církví utiskovanou, ale církví, která se

---

⁴² Srov. ARMBRUSTER, Ludvík v rozhovoru s Alešem Palánem; *Tokijské květy*, s. 285-286.

⁴³ Srov. LÍZNA, František. Příspěvek P. Františka Lízny na setkání scholastiků Velehrad 28. 12. 1993, *Jezuité 1994*, roč. 3, č. 1, s. 14-17.

⁴⁴ Srov. BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 93-94.

⁴⁵ Srov. *Tamtéž*; s. 96-97.

začala hlásit o své slovo. To dokládá i skutečnost, že od roku 1978 činil ústupky ve vyjednávání stát, nikoli církev.⁴⁶

V osmdesátých letech propukla také aféra s pozváním papeže Jana Pavla II. do Československa. Kardinál Tomášek byl upozorňován členy StB, aby provedl opatření, která by zamezila konání nežádoucích činností ve farnostech. Přesto kardinál i věřící ve svém úsilí pokračovali. Záměr donutit kardinála Tomáška k ukončení iniciativy se nepodařil. V té době taky probíhalo jednání s ČSSR a Vatikánem. Ministr Jelínek⁴⁷ proto vystoupil s projevem, že si církev zahrává s možností zhoršení vztahů mezi čs. státem a římskokatolickou církví a také mezi Vatikánem a ČSSR. I přes tyto výhrůžky kardinál Tomášek pozvání nezrušil. V květnu roku 1984 Svatý otec přislíbil účast na velehradské pouti plánovanou na červenec 1985. Krátce nato si nechal ministr kultury Milan Klusák zavolat kardinála. Ministr vystoupil s brutálním projevem, který měl předem schválený politickými a vládními orgány. Kardinál, který asi po první třetině projevu vstoupil ministru do řeči, ho požádal, aby se zdržel dalších komentářů, sdělil mu stručně stanovisko státu k návštěvě a odešel.⁴⁸

Nicméně přesto se komunistickému režimu podařilo návštěvě papeže na Velehradě zabránit.⁴⁹ Papež se k tomu vyjádřil později, v roce 1990, když v homílii na Velehradě řekl:

„Vy, mladí křesťané Československa, nejste poprvé na tomto posvátném místě. Pout' v jubilejním roce 1985, kdy mi ještě nebylo dovoleno přijít mezi vás, byla svítáním, byla významným mezníkem na vaší cestě ke svobodě!“⁵⁰

Velehradská pout' v roce 1985 byla zcela jistě předělem a předzvěstí nové doby.

Na konci 80. let minulého století si stát začal uvědomovat velice dobře, že jeho pozice slábnou, neboť v posledních letech se mu v otázkách církve nepodařilo nic prosadit. Mnoho jednání mezi církví, Vatikánem a státem, která se táhla po celý konec osmdesátých let, končila vždy neutrálně, nebo jen s malými dílčími výsledky. Toto období pak rozbouřila petiční akce, kterou na konci roku 1987 rozproudil Augustin

---

⁴⁶ Srov. *Tamtéž*; s. 53-55 .

⁴⁷ Křestní jméno prameny neuvádějí

⁴⁸ Srov. CUHRA, Jaroslav; *Československo-vatikánská jednání 1968-1989*; Ústav pro soudové dějiny AV ČR, 2001, s. 157-158.

⁴⁹ Srov. BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 56.

⁵⁰ Z homílie papeže Jana Pavla II. při návštěvě Velehradu 22. dubna 1990; <http://www.farnostvelehrad.cz/dokument/Papez-na-Velehrade-154/>, vyhledáno 24. 3. 2014.

Navrátil. Text vešel do dějin pod názvem „Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů v ČSR“. Požadoval mimo jiné plnou náboženskou svobodu, odluku církve od státu, navrácení majetku aj. Pod petici se podepsalo přes 600 000 věřících. Petice se dočkala kladných ohlasů i od vedení církve v Československu. Ač tato petice byla proti všem původním ideám režimu, stát nijak nezakročil, nepočítáme-li zastrašování a dezinformace z jeho strany.

O tom, že církve se stává silnější a silnější, svědčí další pouť, která se tentokrát konala v pražské katedrále sv. Víta, k blahoslavené Anežce České, jejíž svatořečení se chystalo. Pout' byla stanovena na 6. březen 1988. Režim se ovšem opět snažil znepříjemnit celou akci, například tím, že byla značně omezena MHD v Praze a spoje, jak vlakové, tak i autobusové, směřující do hlavního města byly rušeny apod. Přesto na pout' přijelo velké množství lidí. Režim také dovolil, aby se větší počet lidí zúčastnil svatořečení Anežky České, které proběhlo 17. listopadu 1989 v Římě. Podle odhadů odcestovalo do Říma na 10 000 poutníků z Československa.⁵¹

Co se dělo na území Československa po onom svatořečení Anežky, dcery krále Přemysla Otakara I., není třeba více popisovat. Listopadové události roku 1989 přinesly nejen lidem, ale i církvi svobodu. Navrácení majetku, obnovení řádů a kongregací. Avšak svoboda s sebou nesla i mnoho starostí, co se zdevastovaným majetkem. Vzorem budiž i rezidence v Ječné 2, která po celou éru komunismu sloužila jako Kněžský domov a která se jezuitům vrátila ve stavu, v jakém ji jistě neopouštěli.

---

⁵¹ Srov. BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; s. 58-62.

2. Kněžský domov

V této kapitole budeme pojednávat, o tom, co se stalo s rezidencí jezuitů po jejich násilném vstěhování během akce „K“. Jak hlásá samotný název kapitoly, byl zde zřízen Kněžský domov. Bývalé jezuitské budovy byly vybrány pro Kněžský domov zcela účelně, mimo jiné i pro jeho strategické umístění v centru města. Zmíníme zde jeho zřízení, využití, a pojednáme i o tom kdo všechno byl během čtyřicetileté doby vlastníkem domova. V osmdesátých letech byla naplánovaná rekonstrukce Kněžského domova. To je také téma další podkapitoly. Celou kapitolu pak uzavřeme pojednáním o centrální prodejně Chrámových potřeb, která v Kněžském domově sídlila.

2.1. Zřízení a využití Kněžského domova

„Až donedávna pocíťoval český kněz nedostatek existence jakéhosi střediska, kam by se mohl obrátit při návštěvě hlavního města a kde by se mohl opravdu cítit doma.“⁵² Takto ideologicky hovořil ministr Plojhar na Velehradě na sjezdu katolických kněží v roce 1950.

Byla to také spouštěcí myšlenka ke zřízení takzvaného Kněžského domova, kde by kněží, kteří musejí navštívit Prahu a budou nuceni z jakéhokoli důvodu se zdržet přes noc, mohli kdykoli přijít a mít jistý nocleh. Tento nápad se dočkal tak velkého úspěchu, že byl ještě na podzim téhož roku realizován. Za nejvhodnější místo byl zvolen dům po jezuitech. Budova o čtyřech poschodích byla vytápěna ústředním topením, situovaná do dvora, čímž se minimalizoval hluk z ulice, byla zde zahrada, a hlavně budova sousedila s kostelem sv. Ignáce, a to tak těsně, že za deštivého počasí k přechodu mezi Kněžským domovem a kostelem nebyl třeba deštník.⁵³

Vyvstane nám otázka, proč zrovna dům po jezuitech? Vždyť i jiné kláštery v Praze těsně sousedí s kostelem a některé mají i lukrativnější adresu. Plojhar byl členem Československé strany lidové, která měla své sídlo v paláci Charitas. Můžeme se domnívat, že právě kvůli tomu, že kostel sv. Ignáce i palác Charitas sousedí na stejném

---

⁵² Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁵³ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

náměstí. A také byl Plojhar vídán, jak chodil v neděli ke sv. Ignáci mezi lid na mši svatou.⁵⁴

Kněžský domov sestával ze dvou čtyřpatrových budov. První z nich, tzv. činžák, byl dům, v němž bydleli nájemníci a jehož okna směřovala do ulice. Druhá budova, byla s činžákem těsně spojena a byla situována do dvora. Zabíral přízemí, I., II. a III. patro. Ve IV. poschodí byly umístěny kanceláře Státního pedagogického nakladatelství.

Zařízení pokojů bylo účelné. Místnosti pro ubytování byly vybaveny stolem, židlí, skříní a postelí. Na stěně visel kříž a obrazy slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. V domě byla knihovna, nejenom s teologickou literaturou, ale i s beletrií a moderní literaturou. Prameny uvádějí, že knihovna čítala na 6000 svazků, rozdělených na beletristický, asketický (kde se řadila i homiletika) a teologický. Tam mohl návštěvník Kněžského domova také nalézt některé ze zahraničních časopisů. Volný čas bylo možné trávit ve společenské místnosti, kde se mohli kněží odreagovat například kulečnickem, popř. sledováním nějakého pořadu či filmu na domácím zvukovém kině. Duchovní servis pro ubytované byl pak povznášen nejen blízkostí kostela, ale i přítomností spirituála, který tu byl především pro duchovní rozhovory a svátost smíření. V Kněžském domově také byla příležitost vykonat si osobně exercicie. Kněžský domov měl všemožně pomáhat kněžím. Proto zde byl ustanoven sekretář Celostátního mírového výboru katolických kněží ČSR. Ten měl radit a zprostředkovávat návštěvy u odborných lékařů, úřadů a veřejných činitelů, informovat o otázkách právních, shánět lístky na kulturní akce atd.⁵⁵ V refektáři Kněžského domova pak na čelní stěně visel obraz ministra Plojhara a nápis: „Modlíme se a pracujeme za mír.“⁵⁶ Takhle idealisticky bylo líčeno vybavení domu a možnosti pro ubytované navzdory skutečnosti. Člověka mohlo při čtení těchto řádků napadnout, že být knězem bylo vlastně lukrativním povoláním a že jim tehdejší stát nijak neškodil, ba naopak, spíš je podporoval. Dnes již víme, že tomu tak nebylo.

Slavnostní otevření Kněžského domova spojené s posvěcením křížů, které v chrámě sv. Ignáce provedl biskup Eltschkner, se konalo 19. ledna 1951. Při této příležitosti pronesl svou řeč o důležitosti tohoto domova dr. Plojhar:

---

⁵⁴ Srov. NOVOTNÝ, Vojtěch; *Katolická teologická fakulta 1939-1990: prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*. Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum 2007; s. 456.

⁵⁵ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁵⁶ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1954/21; s. 2.

„Pamatuji se, jak před válkou se mluvilo o tom, že by kněží v Praze měli mít své středisko. Nikdy nedošlo k jeho zřízení, protože ti, co o ně žádali, byli chudí a druzí nikdy neprojevíli ochotu poskytnout peníze na jeho vybudování. Dnes však již máme středisko, Kněžský domov, který bude sloužit duchovním. Byla to lidová demokracie, která nám umožnila vybudování tohoto střediska. Nový domov bude sloužit duchovním potřebám. Je v něm zřízena instituce spirituála domu, který bude vždy k dispozici. V Kněžském domově bude nová knihovna všech oborů a knihy z ní bude možno půjčovat i navenek. V Kněžském domově jsou pohostinské pokoje, takže duchovní, kteří přijedou do Prahy, nemusí namáhavě shánět ubytování po hotelích, protože byt i stravování bude jim poskytnuto v Kněžském domově, v prostředí, které jim poskytne vše mnohem lépe než často nehostinný a cizí hotel. Myslím, že někteří naši spolubratři již tam byli a přesvědčili se o moderním vybavení tohoto našeho domova. V Kněžském středisku je zřízena klubovna pro kněze, kde mohou trávit své volné chvíle při nutných cestách do Prahy, a nemusí vysedávat v kavárnách a nádražních čekárnách. Moderní vybavení jde tak daleko, že na přání budou předváděny v Kněžském domově i zvukové filmy, takže kněží nebudou muset shánět lístky do kina a mohou se v klidu pobavit a poučit. Ústředním nervem Kněžského domova je sekretariát, který slouží všem potřebám našeho duchovenstva. Prosím, aby ho bylo hojně využíváno. Umožní a ulehčí vám ve vašich starostech a zřídí vše potřebné na ústní, písemné nebo telefonické požádání.“⁵⁷

Takovým způsobem básnil ministr Plojhar o Kněžském domově. Ovšem z výpovědí pamětníků vím, že kněží byli v Kněžském domově pod drobnohledem režimu a vůbec se necítili tak svobodně, jak se může zdát z ministrova projevu.

Slavnostního otevření se zúčastnil také náměstek předsedy vlády a ministr pověřený řízením Státního úřadu pro věci církevní Zdeněk Fierlinger (1891–1976). Ten rovněž pronesl velmi propagandistickou řeč, jak bylo v té době běžné. Popřál katolickým duchovním ke šťastné realizaci myšlenky Kněžského domova, zdůraznil, že bohatství života je v pospolitosti, zaměřené na službě lidstvu. Řekl také, že Kněžský domov usnadňuje živý styk s životem. Na závěr, pod vlivem režimu, promluvil také biskup Eltschkner, který mimo jiné přijal i patronát nad celým domovem a zdůraznil svou víru v dosažení klidu, spokojenosti a Božího požehnání. Po všech proslovech se konala prohlídka domova.⁵⁸ Tento dům se hned po svém otevření stal významným střediskem. Nicméně k jedné významnější události došlo ještě před jeho oficiálním otevřením. Konalo se v něm promítání filmu „Vraťte jim vlast“. Prameny neuvádějí přesné datum této akce. Jenom že se konala před otevřením Kněžského domu. Mohlo se

---

⁵⁷ Ze slavnostního proslovu u příležitosti otevření Kněžského domova, pronesené dr. Plojharem; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁵⁸ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

ovšem jednat o akci, o které se zmiňují zprávy z Nuntii. Ty hovoří, že ve čtvrtek 21. prosince 1950 se konala v kostele sv. Ignáce rekolekce katolického duchovenstva. V 9 hodin celebrou tichou mší svatou biskup Antonín Eltschkner, rekolekční promluvu měl spirituál Kněžského domova P. Karel Sahan (1899–1972), po ní byla příležitost ke sv. zpovědi.⁵⁹ Ve zpovídání pomáhal P. Sahanovi i druhý zpovědník, P. Dominik Bohumír Jirků OFM, který byl k této službě ustanoven. Na starosti měl také knihovnu v Kněžském domově.⁶⁰ Při této akci mohl být promítán i výše zmiňovaný film. Zprávy z Nuntii to ale neuvádějí.

Prvním z významných hostů Kněžského domova byl francouzský bojovník za světový mír Jean Boulier (1894–1980).⁶¹

Podobně také o otevření Kněžského domova píše redaktor Nuntii z Říma svým rozptýleným spolubratřím. Dozvěděl se o osudech rezidence u sv. Ignáce v Praze z „církvního vlasteneckého“ tisku, s největší pravděpodobností z Duchovního pastýře. Ten o otevření Kněžského domova píše podobně.⁶² „Z naší rezidence se stal ‚Kněžský domov‘ pro římskokatolické duchovenstvo. Poskytuje kněžím, kteří navštíví Prahu, ubytování a stravu. Cena za jeden den, nocleh a stravu je 50 Kčs.“⁶³ Dále popisuje vybavení domu a kdo v něm všechno sídlí. Popis vybavení Kněžského domova v Nuntii se shoduje s textem uvedeným výše. Redaktor Nuntii ovšem ještě zmiňuje to, co v předchozím pramenu, který informuje o otevření Kněžského domova, nenalezneme. A to sice, že otevření Kněžského domova se konalo den před I. celostátním sjezdem obránců míru v Praze 20. a 21. ledna 1951. Biskup Antonín Eltschkner v závěrečném proslovu znovu zdůrazňoval myšlenku o vnitřním pokoji:

„Věřím, opravdu věřím, že dosáhneme vnitřního klidu, spokojenosti a Božího požehnání. Zdá se, že právě tento vnitřní mír všem těmto kolísajícím schází a budou jej marně hledat na cestách, na které se dali. Modleme se za ně, aby hledali a našli pokoj tam, kde jej kněžské srdce může najít.“⁶⁴

Po prohlídce domu byl účastníkům promítán na ukončení slavnosti film, pravděpodobně v Družinské kapli nad sakristií, „Pád Berlína“, který prý shlédli všichni

⁵⁹ Srov.: Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/4-5; s. 3-4.

⁶⁰ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁶¹ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁶² Srov. *DUCHOVNÍ PASTÝŘ: měsíčník katolického duchovenstva*, roč. 1, 1951 a roč. 2, 1952. [Praha]. Hnutí vlasteneckých kněží, 1951-1952. [307+169=476s.].

⁶³ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/4-5; str. 3-4.

⁶⁴ Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

přítomní s velkým zájmem. Kolik bylo účastníků, prameny neuvádějí. „Sekretariát hnutí vlasteneckých kněží“ měl v domě též skladiště bohoslužebných předmětů, liturgických rouch a kalichů, nakradených ve zrušených kláštorech, které na žádost zdarma přiděloval farním úřadům.⁶⁵

I když byl Kněžský domov s kostelem takřka pod jednou střechou, nebyl Kněžský domov s kostelem nijak provázán. Byly to dvě samostatně působící jednotky. Jediné, co spojovalo domov a kostel, bylo to, že si kněží ještě před koncilem chodili celebrovat mši do kostela.⁶⁶ „Když jsme každé ráno v 5.45 chodívali s bratrem ministrovat do kostela kněžím k bočním oltářům, tak jsme je obsluhovali. Museli jsme je obléknout, nachystat na mši, přijít tam s nimi, přinést jim pult s knihou - a takto se sloužilo skoro u všech bočních oltářů - a do toho byla hlavní mše u hlavního oltáře. Takže to ve výsledném efektu vypadalo trochu komicky, když se lidi v kostele při proměňování klaněli tím směrem, kde se zrovna zvonilo. Takhle si každé ráno sloužili kněží, kteří bydleli v Kněžském domově. Jako malí kluci ministranti jsme měli rozdělené i biskupy. Já jsem měl třeba pana biskupa Ambróze Lazíka z Trnavy a můj bratr měl Eduarda Nécseyho a Františka Tomáška.“⁶⁷

2.2. Vlastnictví Kněžského domova a kostela

Když jezuité byli odvedeni z Ječné ulice, vyskytl se problém, komu vlastně teď budou patřit budovy nejen rezidence, ale i kostela. Tyto nemovitosti byly celkem rychle převedeny do vlastnictví Náboženské matice.⁶⁸ Po uvolnění situace v období

⁶⁵ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/4-5; s. 3-4.

⁶⁶ Z osobních výpovědí více pamětníků.

⁶⁷ Z Osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

⁶⁸ Náboženská matice neboli Náboženský fond byl založen kabinetními listy Josefa II. v roce 1782. Záměrem Josefa II. tedy bylo klášterní majetek použít pro zvlášť prospěšné státní potřeby. Teprve tehdy, když stát nedokázal tento majetek řádně využít, měl být prodáván za co nejvyšší cenu. Stát tedy v Náboženském fondu dlouhodobě spravoval majetek, který nebyl využit pro účely státní, či se jej nepodařilo prodat. Dále do Náboženského fondu připadal majetek zrušených církevních institucí. Náboženský fond byl spravován prostřednictvím státních institucí. V roce 1948 byla provedena radikální pozemková reforma, po které zůstaly církvi jen kostely, fary. Církev měla právo na finanční náhradu za zkonfiskovaný majetek, nikdy však žádnou nedostala. V roce 1950 byl vydán statut k Náboženskému fondu, který tento subjekt uznává jako samostatnou korporaci veřejného práva, který si sám spravuje svůj majetek a kláštery. Fond byl spravován Státním úřadem pro věci církevní. V roce 1985 byl zrušen statut Náboženského fondu z roku 1950 a vstoupil v účinnost Organizační řád Náboženské matice. Ten byl řízen Sekretariátem pro věci církevní Ministerstva kultury ČSR, který vykonával nad veškerou její činností dohled. Tento Organizační řád však žádnou výraznou změnu nepřinesl. Žádný z předpisů vydaných v té době nezrušil Náboženský fond, pouze byl Státním úřadem pro věci církevní změněn název na Náboženskou matici; Srov. CAHA 2004, Lukáš CAHA, Náboženská matice, její vývoj a právní postavení (diplomová práce na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), České Budějovice 2004.

Pražského jara v roce 1968, převzala Kněžský domov do vlastnictví Katolická charita. K podepsání smlouvy a úřednímu převedení došlo až v roce 1972. Stalo se tak 11. 2. 1972.⁶⁹

Na začátku sedmdesátých let minulého století byla vytvořena darovací smlouva, která měla veškeré prostory kostela, které do té doby vlastnila Náboženská matice, bezplatně převést do vlastnictví Československého státu. Kostel byl pak dán do užívání duchovní správě u svatého Štěpána. V roce 1974 pak byly učiněny pokusy, aby byl kostel předán do užívání apoštolské administratury se sídlem na Hradčanském náměstí. Nicméně k převodu nedošlo. V roce 1976 se písemně obrátil tehdejší duchovní správce u svatého Ignáce P. Skoblík na Sekretariát pro věci církevní. Šlo o jistého pana Uherika, který v prostorách při kostele měl byt. Z tohoto bytu měl být vypovězen. Protože se zjišťovalo, kdo vlastně pana Uherika musí z bytu vykázat, přišlo se na to, že kostel má ve vlastnictví stále Náboženská matice.⁷⁰ Z toho je patrné, že bezplatný převod kostela do vlastnictví Československého státu nikdy neproběhl a zůstalo tak jen u návrhu. Náboženská matice pak vlastnila kostel až do změny politického systému v roce 1989.

Po převratu byl Kněžský domov navrácen charitou zpět jezuitům a kostel přešel do vlastnictví Magistrátu hlavního města Prahy. Ten jej vlastní dodnes.⁷¹

2.3. Správa Kněžského domova

V domě nadále bydleli kněží a dům stále sloužil ke stejnému účelu, k němuž byl zřízen. Nicméně i když byl domov plný kněží, nijak se to neodrazilo na chodu chrámu sv. Ignáce.

„Vůbec mi nepřišel Kněžský domov a kostel jakýmkoliv způsobem propojený. Spíše jsme si to demonizovali. Oni byli pro nás jaksi paxterieři⁷², a s tím jsme jako laici nechtěli mít nic společného. Bylo to pro nás něco nepředstavitelného, že bychom tam šli. Neboť jsme měli ideály a ty jsme za žádnou cenu nechtěli měnit, tak jak bylo hlásáno z Kněžského domu.“⁷³

---

⁶⁹ Srov. Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 149, SLOŽKA ŘKC ČKCH – MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

⁷⁰ Srov.: Národní archiv ČR, Fond MK-SPVC, Karton 149, složka ŘKC ČKCH - MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

⁷¹ Srov. Archiv duchovní správy; Smlouva o výpůjčce č. D/23/000279/98.

⁷² Odvozeno od sdružení katolických duchovních s názvem Pacem in terris.

⁷³ Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014 (osobní archiv autora).

V prvních letech se staral o pokoje a lůžka bývalý sluha jezuitů Antonín Holý. Přijímání hostů na nocleh měl na starosti bratr benediktýn z Emauzského kláštera, po jeho smrti pak člen řádu milosrdných bratří.⁷⁴

V šedesátých letech, přesně od roku 1964 do roku 1968,⁷⁵ se o Kněžský domov staraly čtyři sestry premonstrátky ze Slovenska.⁷⁶ Hospodářskou stránku vedla jistá sestra Helena. Rodná sestra P. Pavla Kuneše si dopisovala ještě dlouho potom s nejmladší sestrou Apolenou, která byla nesmírně laskavá.⁷⁷

Péče o Kněžský domov byla pak svěřena Školským sestrám de Notre Dame, které nastoupily v říjnu 1968. Při předávání domova do užívání byl dán požadavek, aby v Kněžském domově byla sestra, která ovládá cizí řeči, neboť v domě byli ubytováni i hosté z cizích zemí. Pro tento úkol byla vybrána sestra Maximiliána Vaňková, neboť uměla anglicky, německy, francouzsky a rusky. Když sestry převzaly dům, k ubytování sloužilo jen 7 pokojů. Ve dvou pokojích totiž bydlel spirituál a profesor mravouky na CM bohoslovecké fakultě v Praze – Litoměřicích a také spirituál Kněžského domova P. Karel Sahan, v dalších dvou P. František Mikulášek, a dva pokoje obýval P. Bohumil Plaček, duchovní správce kostela sv. Ignáce. Dva malé pokoje byly dány k obývání sestrám. Jeden pokoj obývali manželé Volákoví. Pan Volák byl úředníkem na ministerstvu kultury. Vařil si napřed v kuchyni se sestrami, později na elektrickém vařiči na chodbě před svým pokojem. Ve dvou pokojích byla redakce časopisu VIA a v jednom pokoji bydlel dr. Dvořák, činovník televize. Vedoucím Kněžského domu byl Stanislav Mandík. Z dřívějších zaměstnanců zůstal jen pan Holý, který bydlel v činžáku. V jídelně se po celý rok konávaly schůze České katolické charity a Chrámové služby⁷⁸. I přesto, že fungovalo pouze 7 pokojů, denně přespávalo v Kněžském domě cca 20 hostů.

V roce 1971 odešel do důchodu Stanislav Mandík. Nahradila ho sestra Maximiliána Vaňková. Ústřední topení obstarával Antonín Náplava, zaměstnanec České katolické charity. Brzy ho však vystřídal pan Vilém Knedelhaus. V domě se

---

⁷⁴ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

⁷⁵ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

⁷⁶ Po kontaktování sester premonstrátek ze Slovenska mi bylo sděleno, že v jejich záznamech jsou uvedeny pouze dvě sestry, které pracovaly v Kněžském domově. A to sestra Helena Cecília Šestáková, která již zemřela, a Apolónia Cecília Závadová, která je toho času na odpočinku v klášteře ve Vrbovém.

⁷⁷ Srov. Z osobní výpovědi P. Pavla Kuneše; 4. 4. 2014 (osobní archiv autora).

⁷⁸ Chrámová služba fungovala k zajištění výroby a distribuce devocionálních a bohoslužebných předmětů.

ubytovávali zpočátku jen kněží. Když zůstávala volná místa, přikročilo se k tomu, že mohly přenocovat i řeholnice a osoby civilní. Toho roku se rozšířily i ubytovací prostory, protože se odstěhovali P. Sahan, P. Mikulášek i P. Plaček. V roce 1972 byl zrušen i časopis VIA, a tak Kněžský domov získává dva další pokoje. Proto se i zvedla průměrná měsíční návštěvnost na 316 lidí. Sestry nově také začaly zajišťovat občerstvení pro schůze České katolické charity či Chrámové služby. V roce 1973 odešel z Kněžského domova i dr. Dvořák, zaměstnanec televize. Uvolnil se tím další pokoj pro ubytování. Funkci domovníka konal pan Dobiáš, který bydlel v činžáku. V roce 1975 pak odchází poslední nájemce, a to rodina Volákových, která se přestěhovala do činžovního domu. O rok později se odstěhovalo i Státní pedagogické nakladatelství a místo něj se nastěhoval Kabinet životního prostředí při ČVUT.⁷⁹

Kněžský domov byl jakýsi prominentní hotel, který měli „estébáci“ přímo před očima, takže každý pohyb, který tam byl, se musel hlásit. A pokud chtěl někdo z cizinců v kostele celebrovat, musel jim P. Skoblík z jejich cestovního pasu tiskacím písmem čitelně opsat všechny důležité údaje. Od českých kněží stačil státní souhlas.⁸⁰

Na jaře v roce 1982 odprodala Česká katolická charita firmě Výstavba účelových staveb část pozemku, přesněji zahrady. Kupní smlouva byla schválena a pozemek prodán. Na této parcele potom firma postavila šestipatrovou budovu, která sloužila jako ubytovna pro personál nedaleké Fakultní nemocnice na Karlově náměstí. S prodejem pozemků nebyly žádné problémy a vše šlo hladce.⁸¹ V prosinci byly vykáceny stromy, a památná socha Panny Marie Karlovské, která stála ve výklenku zděného plotu směrem do Salmovské ulice, byla vyjmuta a dána na zahrádku, která patřila Kněžskému domovu. Socha byla opatřena bedněním, aby se během manipulace s ní neponičila. Na jaře se začalo se stavbou pavilonu. Nicméně s ní byly samé problémy už od počátku, a tak se stavba protáhla až do roku 1988, kdy byla uvedena do provozu.⁸²

---

⁷⁹ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

⁸⁰ Srov. Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

⁸¹ Srov. Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 149, SLOŽKA ŘKC ČKCH – MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

⁸² Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

2.4. Rekonstrukce Kněžského domova

Po převzetím domova Českou katolickou charitou dům chátral a vybydloval se. A tak byl v červnu 1987 Mírovým hnutím kněžského duchovenstva vytvořen plán na přestavbu Kněžského domova. Stávající budova, bývalá rezidence, měla být zrekonstruována, podsklepení využito zčásti na kotelnu a zčásti na potravinové zařízení s kuchyní. V přízemí měly být dvě malé jídelny, pod zahradou pak velký konferenční sál, na jehož střeše by byla zahrada. Počítalo se i s variantou, že sál by bylo možné využít také jako jídelnu. Ve dvoře, bezprostředně vedle kostela, byla naplánovaná pětipatrová budova s jídelnou, dvěma kinosály – větším a menším, konferenčními sály a pokoji s možností ubytování. Také měla být vybudována nová parkovací místa.⁸³ Ač plán pochází z roku 1987, se samotnou přípravou na rekonstrukci se začalo již na konci sedmdesátých let minulého století. Třetí akcí mělo být provedení stavebních úprav v Kněžském domově za účelem zkvalitňování ubytovacích jednotek a modernizace celého domu. Mělo být zvýšeno i přízemí Kněžského domova a ve dvoře vybudovány garáže. Garáž s výjezdem do Salmovské ulice měla být upravena tak, aby v ní bylo možno provádět běžnou údržbu a mytí aut. Potřebné finanční prostředky mělo zajistit MK ČSR formou dotace pro Českou katolickou charitu,⁸⁴ dále Sbor ordinářů, a zbylé prostředky bylo třeba zajistit ze sbírek a darů, případně ze zahraniční pomoci. Objem stavebních prací podle zpracovaného investičního řádu činil více než 24 miliony korun. Akce měla být zahájena koncem roku 1987. Architektem byl vybrán Josef Pohanka.⁸⁵ Tolik ze záznamu z porady, která se konala v sekretariátu pro věci církevní MK ČSR dne 5. dubna 1979.⁸⁶ Účelem této připravované akce bylo odstranit nevyhovující stav ubytovacího zařízení Kněžského domova a doplnění areálu o nové

⁸³ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov.

⁸⁴ Česká katolická charita začala vznikat na Moravě zhruba v roce 1919, na čemž měl významný podíl kaplan na Svatém Kopečku Ludvík Antonín Bláha, olomoucký arcibiskup Antonín Cyril Stojan a Jan Stavěl. V roce 1948 komunisté v krátké době cíleně vytlačili katolickou charitu z jejího sociálního a zdravotnického působení. Diecézní a arcidiecézní charity byly na základě nových zákonů nahrazeny jedinou dobrovolnou organizací Česká katolická charita, která byla podřízena státnímu dozoru a přišla o téměř všechna zdravotní a sociální zařízení. Její činnost byla omezena na omezenou produkci náboženského tisku a náboženské literatury (leckdy i nevalné úrovně), prodej devocionálií a péči o přestárlé řeholníky, řeholnice a kněze. Vedení dosazované státem mělo mezi věřícími špatnou pověst a mělo úzké vztahy k tzv. pokrokovým kněžím a Státnímu úřadu pro věci církevní. V roce 1990 došlo k radikálním změnám ve vedení charity a v roce 1991 začaly být znovu zřizovány diecézní charity. Od 1. prosince 1993 je katolická charita účelové zařízení katolické církve sdružující diecézní a arcidiecézní charity v České republice a spravující charitní domy pro řeholníky a kněze. (<http://dchb.charita.cz/diecezni-charita-brno/historie-charity-pred-rokem-1990/>, vyhledáno 25. 4. 2015)

⁸⁵ Srov. Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-STYKY SE SPVC 1976-1984, 1986.

⁸⁶ Srov. *Tamtéž*.

prostory, ve kterých mělo vzniknout společenské, konferenční a tiskové středisko pro potřeby římskokatolické církve, sdružení katolických duchovních PACEM IN TERRIS, a samozřejmě zde také měly být prostory pro účely České katolické charity.⁸⁷ Kněžský domov postupem času nebyl využíván jenom pro potřeby ubytování kněží, řeholních sester a farních hospodyň. V roce 1982 bylo IV. patro Kněžského domova znovu využíváno pro Státní pedagogické nakladatelství, redakci matematiky, fyziky a přírodních věd. Vlastníkem bylo ČVUT. Ročně byl placen nájem cca 55 000 Kčs. Národní výbor – odbor bytového hospodářství žádal o uvolnění IV. patra Kněžského domova kvůli rekonstrukci. V rámci přestavby měl být zbořen i takzvaný domeček nebo vilka, který stál ve dvoře vedle kostela, a měl být nahrazen pětipatrovým domem, který by byl v různých podlažích propojen i s kostelem.⁸⁸ K realizaci těchto plánů však nikdy nedošlo.

2.5. Centrální prodejna v Ječné

V roce 1982 bylo naplánováno vybudování a otevření nové reprezentační prodejny v Ječné ulici pro Chránovou službu. Chránová služba, která v dobách komunismu měla zajišťovat výrobu a distribuci devocionálních a bohoslužebných předmětů,⁸⁹ měla po Praze několik prodejen. Jedna z nich byla vybudována i v Kněžském domě na konci šedesátých let minulého století. Stávající prodejna ovšem nebyla na odpovídající úrovni. Jak celková rekonstrukce probíhala, prameny neuvádějí. Lze se dočíst až o jejím dokončení. Požadavek Ing. Josefa Pohanky na zachování vnitřního uspořádání a umístění prodejního pultu byl odsouhlasen, a postupovat se mělo podle provozních a bezpečnostních potřeb v tomto zařízení. Současně MK ČSSR požadovalo, aby bylo provedeno konečné vyúčtování, a tím uzavřena první etapa ze tří stavebních akcí České katolické charity v Praze. Pořadí dalších akcí se měnit nemělo, a trvalo se na tom, co bylo již dříve dohodnuto. Tedy prodejna v Ječné, vybudování reprezentační místnosti v Jindřišské a rekonstrukce Kněžského domova. Vzhledem k vysoké ceně osvětlovacího tělesa v prodejně v Ječné bylo ze strany České katolické charity

---

⁸⁷ Srov. Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-ORGANIZACE 1967-1990.

⁸⁸ Srov.: Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 149, SLOŽKA ŘKC ČKCH – MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

⁸⁹ Srov.: Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-ORGANIZACE, 1974-89.

rozhodnuto nechat vypracovat znalecký posudek tohoto výrobku a výšku jeho ceny.⁹⁰
Charitní prodejna v Ječné ulici byla otevřena v pracovní dny od 8.00 do 16.00.⁹¹

---

⁹⁰ Srov. *Tamtéž*.

⁹¹ Srov.: Národní archiv ČR, Fond MK-SPVC, KARTON 152, SLOŽKA - ŘKC-ČKCH ZAŘÍZENÍ 1968-86.

3. Ze života kněží, působících u sv. Ignáce v letech 1950–1990

V následující kapitole se podíváme na život jednotlivých kněží, kteří se v období komunismu u sv. Ignáce vystřídali. Ať to byli rektori, duchovní správci, kaplani, jezuité, příslušníci jiných řeholí či diecézní klérus. Nejdříve si uveďme stručný přehled a dobu, kdy u sv. Ignáce působili:

- JUDr. PhDr. Josef Bohumír Kasan OPraem (4/1950 – 8. 10. 1965)
- Dominik Bohumír Jirků OFM (1. 10. 1950 – 1952)
- Augustin Kliment CSsR (15. 4. 1950 – 1956/60)
- Miroslav Vágner (1. 2. 1960 – 14. 4. 1962)
- Václav Veselý (15. 4. 1962 – 14. 2. 1969)
- Jeroným Karel Wenzel OSB (1. 10. 1965 – 31. 1. 1966)
- Pavel Kuneš (1. 2. 1966 – 30. 4. 1968)
- František Mikulášek SJ (15. 5. 1968 – 31. 10. 1970)
- Bohumil Plaček SJ (1. 9. 1968 – 1. 10. 1975)
- PhDr. Ota Polách SJ (20. 11. 1968 – 6. 11. 1969)
- Josef Sukop SJ (15. 2. 1969 – 30. 9. 1975)
- Norbert Zelený SJ (19. 6. 1969 – 31. 3. 1972)
- ThDr. Jiří Skoblík (1. 10. 1975 – 31. 3. 1990)
- ThDr. František Panuška CSsR (15. 1. 1975 – 1986)
- Miroslav Sedláček CSsR (12. 9. 1984 – ???)
- Petr Koutecký SJ (1. 4. 1990 – 14. 6. 1991)
- František Krásenský SJ (1. 4. 1990 – 30. 6. 1991)⁹²

Nyní si jednotlivé kněze představíme v krátkých medailoncích. Zaměříme se na jejich životopisná data, vzdělání, působiště atd. Ač se jedná o kněze, přesto se nedalo o mnohých zjistit více, než je v medailonku uvedeno. Pokud se u některých kněží

---

⁹² Srov. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl III, s. 106.

objevilo více zdrojů stejných informací, snažil jsem se citovat z těch zdrojů, které jsou popisované osobě bližší. Když uvedu příklad na P. Plačkovi, citoval jsem spíše jezuitský archiv, kde byly informace podrobnější než třeba v archivu Arcibiskupství pražského. Také zcela záměrně cituji z pramenů, almanachu a publikací, aby nedošlo ke zkreslení informací o životě těchto kněží.

3.1. JUDr. PhDr. Josef Bohumír Kasan OPraem (10. 2. 1905 – 19. 10. 1965)

P. Kasan se narodil 10. 2. 1905 v Miloticích u Kyjova. Středoškolského vzdělání se mu dostalo na reálném gymnáziu ve Strážnici, kde úspěšně v roce 1925 maturoval. Na kněze byl vysvěcen roku 1933 po absolvování Bohoslovecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Vstoupil do premonstrátské kanonie v Nové Říši. Byl středoškolským profesorem. Filosofická studia absolvoval na Masarykově univerzitě v Brně v letech 1935–1939. Po dokončení filosofie začal studovat práva taktéž na Masarykově univerzitě v Brně. Ty dokončil až po válce, v roce 1946. O P. Kasanovi je známo, že spolupracoval s tehdejším režimem. Možná právě díky tomu se stal 30. 12. 1950 docentem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Praze, dále jen CMBF, od dubna 1950⁹³ až do 8. 10. 1965 rektorem kostela u sv. Ignáce v Praze, a od roku 1952 arcibiskupským notářem. Byl také oficiálem církevního soudu v Praze. 9. 10. 1965 odešel do invalidního důchodu a krátce nato, 19. 10. 1965, v Praze zemřel. Jeho tělo spočívá na pražských Olšanských hřbitovech.⁹⁴

Literární činnost:

Prameny církevního práva. Dějinný vývoj, Praha: Česká katolická Charita 1952.⁹⁵

Časopisecká studie, zejména Duchovní pastýř.⁹⁶

---

⁹³ Žádné z pramenů neuvádějí přesné datum ustanovení P. Kasana u sv. Ignáce.

⁹⁴ Srov. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl I. – almanach (A – L); Arcibiskupství pražské 2013; s. 412.

⁹⁵ Srov. *Tamtéž*.

⁹⁶ Srov. NOVOTNÝ, Vojtěch; *Katolická teologická fakulta 1939-1990*, s. 352.

3.2. Dominik Bohumír Jirků OFM (3. 10. 1914 – 8. 11. 1987)

P. Jirků byl od 1. 10. 1950 ustanoven jako výpomocný duchovní u kostela sv. Ignáce v Praze a také jako druhý zповědník a správce knihovny v Kněžském domově.⁹⁷ Zde působil necelé dva roky. Od 1. 1. 1952 byl ustanoven jako spirituál při CMBF v Praze. Koncem roku 1952 byl přeložen do Roudnice nad Labem. Za svého života působil v mnoha farnostech, naposled jako administrátor v Dobřanech a jako administrátor excurendo v Chotěšově. Od 1. 3. 1970 pobýval u řeholních sester v ÚSP v Moravských Budějovicích. P. Jirků zemřel 8. 11. 1986 v Senohrabech. Pohřben je na hřbitově v Praze-Břevnově.⁹⁸

Literární činnost u P. Jirků není známa. Pouze časopisecká studia, zejména v Duchovním pastýři.⁹⁹

3.3. Augustin Kliment CSsR (19. 7. 1896 – 21. 10. 1975)

P. Kliment se narodil 19. 7. 1896 v obci Ždírec na Vysočině. Řeholní sliby složil v roce 1921.¹⁰⁰ Na kněze byl vysvěcen v roce 1926. Poté odchází na Slovensko, kde působí jako biritualista v redemptoristických domech pro řecko-katolíky.¹⁰¹ V září roku 1947 byl z kláštera v Sabinově přeložen do kláštera v Michalovicích.¹⁰² Byl také zatažen do kauzy „Čihošťského zázraku.“¹⁰³ Od 15. 4. 1952 byl kaplanem u sv. Štěpána na Novém Městě v Praze. Ve stejném časovém období byl služebně přikázán ke sv. Ignáci.¹⁰⁴ Od 15. 4. 1956 do 14. 4. 1960 byl rektorem u kostela sv. Jana na Skalce v Praze a také duchovním správcem ve Státní fakultní nemocnici (všeobecná) v Praze 2. Od 1. 6. 1960 do 31. 1. 1969 působil jako kaplan u Panny Marie

---

⁹⁷ Srov.: Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

⁹⁸ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl I, s. 383.

⁹⁹ Srov. *DUCHOVNÍ PASTÝŘ: měsíčník katolického duchovenstva*, roč. 1, 1951 a roč. 2, 1952. [Praha]. Hnutí vlasteneckých kněží, 1951-1952. [307+169=476s.].

¹⁰⁰ Srov.: <http://www.redemptoristi.nfo.sk/index.php/historicky-kalendar-redemptoristov>, vyhledáno 26. 4. 2015

¹⁰¹ Srov.: <http://cssr.cz/cz/page/151>, vyhledáno 25. 4. 2015

¹⁰² Srov.: http://www.greckokat-sabinov.sk/modules.php?name=grk_Historia1, vyhledáno 26. 4. 2015

¹⁰³ Srov.: http://www.upn.gov.sk/publikacie_web/agent-a-spion-vatikanu.pdf, vyhledáno 26. 4. 2015

¹⁰⁴ U P. Klimenta nejsou zřejmá data ukončení jeho působení ve farnosti sv. Štěpána, tedy i u kostela sv. Ignáce. Prameny uvádějí pouze 1956/60. Z toho lze usoudit, že byl duchovním nejen u sv. Jana na Skalce, ale zároveň i u sv. Štěpána a sv. Ignáce na Novém Městě Pražském.

Sněžné v Praze. S účinností od 1. 2. 1969 do 21. 10. 1975 pak působil jako kaplan u sv. Klimenta (řeckokatolická církev). Zemřel 21. 10. 1975 v Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Tělesné ostatky jsou uloženy v řádové hrobce v Praze na Vyšehradě.¹⁰⁵

Literární činnost u P. Klimenta není známa.

3.4. Miroslav Vágner (5. 7. 1927 – 17. 4. 2010)

P. Vágner se narodil 5. 7. 1927 v Praze. Základního i středoškolského vzdělání se mu dostalo v hlavním městě naší republiky. Na kněze byl vysvěcen 23. 12. 1950 rovněž v Praze. Po vysvěcení působil jako farní vikář v četných pražských farnostech – Spořilov, Chodov, sv. Antonín, Matka Boží před Týnem, Nejsvětější Srdce Páně, sv. Ignác. U sv. Ignáce od 1. 2. 1960 do 14. 4. 1962. Dále působil jako administrátor ve farnostech Mšec, Srbeč, Pozdeň, Divišov, Třebešice. V roce 1984 se stal farářem u sv. Jiljí v Praze, odtud musel být v roce 1989 na nátlak komunistických státních orgánů přeložen na okraj Prahy do Liboce. Od roku 1994 působil opět u Matky Boží před Týnem, nyní již jako farář. V roce 2001 se stal dómským farářem. V letech 1990–1999 pracoval též jako odborný asistent na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy. Byl dlouholetým okrskovým vikářem I. pražského vikariátu, členem kněžské rady a sboru konzultorů Arcidiecéze pražské. V červenci 2001 byl jmenován kanovníkem Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze, kde zastával po léta funkci kancléře a kanovníka penitentiáře. Mnoho let působil též jako notář arcibiskupské kurie a Interdiecézního církevního soudu v Praze. 19. května 2008 byl oceněn papežem Benediktem XVI., který jej jmenoval svým prelátem. P. Vágner zemřel 17. 4. 2010. Pohřební obřady se konaly 23. 4. 2010 v katedrále sv. Víta v Praze. Tělesné ostatky byly uloženy v kapitulní hrobce v Praze-Břevnově.¹⁰⁶

Literární činnost:

U P. Vágnera není známa žádná literární ani vydavatelská činnost.

---

¹⁰⁵ Srov. Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl I, s. 434.

¹⁰⁶ Srov. Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Vágner Miroslav.

3.5. Václav Veselý (24. 12. 1932 – 21. 10. 2014)

P. Veselý se narodil 24. 12. 1932 v Praze.¹⁰⁷ Základní školu i gymnázium absolvoval také tam. V roce 1952 vstoupil do semináře, v té době ještě v Praze. Po roce studia se pak s celou fakultou stěhoval do Litoměřic.

„Původně jsem chtěl vstoupit k salesiánům,“ říká P. Veselý, „ale tehdejší provinciál mě od toho odrazoval, neboť tušil, že přijde pro řeholníky těžká doba. Už asi věděl, co komunisté chystají. Na gymnáziu mě učil P. Sukop. Ten mě pak přihlásil do semináře.“¹⁰⁸

Na kněze byl vysvěcen 29. 6. 1956. Za svého života byl ustanoven pouze v Praze, a to na Žižkově, Vyšehradě, Novém Městě a Starém Městě. Od 15. 4. 1962 působil jako kaplan u sv. Štěpána. Od 18. 11. 1965 byl pak také dočasně pověřen administrací in materialibus u sv. Ignáce, a to až do 31. 1. 1966. Od 1. 6. 1967 byl ustanoven dočasným výpomocným duchovním u sv. Štěpána.¹⁰⁹ „Ač je moje ustanovení psáno ke sv. Štěpánovi, nikdy jsem s tím kostelem a děním tam neměl co do činění. Od samého začátku jsem byl jen u sv. Ignáce.“¹¹⁰ U Ignáce působil až do 14. 2. 1969.¹¹¹ Od roku 1985 až do své smrti působil u Nejsvětější Trojice v Podskalí a u sv. Ducha na Starém Městě.¹¹² P. Veselý zemřel 21. 10. 2014. Poslední rozloučení se konalo v kostele sv. Ducha na Starém Městě Pražském v pátek 31. 10. 2014. Tělesné pozůstatky byly pak uloženy do rodinného hrobu na Ďáblickém hřbitově.¹¹³

Literární činnost:

Jelikož P. Veselý vystudoval fakultu sociálních věd a publicistiky, byly publikovány některé jeho články v časopisech Lidová demokracie a Naše rodina.

---

¹⁰⁷ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II. – almanach (M – Ž); Arcibiskupství pražské 2013; s. 497.

¹⁰⁸ Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014 (osobní archiv autora).

¹⁰⁹ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 497.

¹¹⁰ Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014 (osobní archiv autora).

¹¹¹ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 497.

¹¹² Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 497.

¹¹³ Srov.: <http://www.apha.cz/zemrel-p-vaclav-veselyyy>, vyhledáno 3. 11. 2014.

3.6. Jeroným Karel Wenzel OSB (28. 1. 1904 – 19. 12. 1986)

„P. Wenzel se narodil 28. 1. 1904 v Praze. Do kláštera benediktýnů v Emauzích vstoupil 1. 7. 1923.“¹¹⁴ Slavné řádové sliby složil 2. 10. 1924. Na kněze byl pak vysvěcen 25. 8. 1929 v arcibiskupské kapli v Praze. Od roku 1948 do roku 1950 byl převorem v Emauzském klášteře. V duchovní správě působil na různých místech v Praze – Nové Město, Košíře, Karlín, Vyšehrad, Malá Strana.¹¹⁵ „U svatého Ignáce byl od 1. 10. 1965 do 31. 1. 1966 jako rektorem ad interim.“¹¹⁶ „Zemřel 19. 12. 1986 v Praze a pohřben se konal v místě jeho posledního působiště, a to v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Praze-Karlíně. Jeho tělo bylo pohřbeno na Olšanských hřbitovech v Praze.“¹¹⁷

Literární činnost u P. Wenzla není známa.

3.7. Pavel Kuneš (6. 2. 1937)

P. Kuneš se narodil 6. 2. 1937 v Praze. Vystudoval tzv. Jednotnou střední školu U Studánky v Praze-Holešovicích. Poté studoval Výtvarnou školu na Hollarově náměstí, taktéž v Praze. Byl členem souboru Říše loutek a Vyšehradského souboru. V letech 1956–1961 studoval Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Litoměřicích.¹¹⁸ Na kněze byl vysvěcen 25. 6. 1961 v Litoměřicích. Jeho první působiště bylo u sv. Bartoloměje v Plzni, kde působil jako kaplan až do ledna 1966. Poté byl přeložen ke svatému Ignáci v Praze. Vykonával zde funkci rektora kostela, a to od 1. 2. 1966 do 30. 4. 1968. Několikrát byl ustanoven jako farář ve farnostech Líbeznice, Klecany a Odolena Voda. Působil i jako farář ve Vršovicích. Od roku 1966 byl členem Arcidiecézní liturgické komise pro odbor výtvarného umění. Od 1. 8. 1997 do 26. 11. 2002 byl členem kněžské rady a od 1. 7. 2012 působí jako rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klecanech, farnost Odolena Voda.¹¹⁹

---

¹¹⁴ Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Wenzel Karel Jeroným.

¹¹⁵ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 541.

¹¹⁶ Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Wenzel Karel Jeroným.

¹¹⁷ *Tamtéž.*

¹¹⁸ Srov. <http://www.pametnaroda.cz/story/kunes-pavel-1937-2353>, vyhledáno 20. 2. 2015.

¹¹⁹ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl I, s. 530-531.

Literární činnost:

Základní křesťanská poradna, Scriptum, 1994

Poznámky starého faráře aneb Milé studentstvo! Grantis, 2008

Pár kroků do křesťanství bez černých i růžových brýlí, Triáda, 2014

3.8. František Mikulášek SJ (24. 4. 1913 – 12. 11. 1993)

P. Mikulášek se narodil 24. 4. 1913 v Šošůvce v rodině zemědělců. Pocházel ze zbožné rodiny. I jeho mladší bratr Jaromír se stal diecézním knězem. Obecnou školu a rok měšťanské školy navštěvoval ve Sloupu (mimo jiné je zde i poutní místo Sedmiboletné Panny Marie – ta měla bezesporu později vliv na pevnosti a věrnosti Ježíši, když mu bylo dáno stát pevně v utrpení). Po roce na měšťance začal studovat gymnázium na Velehradě. V roce 1930 se přihlásil do Tovaryšstva Ježíšova. První řeholní sliby složil 15. 8. 1932 a poté byl poslán do Prahy, kde na biskupském gymnáziu dokončil svá středoškolská studia. Další studia absolvoval v německém Pullachu, rakouském Innsbrucku, holandském Valkenburgu a belgické Lovani. Kněžského svěcení se mu dostalo 22. 9. 1940 na Svatém Hostýně.¹²⁰ Poté působil na Velehradě. Po skončení 2. světové války pečoval o studenty u sv. Ignáce v Praze a také tam působil jako nedělní kazatel. Stal se vedoucím Sdružení katolické mládeže (SKM) a redaktorem časopisu *Dorost*.¹²¹ „Slavné sliby složil 15. 8. 1947 v Praze u sv. Ignáce.“¹²² Péče o studenty a činnost v časopise *Dorost* se znelíbila komunistům. S P. Mikuláškem byl veden monstrproces. Spolu s P. Kajprem SJ ho 13. 3. 1950 převezla StB do vazby. P. Mikulášek byl odsouzen k devíti letům vězení nepodmíněně a ke ztrátě občanských práv na pět let. Trest si převážně odpykával na Mírově a ve Valdicích.¹²³ Po propuštění pracoval v kamenolomu nedaleko svého rodiště a poté v Metře Blansko. Na začátku roku 1968 se dostal P. Mikulášek jako kaplan do Jihlavy ve farnosti sv. Jakuba a v polovině května byl ustanoven opět u sv. Ignáce v Praze jako rektor kostela. V této funkci však dlouho nepobyl. Přijal totiž místo redaktora

---

¹²⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Mikulášek František TJ.

¹²¹ *Dorost* – časopis pro katolickou mládež.

¹²² Archiv České provincie TJ, Osobní složka Mikulášek František TJ.

¹²³ P. Mikulášek byl vězněn ještě v Mladé Boleslavi a ve Rtyni v Podkrkonoší.

Katolických novin.¹²⁴ „Funkci rektora kostela u sv. Ignáce v Praze vykonával od 15. 5. 1968 do 31. 8. 1968. Poté, co přijal místo v Katolických novinách, byl P. Mikulášek ustanoven jako pomocný duchovní u sv. Ignáce, a to od 1. 9. 1968 do 31. 10. 1970.“¹²⁵ Po „normalizaci“ v roce 1970 byl odvolán jak z funkce redaktora Katolických novin, tak z funkce pomocného duchovního u sv. Ignáce a stal se farářem u sv. Michaela Archanděla v Praze-Podolí. V roce 1980 byl na své dovolené raněn mrtvicí a následky si nesl až do konce života. Po obnově řeholního života v roce 1989 byl na přání pražské konzistoře P. Mikulášek přestěhován zpět ke sv. Ignáci. Denně v kostele zpovídal před večerní mší svatou a sloužil i některé bohoslužby. V dubnu 1993 oslavil spolu se spolubratřimi a věřícími své 80. narozeniny. Koncem října jel P. Mikulášek na zotavenou k sestřím boromejkám do Znojma-Hradiště, kde se jeho zdravotní stav natolik zhoršil, že 12. 11. 1993 v 17.00 hod., zaopatřen svatými svátostmi, v Pánu zesnul. Pohřební obřady se konaly 22. 11. 1993 u sv. Ignáce za velké účasti kněží, sester i božího lidu. Tělo P. Mikuláška je pohřbeno na pražském Vyšehradě.¹²⁶

Literární činnost:

Články v časopisech *Dorost*, *Velehradské zprávy*, *Katolík* a *Katolické noviny*; ročníky 1953, 1959 a 1970.

Dva svazečky příloh *Studium náboženství* a *Studium sociálních otázek*.

Modlitební knížka pro děti *Pojďme k Bohu*, Vyšehrad, Praha 1948.

V době totality jako samizdat *Starý zákon*, *Osoba Ježíše Krista*, *Nový zákon*, *Svátosti* a dva sešity *Vzpomínek*.

„Po roce 1989 byly vydány *Vzpomínky* pod titulem *Za zdí a bez zdí*, Řád, Praha 1992 a 2009, dále *Starý zákon* a *Nový zákon*, Řád, Praha 1993 a 1994 a *Jezuité kdysi a dnes*, Societas, Praha 1993.“¹²⁷

---

¹²⁴ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, Centrum Alletí, Olomouc 2011, s. 612-616.

¹²⁵ Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Mikulášek František.

¹²⁶ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 616-618.

¹²⁷ PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 618.

3.9. Bohumil Plaček SJ (21. 10. 1911 – 21. 1. 2001)

„P. Plaček se narodil 21. 10. 1911 ve vesnici Blanné na Znojemsku.“¹²⁸ Základního vzdělání se mu dostalo v jeho kraji. Středoškolská studia pak absolvoval na Velehradském gymnáziu, na gymnáziu v Praze-Bubenči a na Arcibiskupském gymnáziu v Praze. 14. 8. 1931 vstoupil na Velehradě do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova.¹²⁹ V roce 1965 ukončuje svá středoškolská studia v Praze-Bubenči.¹³⁰ Po střední škole studoval v Innsbrucku filosofii a v Turíně teologii. Na kněze byl vysvěcen 15. 7. 1941.¹³¹ V letech 1942–1943 dovršil svoji řádovou probaci ve Florencii třetí probací.¹³² Do vlasti se vrátil v květnu 1946 a od srpna téhož roku pak působil u sv. Ignáce, kde také složil 15. 8. 1948 své slavné sliby,¹³³ a to až do likvidace řeholních řádů v ČSR. P. Plaček byl internován nejprve do Bohosudova a poté v Želivě. Po zrušení Želiva 1. 4. 1956 byl P. Plaček převezen do Králík, kde pracoval jako lesní dělník a později jako truhlář. V září 1959 se rozjela další akce proti jezuitům. Na P. Plačka došlo 26. 1. 1960, kdy byl odvezen do vazby v Hradci Králové a následně odsouzen na 4 roky nepodmíněného vězení. Protože byl rozsudek vyřčen až po první amnestii, odpykával si P. Plaček svůj trest až do roku 1962, kdy proběhla druhá amnestie. Po propuštění se uchýlil ke své sestře do Zvěrkovic a tam pracoval u státních lesů jako dělník. Od 1. 9. 1968 byl P. Plaček znovu povolán ke sv. Ignáci v Praze jako rektor kostela. Tady sloužil spolu s některými spolubratry až do 1. 10. 1975, kdy mu byl odebrán státní souhlas. Odešel tedy do starobního důchodu. Státní souhlas mu byl navrácen začátkem roku 1985. Sloužil u sv. Pankráce na Pankráci. A na tomto místě setrval až do revoluce. V roce 1990 se vrátil do rezidence v Ječné ulici. Jeho zhoršující zdravotní stav vyžadoval častou hospitalizaci. Poslední byla v Domově sv. Karla Boromejského v Praze-Řepích, ze které se již nevrátil. Zemřel 21. 1. 2001. Pohřeb se konal 29. 1. 2001 u sv. Ignáce. Hlavním celebrantem byl Mons. Jiří Paďour OFM^{Cap}. Tělo P. Plačka je pohřbeno na pražském Vyšehradě.¹³⁴

Literární činnost:

---

¹²⁸ Archiv České provincie TJ, Osobní složka Plaček Bohumil TJ.

¹²⁹ Srov. *Tamtéž*.

¹³⁰ Srov. JEZUITÉ 2001; P. Bohumil Plaček, SJ, zemřel, Jezuité 2001, roč. 10, č. 1, s. 5-6.

¹³¹ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Plaček Bohumil TJ.

¹³² Srov. JEZUITÉ 2001; P. Bohumil Plaček, SJ, zemřel, Jezuité 2001, roč. 10, č. 1, s. 6

¹³³ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Plaček Bohumil TJ.

¹³⁴ Srov. PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 677-681.

U P. Plačka není známa žádná literární ani vydavatelská činnost.

3.10. PhDr. Ota Polách SJ (22. 5. 1908 – 6. 11. 1969)

P. Polách se narodil 22. 5. 1908 v Boskovicích, ale dětství i mládí prožil v Olomouci, kam se rodina přestěhovala. V Olomouci se mu také dostalo základního i středoškolského vzdělání. Do noviciátu vstoupil 7. 9. 1928 na Velehradě. Filosofická studia absolvoval v Krakově a roku 1932 pak získal doktorát z filosofie na Gregoriáně v Římě. Teologických studií dosáhl pak v Itálii v Chieri. 15. 7. 1941 byl vysvěcen na kněze. Po vysvěcení působil v Maďarsku v Budapešti. V roce 1944 se dostal do protektorátu. Rok vyučoval na Velehradě filosofii. Slavné sliby složil 2. 2. 1945.¹³⁵ V letech 1945–1949 vyučoval na gymnáziu v Praze a poté i v Brně. V dubnu roku 1950 byl odvezen do Bohosudova a potom do Oseku a Hejnic. Díky zdravotním problémům¹³⁶ nemohl P. Polách pracovat v lágrech, a proto byl propuštěn. Pracoval pak v knihovně Památníku národního písemnictví (PNP) na Strahově. Tam uplatnil nejen své znalosti z oboru, ale i cizí jazyky. Jako zaměstnanec PNP na Strahově onemocněl, a proto v roce 1968 odešel do důchodu. Vypomáhal u sv. Ignáce v Praze a to v období od 20. 11. 1968 až do jeho smrti. Po kratší nemoci 6. 11. 1969 umírá.¹³⁷ Pohřeb se konal u sv. Ignáce a jeho tělesné pozůstatky byly uloženy na řádovém hřbitově v Praze-Bubenci.¹³⁸ U sv. Ignáce byly za něj slouženy dvě zádušní mše, jedna v 9.00 a druhá v 17.30 hod.¹³⁹

Literární činnost:

Tvůrčí činnost P. Polácha byla velická:

„*Bl. Marie Gorettiová*, (překlad d. Mondrone), 2. vydání, Sestry Neposkvrněného početí Panny Marie, Přerov 1947, 31 s.; dále je to disertační práce *Intuitivní morálka bergsonismu a její kritika*, vlastním nákladem, Praha 1938, 177s.; [s.n.], [s.l.], [s.a.], 36 s.; *L'intuition Bergsonienne*, excerptum, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 23 s.; *Bergson a tendence současné fyziky*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 21 s.; *Problematika popisných archů jako metody sociologického výzkumu kruhu vrstevníků*, [s.n.], [s.l.], 1936, 5 s.; *Krise pokroku*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 21 s.; *Vom Wertereich der Jugendlichen. O říši hodnot mladistvých*.

¹³⁵ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Polách Ota TJ.

¹³⁶ Skolióza páteře.

¹³⁷ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Polách Ota TJ.

¹³⁸ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 394-397.

¹³⁹ Srov.: Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/70; s. 3.

Výsledky šetření o stavech emočního života v době zrání, excerptum, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 17 s.; *Oesterreich und die Burgschaften seines Bestandes*, excerptum, [s.n.], [s.l.], [s.a.], nestránkováno. V pozůstalosti zůstala také obsáhlá rukopisná práce z poslední doby jeho života: *O hlavním městě Velkomoravské říše. Hrob sv. Metoděje*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], nestránkováno; *Idea cyrilometodějská a svatovojtěšská*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 11 s.; *Osudy odkazu cyrilometodějského po IX. století na Balkáně*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 14 s.; *Slovanští apoštolové sv. Cyril a Metoděj a jejich činnost v říši velkomoravské*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], 7 s. Vydáno bylo: *Poloha starého Velehradu. Historická studie*, in *Velehrad – filologoi versus filosofoi*, Refugium, Olomouc 2005, s. 192-207; *Sv. Vojtěch*, in *Promluvy o sv. Vojtěchu*, Sekretariát pro pořádání vojtěšských oslav, Praha 1947, s. 1-5 v rámci samostatného svazku. Velmi často uveřejňoval své historicko-vědecké práce v odborných časopisech. Například tyto statě: *O počátcích české státnosti*; *O archeologii nomádské kultury*; *Církevně právní poměry ve středním Podunají, od rozšíření křesťanství až do pádu Velké Moravy*, in AAV, roč. XIX., č. 3-4/1948, s. 285-314; *Kdo je autorem tzv. „Bulharské legendy“*, [s.n.], [s.l.], [s.a.], excerptum, s. 53-74; *Hrobka Vladislava Přemyslovce; Metropolitní sídlo sv. Metoda a Nitra*, in *Historický sborník Matice Slovenskej*, roč. IV., č. 3-4/1947, s. 274-297. Články s náboženskou tematikou se vyskytují v *Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje*, v *Poslu Božského Srdce Páně* i *Ve službách královny*. Ve *Zprávách z Československé provincie Tovaryšstva Ježíšova* nalézáme následující články tohoto jezuita: *Nad dolním tokem řeky Zambezi*, in 1/1934, s. 4-6; *Budoucí působišť čsl. milicionářů T.J., apoštolská prefektura brokenhillská v Rhodesii v jižní Africe*, in 14/1935, s. 8-10; *Naše primice*, in *Zprávy České provincie T.J.*, listopad/1940, s. 11-12; *Jubileum Karlovy university a čeští jezuité*, in tamtéž, k jubilejnímu roku 1948, s. 16-19.¹⁴⁰

3.11. Josef Sukop SJ (9. 2. 1913 – 10. 9. 1983)

P. Sukop se narodil 9. 2. 1913 v Žádovicích u Kyjova. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti, středoškolská studia pak absolvoval na gymnáziu na Velehradě. Tam také 14. 8. 1930 vstoupil do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova.¹⁴¹ Filosofii studoval v Pullachu. Pracoval také jako prefekt ve školách na Velehradě a v Praze-Bubenci. Teologická studia získal v Chieri u Turína. Na kněze byl vysvěcen 13. 5. 1942. Za války pak pracoval v duchovní správě v Itálii.¹⁴² Po válce se vrátil do Prahy. 15. 8. 1947 složil své doživotní sliby.¹⁴³ V Praze vykonával až do roku 1948 službu ministra domu u sv. Ignáce a pomáhal, kde bylo potřeba. V letech 1948–1950 vykonával službu generálního prefekta na gymnáziu s konviktem v Brně. Po „Akcii K“ pracoval

¹⁴⁰ PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 397-401.

¹⁴¹ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Sukop Josef TJ.

¹⁴² V Padově a v Tridentu.

¹⁴³ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Sukop Josef TJ.

v lágrech v Bohosudově a Oseku. Z Oseka byl převezen do Želiva a tam zůstal až do zrušení želivského lágru. Odtud přešel s mnohými do Králík, kde pracoval v lese. Tam také utrpěl těžký úraz. Po vyléčení byl dále internován. 17. 10. 1959 byl zatčen a souzen. Vysloužil si trest 14 let. Převážnou část trestu si odpykával ve Valdicích. Nevztahovala se na něj žádná amnestie, až ta z roku 1968, díky níž byl propuštěn. Po propuštění se vrátil ke své rodině do Žádovic a tam pracoval v místním JZD. V témže roce se vrací do Prahy ke sv. Ignáci.¹⁴⁴ „Od 15. 2. 1969 tam působil jako kaplan, a to až do 30. 9. 1975.“¹⁴⁵ Od 1. 10. 1975 ztratil P. Sukop státní souhlas a až do důchodu pracoval v motolské nemocnici. P. Sukopa zasáhla mozková mrtvice, na jejíž následky 10. 9. 1983 zemřel. Pohřeb se konal u sv. Ignáce v Praze. Ostatky zemřelého byly pohřbeny, podle jeho přání, v rodinné hrobce v Ježově u Kyjova.¹⁴⁶

Literární činnost:

U P. Sukopa není známa žádná literární ani vydavatelská činnost.

3.12. Norbert Zelený SJ (17. 2. 1905 – 14. 2. 1985)

P. Zelený se narodil 17. 2. 1905 v Praze. V hlavním městě se mu dostalo i vzdělání. Do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova vstoupil 6. 9. 1924 na Velehradě. Po prvních slibech¹⁴⁷ byl poslán na filozofická studia do Belgie. Po studiu filozofie pak byl prefektem gymnázia v Praze-Bubenči. V letech 1930 – 1934 studoval teologii v Innsbrucku a 26. 7. 1933 byl vysvěcen na kněze. Po návratu domů roku 1934 studoval v Praze na Karlově univerzitě klasickou filologii. Toto studium ukončil v roce 1939 a stal se profesorem latiny a řečtiny. Od roku 1938 vyučoval na gymnáziu v Bubenči, a to až do jeho zrušení nacisty v roce 1942. Po zrušení gymnázia zůstal v Praze u sv. Ignáce jako ministr domu. Slavné sliby složil 2. 2. 1943.¹⁴⁸ Od roku 1944 vyučoval na Velehradě a také v Brně. Vždy vyučoval latinu, řečtinu a filosofii. Po zatčení na Velehradě v roce 1950 byl transportován do lágrů v Bohosudově,

---

¹⁴⁴ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 495-496.

¹⁴⁵ Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Soukup Josef.

¹⁴⁶ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 496-497.

¹⁴⁷ V pramenu Vzpomínky na zemřelé jezuitu... otce Pavlíka, není uvedeno datum prvních slibů. Dá se ale předpokládat, že je složil 15. 8. 1926. Jezuitský noviciát trvá dva roky a první sliby skládali bratři na svátek Nanebevzetí Panny Marie, který připadá na 15. srpen.

¹⁴⁸ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Zelený Norbert TJ.

Oseku a nakonec do Králík. Odtud byl propuštěn do civilního života. Žil v Praze a pracoval jako nemocniční topič, a to až do důchodu. Od 19. 6. 1969 začal vypomáhat u sv. Ignáce. Ale 31. 3. 1972 mu tato služba byla zakázána. Dostal státní souhlas pro farnost sv. Pankráce na Pankráci. Tam působil až do své smrti 14. 2. 1985. Pohřeb se konal v kostele sv. Pankráce na Pankráci. Jeho tělo bylo pohřbeno na řádovém hřbitově v Praze-Bubenči.¹⁴⁹

Literární činnost:

„Článek *Tronchiennes*, pod titulkem *Z dopisů*, in *Zprávy z Československé provincie Tovaryšstva Ježíšova*, 1/1927, s 9-11;“¹⁵⁰ „článek *Něco z misijního ovzduší*, in *Zprávy z Československé provincie Tovaryšstva Ježíšova*, 2/1928, s. 29-31; z období pozdějšího pak *Průhledy do katolického světa*; „*Společnost národů*“ v *Tovaryšstvu Ježíšově*, in *Zprávy z Československé provincie Tovaryšstva Ježíšova*, (bez čísla)/1931, s. 42.“¹⁵¹

3.13. ThDr. Jiří Skoblík (16. 8. 1932)

P. Skoblík se narodil 16. 8. 1932 v Praze. V roce 1951 ukončil svá středoškolská studia maturitou na Nerudově gymnáziu v Praze. Po maturitě začal studovat hudbu na Pražské konzervatoři. Po jejím absolvování v roce 1956 započal studium na Cyrilometodějské teologické fakultě v Praze – Litoměřicích, která ukončil v roce 1961.¹⁵² Téhož roku, 25. 6., byl v Litoměřicích vysvěcen na kněze. Po vysvěcení byl na měsíc ustanoven jako dómský vikář při katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze na Hradčanech.¹⁵³ Od září roku 1961 do září roku 1963 vykonával základní vojenskou službu. Poté působil jako kaplan na Vinohradech u Nejsvětějšího Srdce Páně, v Plzni u sv. Bartoloměje, v Praze-Nuslích a ve Strašnicích. Od 1. 10. 1975 byl ustanoven jako kaplan u sv. Štěpána v Praze a zároveň pověřen vedením duchovní správy u sv. Ignáce v Praze. Obojí ustanovení trvalo až do 30. 4. 1981. Od 1. 5. 1981 je pak ustanoven jako rektor u sv. Ignáce v Praze, a to až do 31. 3. 1990. Během působení u sv. Ignáce si rozšiřoval teologická studia na CMBF v Litoměřicích. Doktorát z teologie získal 24. 5. 1983. Od 1. 2. 1990 až do 30. 6. 2004 byl odborným asistentem

---

¹⁴⁹ Srov.: PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuity v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 514-517.

¹⁵⁰ PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuity v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 515.

¹⁵¹ *Tamtéž*.

¹⁵² Srov.: <http://www.ktf.cuni.cz/KTF-137.html>, vyhledáno 11. 3. 2014.

¹⁵³ Od 1. 8. 1961 do 31. 8. 1961.

na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy. Když byla duchovní správa u sv. Ignáce navracena jezuitům, byl P. Skoblík přeložen od 1. 4. 1990 jako administrátor in spirit. na Karlov.¹⁵⁴ Od 1. 5. 1995 nastupuje jako farář v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze na Hradčanech až do 30. 6. 2001. Jeho posledním místem je kostel sv. Benedikta v Praze na Hradčanech, kde sídlí řád bosých karmelitek, kde působí až dodnes.¹⁵⁵

Další významná data v životě P. Jiřího Skoblíka:

„15. 9. 1992 – 31. 12. 1999 externí spirituál AKS v Praze

23. 8. 1995 – 12. 3. 2010 sídelní kanovník – Metropolitní kapitula v Praze

1. 7. 1995 – 31. 12. 2002 kanovník penitenciář – Praha Hradčany, Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha

2004 – 2006 docent na KTF UK

2. 3. 2006 – 31. 8. 2006 proděkan na KTF UK

2006 – trvá, externí učitel na KTF UK

26. 6. 2007 – 12. 3. 2010 kancléř – Metropolitní kapitula v Praze

19. 5. 2008 prelát Jeho Svatosti

13. 3. 2010 emeritní kanovník – Metropolitní kapitula v Praze¹⁵⁶

Literární činnost:

„*Poznámky ke křesťanské etice*, učebnice, KTF UK Praha v koedici s Křesťanskou akademií Řím: edice Studium 1994; *Přehled křesťanské etiky*, učebnice, Praha: Karolinum 1997; *Nova et vetera pro zpovědníka*, skriptum, Praha: Karolinum 1999; *Vina, hřích a pokání jako čin a svátost v psychologii, filozofii a teologii*, otištěná přednáška, Praha: Pastorační středisko 1999.

Žena na rozcestí: matka či profesionálka? Příspěvek do sborníku přednášek pro Unii katolických žen, str. 39-47, Praha: Pastorační středisko 1998; *Vademecum pro zpovědníky v některých otázkách manželské morálky*, Příspěvek do sborníku KTF UK, str. 160-180, Praha: Karolinum 1998; *Die Konzeption der menschlichen Person in der Moralthologie*, Příspěvek do sborníku Die menschliche Person, str. 77-87, Praha: Filosofía 1999m; *Vzpomínky na přítomnost*, článek in: Oto Mádr teolog, „Festschrift“, Praha: Česká křesťanská alademie 1997, str. 21-26; *Oto Mádr jako morální teolog*,

¹⁵⁴ Na Karlově působí do 30. 6. 1995.

¹⁵⁵ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 312.

¹⁵⁶ *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl II, s. 312.

článek in: Oto Mádr teolog, „Festschrift“, Praha: Česká křesťanská akademie, 1997, str. 29-41; *Polarizace v současné církvi v České republice*, Příspěvek do sborníku CM KTF UPOL 2000; *Tvář naší země, Konference o krajině*, Teologický pohled. Texty České komory architektů, Praha 2001, str. 149-152.

Články, recenze, články a recenze v časopisech *Duchovní pastýř*, *Teologické texty a Univerzum*, popularizující články v *Katolickém týdeníku*.

Antikrist, *Teologické texty* 2-3, roč. 13, 2002, str. 94n; *O hříchu, který je k smrti*, *Teologické texty*, 2-3, roč. 13, 2002, str. 90; *Transsexualita, diagnostika a léčba*, Grada 2002, s. 112-115; *Zprávy z konferencí*, Sborník teologické fakulty, Karolinum 2003, ss. 468-484.; *Litoměřický seminář*, *Teologické texty* 3, roč. 14, 2003, str. 105-106; *Mezi životem a smrtí*, odpověď na dopis *Teologickým textům*, *Teologické texty* 3, roč. 14, 2003, str. 117; *Terapie homosexuality?* *Teologické texty* 5, roč. 14, 2003, str. 208; Účast v profesorském řízení KTF PU Olomouc 28.1.2004 (doc. Helena Hrehová); *Věřící transsexuálové*, Sborník, XV. Bohnické sexuologické dny 27. a 28. ledna 2003, Brno CERM 2004, s. 79-82; *Donald B. Cozzens, Měníci se tvář kněžství*, recenze *Teologické texty* 1, roč. 15, 2004, s. 41n.; *Autonomní morálka, Aleš Crha*, recenze monografie, UP Olomouc 2004; *Antropologické premisy bioetiky*, *Teologické texty* 3, roč. 15, 2004, str. 125; *Obrácení – pokání – smíření*, in: *Teologická teorie v pastorační praxi*, sb. Jihočeské teologické fakulty v ČB, 2004, s. 88-94.; *Empirie a spekulace v etické argumentaci církve*, in: Sborník KTF UK Karolinum Praha sv. VI., 2004, s. 484-499.; *Setkání morálních teologů v Innsbrucku 2003*, in: Sborník KTF UK Karolinum Praha sv. VI., 2004, s. 510-516. *Teologické glosy ke gay-les orientaci*, 1. část in: *Teologický časopis* č. 2, roč. II, Teologická fakulta Trnavské univerzity v Trnavě, 2004, str. 55-68.; *K etickým aspektům vyšetřování mužů žijících v neplodném manželství*, in: *Bioetika*, č. 1-2, roč. 5, 2005, str. 32,33.; *Teologické glosy ke gay-les orientaci*, 2. část in: *Teologický časopis* č.1, roč. III, Teologická fakulta Trnavské univerzity v Trnavě, 2005, str. 45-58.¹⁵⁷

3.14. ThDr. František Panuška CSsR (15. 11. 1909 – 11. 12. 1992)

Narodil se 15. 11. 1909 v Prostějově. Po studiu na řádovém gymnáziu v Libějovicích u Netolic vstoupil do kongregace redemptoristů, kde 2. 8. 1928 složil sliby. Kněžské svěcení přijal 29. 6. 1933 a brzo nato začal vyučovat na teologickém učilišti v Obořišti u Příbrami. Tam působil až do násilného zrušení řádu. V roce 1951 začal přednášet na bohoslovecké fakultě v Praze a později v Litoměřicích, až do roku 1962.¹⁵⁸ Ve druhé polovině padesátých let byl také rektorem kněžského semináře v Litoměřicích a zároveň proděkanem fakulty. Byl dobrý neoscholastický teolog a psycholog, rozuměl studentům

¹⁵⁷ <http://www.ktf.cuni.cz/KTF-137.html>, vyhledáno 11. 3. 2014.

¹⁵⁸ Srov. Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Panuška František.

a těšil se jejich oblibě.¹⁵⁹ V letech 1962–1969 se věnoval duchovní správě sester v Měděnci a Kadani v okrese Chomutov. Na jaře 1969 se znovu vrátil do Litoměřic, aby se jako profesor podílel na studijní přípravě bohoslovců. Roku 1974 odešel do důchodu, ale ne na odpočinek. Působil v Praze jako horlivý zpovědník v kostelích u sv. Ignáce, sv. Kříže a na Pankráci. U svatého Ignáce byl ustanoven i jako pomocný duchovní a to od 15. 1. 1975 až do roku 1986. V r. 1991 se připojil k řádové komunitě na Svaté Hoře, kde v pátek 11. 12. 1992 náhle umírá. Poslední rozloučení se konalo 17. 12. 1992 v bazilice na Svaté Hoře u Příbrami. Tělesné pozůstatky jsou uloženy v řádovém hrobě na hřbitově v Příbrami.¹⁶⁰

Literární činnost:

„*Kriteriologie*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství 1954. 124 s.; *Logica*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství 1954. 129 s.; *Kosmologie*, díl 1, [s.l.] [s.n. [195?]]. 79, lxii s.; *Kosmologie*, díl 2, [s.l.] [s.n. [195?]]. 171 s.; *Ontologie*, [s.l.] [s.n. [195?]]. 76 s.; *De Deo Creatore*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství [195?]. 68 s.; *De Gratia*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství [195?]. 75 s.; *De lapsu hominis*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství [195?]. 29 s.; *De Verbo Incarnato*, Praha: Ústřední církevní nakladatelství [195?]. 133 s.; *Theologia moralis*, Tomus 1, [s.l.] [s.n. [195?]]. 164 s.; *Theologia moralis*, Tomus 2, [s.l.] [s.n. [195?]]. 190 s.; *Theologia moralis*, Tomus 3, [s.l.] [s.n. [195?]]. 259 s.; *Všeobecná etika*, [s.l.] [s.n. [s.d.]]. 73 s.; *Křesťanská mravouka*, [s.l.] [s.n.] 1971. 240 s.; Časopisecké studie, zejména: *Duchovní pastýř*.¹⁶¹

3.15. Miroslav Sedláček CSsR (21. 10. 1911 – 12. 1. 1991)

Narodil se 21. 10. 1911 v Litovli u Olomouce. V mládí vstoupil do kongregace redemptoristů, řeholní sliby složil 2. 8. 1933 a na kněze byl vysvěcen 29. 6. 1940. Působil v kláštorech v Brně, Svitavách a v Plané u Mariánských Lázní do r. 1950. Po soustředění v Králíkách odešel do Prahy, kde pracoval jako dělník a později jako výpomocný kněz u sv. Josefa na Malé Straně a v jiných pražských kostelích. Od 12. 9. 1984 také u sv. Ignáce na Karlově náměstí.¹⁶² Na podzim 1990 podstoupil těžkou operaci, po níž se jeho zdraví postupně zhoršovalo. Poslední měsíce života strávil mezi svými spolubratřími v klášteře na Svaté Hoře u Příbrami. V sobotu 12. 1.

¹⁵⁹ Srov. NOVOTNÝ, Vojtěch; *Česká katolická eklesiologie druhé poloviny 20. století*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2007, s. 67-69.

¹⁶⁰ Srov.: Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Panuška František.

¹⁶¹ NOVOTNÝ, Vojtěch; *Katolická teologická fakulta 1939-1990*, s. 379-380.

¹⁶² Přesné datum konce působení P. Sedláčka se nepodařilo zjistit. V pramenech není uvedeno a ani po korespondenci s jeho spolubratry na Svaté Hoře nebyla tato otázka zodpovězena.

1991 byl převezen do příbramské nemocnice, kde v nočních hodinách zemřel. Pohřební obřady se konaly 21. 1. 1991 v bazilice Panny Marie na Svaté Hoře u Příbrami. Tělesné ostatky byly uloženy na hřbitově v Příbrami.¹⁶³

Literární činnost u P. Sedláčka není známa.

3.16. Petr Koutecký SJ **(26. 12. 1960 – 26. 10. 2011)**

P. Koutecký se narodil 26. 12. 1960 v Praze. Byl pokřtěn v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně na Vinohradech. 2. 2. 1982¹⁶⁴ vstoupil tajně do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova, kde v roce 1985 složil první sliby. V letech 1983 až 1988 studoval bohosloveckou fakultu v Litoměřicích. Na kněze byl vysvěcen 25. 6. 1988. Světícím biskupem byl kardinál Tomášek. Po vysvěcení působil u sv. Václava na Smíchově a u sv. Jakuba st. v Praze Kunraticích. Od 1. 4. 1990 do 14. 6. 1991 sloužil u sv. Ignáce v Praze, poté v Jáchymově při kostele sv. Jáchyma a Anny, čtyři roky u Božského Srdce Páně v Hradci Králové a krátce u Panny Marie Sněžné v Olomouci. Od roku 1996 byl administrátorem farnosti a pak farářem v Praze-Zbraslavi. Ze Zbraslavi později dojížděl i do farností Zlatníky a Dolní Břežany, krátce také na Slapy a do Štěchovic. V poslední době dojížděl také do Vraného nad Vltavou a Zvole. Od roku 1996 pravidelně sloužil mši svatou u Školských sester de Notre Dame v Praze-Krči a v roce 2005 byl ještě pověřen službou vikáře II. pražského vikariátu. Jeho službu náhle ukončila těžká nemoc, které 26. 10. 2011 v Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského pod Petřínem podlehl. Poslední rozloučení se konalo v kostele sv. Jakuba Staršího v Praze na Zbraslavi. Tělesné pozůstatky byly uloženy na Olšanských hřbitovech v Praze.¹⁶⁵

Literární činnost u P. Kouteckého není známa.

---

¹⁶³ Srov. Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Miroslav Sedláček.

¹⁶⁴ Srov. Archiv České provincie TJ, Osobní složka Koutecký Petr TJ.

¹⁶⁵ Srov. Archiv České provincie TJ; DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. Petr Koutecký.

3.17. František Krásenský SJ (15. 8. 1925 – 21. 3. 2005)

P. Krásenský se narodil 15. 8. 1925 v Bystřici nad Pernštejnem. Vystudoval gymnázium na Velehradě a po jeho zrušení nacisty tam 15. srpna 1942 vstoupil do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova. Na Velehradě započal studium filosofie, které dokončil v Brně. Akce „K“, vedena komunisty, ho zastihla v komunitě v Praze u sv. Ignáce, kde v té době vypomáhal v duchovní správě. Tři roky strávil jako voják u PTP v Hájnicích u Zvolena. 15. srpna 1951 byl tajně vysvěcen na kněze biskupem Pavolem Hnilicou. Po vysvěcení pracoval v ČKD Praha. V roce 1960 byl odsouzen za podvracení republiky, ale ještě téhož roku byl na amnestii propuštěn. Od roku 1974 dojížděl do kostela sv. Jáchyma a Anny v Jáchymově kde tamním věřícím vysluhoval svátosti. V roce 1975 tam přesídlil nastálo a působil v městě a okolí až do své smrti, s výjimkou doby od 1. 4. 1990 do 30. 6. 1991, kdy byl rektorem kostela sv. Ignáce v Praze. V roce 1987 byl za záchranu kostela v Krásném Lese kardinálem Tomáškem jmenován osobním arciděkanem jáchymovským. Na sklonku života trpěl P. Krásenský různými úrazy, častokrát byl operován a dostavila se i těžká nemoc. Všechny tyto nástrahy života však nesl statečně. Naposledy sloužil mši svatou v neděli 13. 2. 2005 v jáchymovském kostele. Poté mu nemoc nedovolila již sloužit mši. Zemřel 21. 3. 2005 doma na jáchymovské faře. Zádušní mše s pohřebními obřady se konala v Jáchymově za účasti mons. Františka Radkovského, který byl rovněž hlavním celebrantem. Rozloučil se s ním za diecézi plzeňskou i pražskou, k níž Jáchymov do roku 1993 patřil. Provinciála jezuitů zastupoval prof. P. Ludvík Armbruster, jež byl jeho socius. Účasten byl i ministr Cyril Svoboda a další. Kostel byl zcela zaplněn věřícími, kolem oltáře stálo zhruba 30 kněží, z poloviny řádový spolubratři. P. Krásenský je pohřben v Praze na Malvazinkách. Obřady u hrobu vedl P. Josef Hladiš, asistoval mu P. Josef Kusý, farář u svatého Václava v Praze-Nuslích, pravidelný návštěvník jáchymovských lázní.¹⁶⁶

Literární činnost u P. Krásenského není známa.

---

¹⁶⁶ Srov. Archiv České provincie TJ; DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. František Krásenský.

4. Život farnosti v letech 1950–1990

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, kněží, kteří v tomto období působili u sv. Ignáce, bylo 17. A každý z nich v kostele sv. Ignáce po sobě zanechal odkaz. Někdo větší, někdo menší. Toto čtyřicetileté období znamenalo jak pro kostel, tak i pro dění kolem něho množství změn. V následujících podkapitolách se zastavíme nad každým významným obdobím v dějinách kostela a ať už to bylo politické období, nebo období vztahující se k jednomu člověku, ve většině případů ke knězi, duchovnímu správci či rektorovi kostela, jehož působení u sv. Ignáce bylo tak významné, že zanechalo stopu v dějinách kostela. Nemůžeme začít jinak než vyhnáním jezuitů od svatého Ignáce. „Akcí K“ a jejím průběhem v Praze u sv. Ignáce jsme se již sice zabývali, ale v následující podkapitole bychom se zaměřili spíše na dění v kostele, nikoli v domě. Na tuto podkapitolu navazuje další, jejíž hlavní postavou je P. JUDr. PhDr. Josef Bohumír Kasan OPraem, který převzal správu po jezuitech. Dalším milníkem v historii je působení P. Kuneše, za jehož rektorování probíhal 2. vatikánský koncil a změny s ním spojené. Není možné v této podkapitole vynechat Pražské jaro, rok 1968 a šestiletý návrat jezuitů ke sv. Ignáci. A poslední podkapitolou bude sledování historie kostela sv. Ignáce za působení P. Skoblíka, který měl na starosti tento kostel od roku 1975 až do roku 1990, kdy se opět vrátili ke sv. Ignáci jezuité.

4.1. Odchod jezuitů

Kostel sv. Ignáce spravovali od samého začátku jezuité. První přerušení jejich působení v tomto chrámě bylo za josefínských reforem, kdy roku 1773 byl řád zrušen. Po jeho obnovení roku 1814 se jezuité opět vrátili a setrvali tam až do roku 1950, kdy proběhla již zmiňovaná „Akce K“. Jezuitům v zahraničí se dostalo zpráv, že „kostel byl pak svěřen známému opilci Konášovi.“¹⁶⁷ Jednalo se o P. Františka Konáše (1892–1964). V almanachu duchovních pražské diecéze a ani v jiných pramenech není uvedeno ustanovení P. Konáše u sv. Ignáce.¹⁶⁸ Ani žádný pamětník si na toto jméno nevzpomíná. P. Konáš u sv. Ignáce nejspíš působil chvíli společně s P. Kasanem. Dlouho tam ale nevydržel. Byl celkem záhy přeložen na Prosek.

¹⁶⁷ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/2; s. 4.

¹⁶⁸ Srov. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl III, str. 455.

Tato informace je prameny již podložena. Na Proseku byl ustanoven od 1. 8. 1950.¹⁶⁹ Jeho pohoršlivý život byl totiž příliš silný i pro komunisty.¹⁷⁰

Kostel byl od věřících téměř opuštěn. Během mše ho navštěvovalo průměrně asi 30 lidí.¹⁷¹ K tomu dvě vzpomínky pamětníků. První je od P. Skoblíka, který v té době pobýval v Praze jako student:

„Když jezuité odešli, odešli s nimi, snad demonstrativně, i návštěvníci kostela sv. Ignáce. Lidé hledali alternativu, až ji našli nedaleko v kostele sv. Jana na Skalce za Emauzským klášterem. V té době tam sloužil P. Vladimír Řehka OFM. Kostel býval tak plný, že se mnohdy nedalo dostat ani dovnitř. A jelikož jsem jako student navštěvoval kostel sv. Ignáce, poznával jsem u sv. Jana mnoho bývalých návštěvníků jezuitského kostela na Karlově náměstí.“

Druhá je od paní Vlasty Běščecové, roz. Táborské:

„Lidé opravdu byli nešťastní, že jezuité odešli. Naše maminka dokonce říkala, že dokud se jezuité nevrátí, ke svatému Ignáci již nevkročí. A nebyla jediná. Udělalo to tak ještě mnoho lidí.“

Někteří ministranti, kteří chodívali ke sv. Ignáci za dob jezuitů ministrovat, chtěli nad kostelem držet ochrannou ruku. Měli v úmyslu zachránit některé bohoslužebné nádoby.¹⁷² Že se jim tento záměr nepovedl, dokládá skutečnost, že při pozdější inventarizaci kostela a podrobné fotodokumentaci jsou na snímcích nejcennější kalichy, které kostel má.

S odstupem času se situace změnila. Lidé se ke svatému Ignáci začali pomalu vracet. Alespoň v neděli, kdy se zaplnily lavice.¹⁷³

Bezprostředně po odchodu jezuitů bydleli v jejich domě jen P. Kasan, který byl pověřen duchovní správou, P. Mára (1912–2012), křížovník, jeden z představitelů vlasteneckých kněží a pozdější ředitel České katolické charity, a P. Sahan, redemptorista, budoucí kaplan Kněžského domova. V domě byl zřízen ústřední Sekretariát vlasteneckých kněží, který později také začal vydávat vlastenecký časopis „Duchovní pastýř“, a poté, jak již bylo zmíněno, i Kněžský domov. Knihovna, kterou jezuité vlastnili ve svém domě, byla přebrána studenty vysokých škol. Část knih putovala do universitní knihovny, část do Strahovského kláštera, kde v době

---

¹⁶⁹ Srov. *Tamtéž*.

¹⁷⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/2; s. 4.

¹⁷¹ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/1; s. 3.

¹⁷² Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/2; s. 4.

¹⁷³ Srov. Archiv české provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1956/30; s. 2

komunismu sídlil Památník národního písemnictví, a zbytek knih byl vyhozen.¹⁷⁴ Jezuitům v zahraničí se mnoho zpráv o dění v Čechách nedostávalo. Jen zřídkakdy se ozvali nějací čeští jezuité, a to ještě velmi obezřetně. Jedním takovým odvážlivcem byl P. Mikulášek, který poslal svým rodičům pozdrav bez udání místa, kde žije. „Daří se mi dobře, nic nepotřebuji; pociťuji velice nedostatek mše svaté.“¹⁷⁵ O ostatních se nevědělo takřka nic. Příbuzní o svých členech rodiny nemohli získat vůbec žádné zprávy. Jen v posledních procesech proti církevním hodnostářům se častěji mluvilo o činnosti P. Šilhana, který měl být spojkou mezi biskupy a nunciaturou. Ne všechny věznice byly stejně přísné. Například věznice v Oseku umožňovala dodávání balíků a dopisů od příbuzných.¹⁷⁶

4.2. Farnost za JUDr. PhDr. Josefa Bohumíra Kasana OPraem

Krátce po vyhnání jezuitů byl ustanoven duchovním správcem a rektorem kostela sv. Ignáce JUDr. PhDr. Josef Bohumír Kasan OPraem. Společně s ním působili u sv. Ignáce P. Kliment a P. Vágner.¹⁷⁷ Když P. Kasan nastoupil na své nové působiště, mnoho lidí od jezuitského kostela přešlo do jiných kostelů. Lidé měli jezuitů rádi a na protest, že byli odvedeni, začali chodit jinam.¹⁷⁸ P. Kasan dostal v Kněžském domově byt. Jelikož ten nebyl nikterak vybaven, požádal P. Kasan správu Kněžského domova o zapůjčení nábytku. Jeho žádosti bylo vyhověno. K užívání mu byl půjčen např. půlstolek, noční stolek, skříňové hodiny, polstrované židle, intarzovaný stoleček, ušák, vitrína na sklo, dekorativní předměty a jiné. Do čtyř let od zapůjčení však všechnen nábytek vrátil.¹⁷⁹ Z jakého důvodu došlo k navrácení majetku a proč nezůstal P. Kasanovi v užívání až do jeho smrti, prameny neuvádějí.

V roce 1960 vznikl při kostele Svatoignácký sbor, pod vedením Ing. Jana Blably (1929). O sboru a hudbě u sv. Ignáce pojednáme později.

V roce 1962, přesněji od 15. dubna, přichází P. Kasanovi na pomoc P. Veselý. Než přišel ke sv. Ignáci, působil na Vyšehradě. Tam byly jeho začátky, protože Vyšehrad byl jeho prvním působištěm. Působil tam rád, nebylo tam však mnoho práce. Kněží

¹⁷⁴ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTH 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/1; s. 3.

¹⁷⁵ Archiv České provincie TJ, NUNTH 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/4-5; s. 3.

¹⁷⁶ Srov. *Tamtéž*.

¹⁷⁷ Srov.: *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl III, s. 111.

¹⁷⁸ Srov. Z osobní výpovědi Marie Preinové; 20. 9. 2014, (osobní archiv autora).

¹⁷⁹ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K42.

ustanovených na Vyšehradě bylo 8. Proto práce bylo málo. Někdy se stalo, že za P. Veselým přišel některý ze spolubratrů kněží a řekl mu, že nemá chodit zpovídat, že to není potřeba. „Divím se, že jsem tam za těch 6 let působení nesešel z cesty. Bohu díky za to.“¹⁸⁰ To naopak u sv. Ignáce měl práce dostatek. Nastoupil těsně před Velikonocemi. P. Kasan před Zeleným čtvrtkem vážně onemocněl. Nemohl ani sloužit mše. Celé Velikonoce tehdy odsloužil P. Veselý sám. Jedno odpoledne byla fronta ke svaté zpovědi až ven na ulici. Toho dne zpovídal až do deseti hodin večer. P. Kasan byl na neschopence skoro rok. Když P. Veselý nastoupil, P. Kasan míval kázání i přede mší svatou. On však přede mší nikdy nekázal. A když pak onemocněl, neměl na to ani čas. Krátce nato si to vyměnili. P. Veselý měl úraz, který ho na bezmála půl roku „vyřadil z provozu“. Srazilo ho auto. Pak s P. Kasanem ještě asi rok a půl hospodařil u sv. Ignáce. Zdraví otce Kasana se ale horšilo. Měl silnou cukrovku a ještě mnoho dalších zdravotních problémů. Proto od října 1965 nastoupil do důchodu a krátce nato zemřel.¹⁸¹ Pohřeb P. Kasana se konal 25. 10. 1965 z kostela sv. Ignáce. Poté měl rozloučení v obřadní síni na Olšanských hřbitovech, kde je i pohřben.¹⁸²

Přestože jezuité byli vyhnáni od sv. Ignáce, měli stále přehled o tom, co se v jejich kostele a rezidenci děje. A to z již zmiňovaných zpráv z Nuntii. V jednom z čísel se píše o neradostných zprávách u svatého Ignáce. Mimo jiné je zde i zmínka o zatýkání v noci ze 13. na 14. dubna 1950 a o událostech, které se děly poté. Hlavně se v nich ale píše následující:

„Podle zprávy českých Katolických novin je kostel sv. Ignáce ještě dnes, kdy je v rukou „černokněžníků“ (jak někteří nazývají „vlastenecké kněze“), jedním z nejkrásnějších a zdá se, že by v něm chtěli udržet starou tradici májových pobožností.“¹⁸³

Časopis přinesl také fotografii májového oltáře a seznam kazatelů na májových pobožnostech. Kázání se odvíjela od hlavní myšlenky: „Mravností k upevnění charakteru – křesťanská mravouka“. V 19.00 bývala sloužena večerní mše svatá, po ní se konalo v 19.30 kázání, poté hudební nebo zpěvná vložka a litanie, které se zpívaly jen v neděli. Májové pobožnosti denně doprovázeli hrou nebo zpěvem přední umělci Národního divadla a Československého rozhlasu. Kazatelé se střídali. Byli mezi nimi „kanovník Novák, prof. Pokorný, Kubalík, Beneš, Kotalík, Sahan, proděkan fakulty

---

¹⁸⁰ Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014, (osobní archiv autora).

¹⁸¹ Srov. *Tamtéž*.

¹⁸² Srov. Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

¹⁸³ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/6-7; s. 3.

Merell a Daňha¹⁸⁴. Účast lidí se řídila podle toho, kdo kázal. Zpráva dokládá, že se kostel manifestačně vyprázdnil, když se objevil na kazatelně ministr Plojhar.¹⁸⁵

Na jiném místě se z Nuntii dozvídáme, že známá zpěvačka z kůru kostela sv. Ignáce v Praze, paní Julie Svítlová, se dožila 10. Června 1958 80 let. Redaktor napsal, že jí osobně přál a že dostal i odpověď, že byla nesmírně potěšena. Napsala také, že už je dost chatrná, ale přece ještě dovede nést břímě dne i horka.¹⁸⁶ V únoru roku 1959 pak Julie Svítlová zemřela. Byla pohřbena na Olšanských hřbitovech. Zádušní mše svatá byla sloužena v kostele sv. Štěpána v Praze, sloužil P. Václav Podolák, farář u sv. Štěpána na Novém Městě Pražském.¹⁸⁷ Tolik o dění v kostele ze Zpráv z Nuntii.

S příchodem P. Veselého se začal kostel více naplňovat a pozvolna začaly vznikat různé aktivity. Na dvě z nich vzpomíná Jindřich Táborský (1953). Bylo pro něj velice pozitivní, že při kostele vytvořili skupinu lidí. Ta nebyla závislá na knězi. Měli však jeho podporu. Dokázali si pořádat sami výlety a různé akce. Vždy se domluvili, někdo něco zorganizoval a jelo se. Za P. Veselého pak začala i výuka pro ministranty, něco jako náboženství. Ale jinak si všechno řídili a organizovali sami.¹⁸⁸

K tomuto období je nutné dodat ještě jednu poznámku, která se netýká ani tak duchovní správy u svatého Ignáce, ale myšlenky ministra Plojhara zasáhnout nejen do jezuitské rezidence, což se mu podařilo, ale i do kostela. Neboť jednoho prosincového večera roku 1950, přesněji 3. prosince, se sešli ministři Plojhar a Hofman a novinář Kašák v Plojharově vile v Bubenči. V tomto triu jednali o různých věcech, mimo jiné i o tom, že ministr Plojhar si do chrámu přeje nový oltářní obraz, neboť měl v úmyslu změnit patrocinium kostela na svaté Cyrila a Metoděje. Domníval se, že svatý Ignác je našim krajům neznámý, a je prý lepší mít také ve víře vzor z Východu. Nový oltářní obraz se měl jmenovat: „Hold celého českého a moravského lidu věrozvěstům Cyrilu a Metoději“. Měl být složen z krojovaného lidu; Chodové, Hanáci, Slováci, kyjovské kroje, dělníci v montérkách, vězeň z nacistického koncentračního tábora, úderníci, pionýři, zkrátka pestrá směsice tehdejšího budovatelského optimismu a nadšení. Ministr Hofman měl celou věc rozmyslet, uvážit kompozičně, časově i

---

¹⁸⁴ *Tamtéž.*

¹⁸⁵ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/6-7; s. 3.

¹⁸⁶ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1958/42; s. 4.

¹⁸⁷ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1959/48; s. 3.

¹⁸⁸ Srov. Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

finančně, a pak měl jednat s ministrem pro církevní věci Fierlingerem o úhradě.¹⁸⁹ Následným bádáním ale bylo zjištěno, že tento nápad, který se toho večera zrodil, stejného večera s největší pravděpodobností i zemřel. Neboť v žádných dostupných materiálech nebylo nalezeno, že by se o něčem takovém oficiálně jednalo. Nasvědčuje tomu i fakt, že na začátku listu, na němž stojí tato úvaha o změně patrocina kostela, stojí, že: „...ten večer ve třech vypili deset lahví vína“.¹⁹⁰

4.3. Farnost za Pavla Kuneše

Po smrti P. Kasana působil P. Veselý nějakou dobu u svatého Ignáce sám. Po čase s ním pak působil jako rektor ad interim P. Wenzel. Ten ovšem byl u sv. Ignáce spíše jen papírově než fyzicky. Od 1. 2. 1966 pak ke sv. Ignáci nastoupil jako rektor P. Kuneš a P. Veselý mu dělal celou dobu kaplana. Na dobu spolupráce s P. Kunešem vzpomíná P. Veselý velmi pozitivně. Měli to hezky rozdělené. P. Kuneš se věnoval pastoraci a P. Veselý měl na starosti matriky, účty, zkrátka zázemí farnosti. Obdivoval P. Kuneše. Velice to uměl s dětmi jak malými, tak i velkými. A vůbec, hezky to uměl i s lidmi. Jedinou skupinu, kterou P. Veselý vedl, byla družina mladíků, převážně ministrantů, a vyučoval je náboženství.¹⁹¹

P. Kuneš velmi rád vzpomíná na dobu strávenou u svatého Ignáce. Spolupracoval s P. Veselým, který byl jeho kaplanem – přestože byl jeho nadřízeným, velmi spolu kamarádili. Na působení u sv. Ignáce má P. Kuneš mnoho vzpomínek. Ojedinělé jsou dvě vzpomínky. První je se sochou Panny Marie Montserratské.¹⁹² Sedící madona s dítětem Ježíšem v náručí, asi metr vysoká, ne příliš těžká. Stávala v levé kapli Českých patronů, na oltáři Jana Nepomuckého. Potom ji v rámci očisty kostela přestěhovali nahoru na pravou galerii, kde ji postavili k prostřednímu oknu. Jednoho letního dne byla hrozivá bouřka s vichřicí. Po skončení bouře se šel P. Kuneš podívat na škody. Když přišel na galerii, uviděl zajímavý úkaz. Okno, před kterým socha stála, bylo otevřeno. Vítr uvolnil okenní křídla a ta, jak se otvírala a zavírala, vytlačovala sochu a posunovala ji směrem dovnitř do kostela. Socha se nakonec

---

¹⁸⁹ Srov. Národní archiv ČR; fond Karel Kašák, karton 50, složka 34; II52 večer v Plojharově vile v Bubenči.

¹⁹⁰ Srov. *Tamtéž*.

¹⁹¹ Srov. Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014 (osobní archiv autora).

¹⁹² Tato socha bývala původně v Emauzském klášteře v tamním kostele. Když byl kostel po bombardování 14. 2. 1945 zničen, socha byla přenesena do kostela sv. Ignáce. Po obnovení emauzského kláštera byla navráćena zpět.

převážila, ale zahákla se zezadu o otevřené železné okno. Nespadla tedy a nerozbila se. Našel ji nakloněnou, ale v pořádku. P. Kuneš žasnul, co se to stalo. Považoval to za malý zázrak. Druhá zajímavá příhoda souvisí s pořádáním dětských a mládežnických akcí. V té době to bylo přísně zakázáno. Během prvního roku působení u sv. Ignáce zkulturnil P. Kuneš pokoje, které se nacházely v podkroví, nad Družinskou kaplí,¹⁹³ aby se tam dalo ubytovávat. O prázdninách tak zval děti z jeho předchozího působiště. Ubytoval je v již zmíněném podkroví. Bylo jich asi deset. Týden poznávaly Prahu. Jednoho dne před ranní mší přišel církevní tajemník do sakristie. Narazil tam na P. Veselého. Nutně se prý potřeboval jít na cosi podívat do věže. Do ní se šlo ovšem přes pokoje, kde byly děti ubytované. P. Veselý se ho snažil všemožně odradit, ale nepodařilo se mu to. Tajemníkův úmysl byl jasný. Někdo totiž P. Kuneše udal. Přišel do pokoje, právě když měli rozsvičku. Byl tehdy povolán k vrchnímu tajemníku Jelínkovi do Řásnovky. Varoval ho, že by mohl být obviněn ze zneužívání a z dalších trestných činů či přestupků. Nakonec však vše skončilo smírem. Těchto letních táborů pořádal pak ještě několik.¹⁹⁴

Když P. Kuneš přišel ke sv. Ignáci, nejdříve bydlel v Kněžském domově. Pak se přestěhoval do podkrovního pokoje nad Družinskou kaplí. Za dob totality byl z kaple sklad zboží pro Českou katolickou charitu.¹⁹⁵ Než se tam však nastěhoval, musel si napřed místnosti uklidit a zkulturnit, protože byly plné harampádí všeho druhu. Jako poslední jeho byt byl opět v Kněžském domově, v místech, kde je dnes vrátnice. Dříve tam bydlel P. Josef Hermach (1924–2002). Byl to vynikající kazatel. Působil u sv. Gotharda v Bubenči. Byl mu však odebrán státní souhlas a musel si najít civilní zaměstnání. Pracoval pak na dráze. Jednoho večera se potkal s P. Kunešem a povídali si. Ten mu řekl, že by si mohl znovu podat žádost o vydání souhlasu. Skutečně to udělal a bylo mu vyhověno. Dostal z konzistoře dekret do Podolí. Uvolnil se tedy jeho byt a P. Kuneš se tam mohl nastěhovat. Když si maloval stěny, volal na něj ze dvora jistý člověk a ptal se ho, jestli nechce přijít vymalovat i k němu domů. Vůbec netušil, že je kněz. Tedy důkaz toho, že Kněžský domov a kostel byly opravdu dvě samostatné jednotky. Na snídani chodili s P. Veselým do Kněžského domova k sestřám premonstrátkám,

---

¹⁹³ Družinská kaple byla vybudována pro potřeby Mariánských družin, které se u sv. Ignáce v meziválečných letech a za 2. světové války scházely. Kaple byla vybavena oltářem, lavicemi a dokonce i dvoumanuálovými varhanami. Kaple se nachází přesně nad sakristií a má i stejné rozměry.

¹⁹⁴ Srov. Z osobní výpovědi P. Pavla Kuneše; 4. 4. 2014 (osobní archiv autora).

¹⁹⁵ Srov. Archiv České provincie TJ; složka – SV. IGNÁC, Rezidence, Kostel, Kolej, Seznam knih bývalé knihovny u sv. Ignáce, Návštěva Matky Terezy listopad 1984.

kteří v té době Kněžský domov spravovaly. Také s nimi chodívali ministranti. V době působení P. Kuneše se také začala zapojovat do liturgie mládež. Při bohoslužbách zpívali rytmické písně. Zpočátku zpívali jen občas, a to většinou v neděli při mši svaté v 9.00. Zazpívali jednu, nanejvýš dvě písně. P. Kunešovi i P. Veselému se to líbilo, a tak jim vyhradili úterní večerní mše v 17.30. Lidé to přijali vesměs pozitivně, neboť na to byli zvyklí z nedělních dětských bohoslužeb. Oblíbili si to natolik, že později zpíval písně se skupinou i lid.¹⁹⁶ Nepřijali to pouze klasičtí zpěváci, kteří to považovali za přílišnou hudbu, a trochu s tím měla problém i střední generace. Naopak starší generace byla z toho velmi nadšena. Pan Ing. Blabla si z toho napřed zoufal, ale nepovstaly z toho sebemenší spory. Nakonec to uvítal on i ostatní varhaníci – pan Ing. Nemrava, který také chodil k Ing. Blablovi do sboru, neboť měli jeden den v týdnu volný. Dívali se pak na to shovívavě.

Kostelníka v té době dělal otec současného kostelníka Jindřicha, pan Jindřich Táborský st. Jeho žena byla obětavá a pro kostel toho mnoho dělala. Vůbec celá jejich rodina se při kostele velmi angažovala. Během působení P. Kuneše a P. Veselého přišel vykonávat službu kostelníka ještě František Pometlo. Chtěl studovat na kněze, ale neměl maturitu. Tak mu P. Veselý zřídil místo kostelníka. Dostával i malý plat. Dopoledne byl v kostele a večer chodil na průmyslovou školu, kde si dodělal maturitu. Potom odešel k františkánům.

O údržbu kostela se staral jistý pan Holý, který tam byl už od dob jezuitů. Jak již bylo zmíněno, působil i v Kněžském domově. I přes těžkou dobu, která panovala, se v kostele setkávali lidé v různých společenstvích. Nebylo to ovšem nic oficiálního. Byla to tedy hlavně skupina Poutníci,¹⁹⁷ která doprovázela ony úterní večerní mše svou hudbou, potom skupina ministrantů, kterou vedl P. Veselý. Dále byla při kostele skupina lidí, která se modlila živý růženec. Je pravdou, že tato skupinka se nijak pravidelně nescházela. Nejvíce se angažovala v říjnu, kdy se modlil růženec před každou večerní mší svatou. Zpočátku se věřící styděli. Nejodvážnější z nich byla sestra Apolena, premonstrátka, o které již byla také řeč a jež pracovala v Kněžském domově. Pasivita věřících se pomalu měnila na aktivitu. Naštěstí si pak zvykli a koncem měsíce se již každý den modlil někdo jiný. P. Kuneš založil i farní radu, která měla asi deset

---

¹⁹⁶ Srov. Nakonec zpíval písničky celý kostel; <http://www.memoryofnations.eu/witness/clip/id/3754/clip/11172>, vyhledáno 20. 2. 2015.

¹⁹⁷ Skupina si začala říkat Poutníci, až když přešla s P. Kunešem na Vinohrady. U sv. Ignáce si říkali jen rytmická skupina. Srov. <http://www.abcsvatych.com/mp3/poutnici.htm>, vyhledáno 7. 12. 2014.

členů. Vytvořili velice přátelské prostředí. Rodiny s dětmi, mládež, vysokoškoláci, univerzitní učitelé. Také zavedli pravidelný páteční úklid kostela. Byl vždy po večerní mši svaté a pak se konalo menší pohoštění s vánočkou a čajem.¹⁹⁸ V mnoha věcech kněžím v té době pomáhala i paní Hronová. A to jak finančně, tak i materiálně. Nejvíce tím, že prala kostelní prádlo. V té době se také pro kostel nechaly ušít nové ornáty a ministrantské obleky. V tom pomohla teta P. Kuneše, paní Míla Osvaldová. Vzor si vzala ze Západu a dokonale sečetla i cenu. Na halíř přesně.

Za působení P. Kuneše a P. Veselého se také v kostele konala svátost biřmování. Bylo to v létě 1967, a to po mnoha letech. Čekatelé na tuto svátost se scházeli po tři úterky po mši svaté v kostele. Dvakrát přednášel P. Kuneš, jednou P. Veselý. Hodně se i diskutovalo. Po absolvování těchto tří setkání mohli adepti přijmout z ruky pana arcibiskupa Tomáška svátost biřmování.¹⁹⁹

Když v roce 1968 P. Kuneš odcházel, vyvolalo to ve farnosti rozruch. „Já jsem to však bral jako samozřejmost. O to více, když jsem předával kostel těm, kterým patří.“²⁰⁰ Stalo se tak 15. května 1968. Symbolicky tehdy předal klíče tehdejšímu provinciálovi jezuitů, P. Františku Šilhanovi.²⁰¹ S P. Kunešem odešla na Vinohrady, kde bylo jeho nové působiště i značná část skupiny Poutníci. U sv. Ignáce zbylo jen torzo. Nicméně i z toho torza vznikla nová skupina. „Bratr se začal učit hrát na kytaru a tak jsme se to snažili obnovit. Nakonec se nám to povedlo. Nebylo to sice v takové míře jako za P. Kuneše, ale podařilo se nám to.“²⁰²

Během Pražského jara se v pražských kostelích objevovaly různé listiny, petice a memoranda, která byla předkládána k podpisu věřícím. U sv. Ignáce se jedné z nich dostalo na 3000 podpisů, což svědčilo o dobré návštěvě kostela.

Vnější fasáda kostela už také volala po opravě. Bylo to velmi zapotřebí, protože na chodníku v Ječné musel být postaven plot, aby lidé nebyli ohrožováni chatrnou římsou, která odpadávala.²⁰³ K opravám skutečně došlo. Ale evidentně ne v takové míře, v jaké se předpokládalo. Opravily se jen ty nejnnutnější věci. Střecha byla v havarijním stavu, a to jak nad kostelem, tak i měděná krytina sanktusníku a věže.

---

¹⁹⁸ Tato tradice pátečního úklidu přetrvávala kontinuálně nezměněná až dodnes.

¹⁹⁹ Srov. Z osobní výpovědi P. Pavla Kuneše; 4. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁰⁰ *Tamtéž.*

²⁰¹ Srov. *Tamtéž.*

²⁰² Z osobní výpovědi Vlasty Bešćecové; 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁰³ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/65; s. 3.

Proto v roce 1966 došlo k opravě střechy, věží, a byly prováděny i klempířské práce na okapech.²⁰⁴ K opravám vnějšího pláště došlo až později.

Na působení P. Kuneše ráda vzpomíná i paní Dana Němcová (1934). Vzpomíná, že kostel sv. Ignáce byl v polovině 60. let opravdu hojně navštěvován. P. Kuneš, který zde v té době působil, byl velmi otevřen pro novou liturgii a uměl to i s dětmi. „Moje děti ho velmi milovaly.“²⁰⁵ Věnoval se dětem i během kázání a liturgii zpřístupňoval nejen jim a mládeži, ale i dospělým. Za jeho působení zde byla uvedena i první tzv. jazzová mše. Děti a mládež měly rády soubor Poutníci a rytmické mše. Rády zpívaly a bylo pro ně povzbuzující, že se mohly zapojit aktivně do liturgie. A líbily se i texty těch písní. Bylo to prostě něco nového, co do té doby nikdo z lidí nezažil.²⁰⁶

Zajímavá je i vzpomínka Jindřicha Táborského, která se vztahuje k tomuto období:

„Jelikož v Kněžském domově bydlel postupně kdekdo, a nejenom kněží, nechal P. Veselý v sakristii udělat na všech třech oknech garnýže, na které pověsil černé silné závěsy. A když se setmělo a v sakristii se muselo svítit, zatahl závěsy, a tak nebylo do sakristie vidět.“²⁰⁷

Okna sakristie byla totiž v přízemí a přímo proti Kněžskému domovu.

4.3.1. Změny po 2. vatikánském koncilu

V době působení P. Kuneše a P. Veselého probíhal 2. vatikánský koncil, který otevřel v pomyslné budově zvané církev okna i dveře a učinil průvan. Změny pocítili nejen duchovní, ale i návštěvníci kostelů. Nejvýraznější byla liturgická reforma. S těmito změnami se museli vypořádat i u sv. Ignáce.

P. Kuneš vzpomíná, že jedna z prvních věcí, kterou udělali, bylo to, že do všeho v liturgii zavedli češtinu, která tam ještě nebyla. Pak vybudovali oltář čelem k lidu. Ten našli někde v prostorách kostela. Josef Kulda, výtvarník, který zpíval ve sboru Ing. Blably, se také zasadil o stavbu tohoto oltáře. Byl absolventem vysoké školy uměleckoprůmyslové a měl styky s jedním truhlářem, který bydlel v Kaprově ulici a kdysi patřil k té škole. Byl to starý muž, velmi laskavý. On oltář dodělal, protože mu chyběla zadní část. Měl totiž jen tři strany a on dodělal tu čtvrtou, zadní stranu. P. Kuneš a P. Veselý vezli oltář na dvoukoláku k tomuto dobrému muži. Jeli po nábřeží,

²⁰⁴ Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složka K24.

²⁰⁵ Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁰⁶ Srov. *Tamtéž*.

²⁰⁷ Z osobní výpovědi P. Jindřicha Táborského, 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

tehdy nebyl ještě takový provoz. Pak si ho z oné Kaprové ulice vezli i zpět. Přemýšleli, jak to v kostele zařídit, aby to bylo vkusné. Hovořili s Ladislavem Simajchlem (1922–2010), který jim dal výbornou radu. Řekl, ať jednoduše popojedou s úrovní presbytáře dopředu. V celé té ploše a šířce hlavní lodi tedy popojeli dopředu. V té době bylo obtížné cokoli sehnat. Ale podařilo se jim sehnat i koberec, který položili na pódium a na něj dali ten oltář.²⁰⁸ Ač šlo jen o provizorium, oltář, – míněn je obětní stůl, – který nechali zhotovit P. Kuneš a P. Veselý, je v presbytáři kostela sv. Ignáce dodnes.

„Ten oltář byl původně bílý a sloužil pouze jednou do roka, a to v den slavnosti Těla a Krve Páně. Stůl sloužil tedy k těmto účelům. Za komunismu procesí byla zakázána, tak se oltář využil jako obětní stůl.“²⁰⁹

P. Veselý na změny vzpomíná obdobně jako P. Kuneš. Doplnil však, že zprávy z Říma o koncilu a hlavně o změnách s ním spojených se do Čech dostávaly velmi pomalu a útržkovitě. Vzpomíná, že k té příležitosti vzniklo Koncilové hnutí, na které vzpomínala již paní Dana Němcová, jež pořádalo různé přednášky a seznamovalo s výsledky koncilu.²¹⁰

Samotná změna byla pro farníky velmi příjemná. Hlavně s ohledem na mladé lidi. Bylo to vstřícné gesto k otevřenosti, po které lidé toužili. A tuto změnu návštěvníci kostela sv. Ignáce většinou přivítali v pozitivním světle a také s velkým očekáváním.²¹¹ Když P. Kuneš a P. Veselý začali u Ignáce aplikovat změny 2. vatikánského koncilu, byli lidé opravdu z toho nesmírně nadšeni. Najednou všemu rozuměli, mohli se do liturgie zapojovat a hlavně měli pocit, že tu liturgii sami tvoří. Už jenom třeba tím, že mohli dělat květinovou výzdobu.²¹²

Ovšem změna liturgického prostoru si žádala povolení na patřičných úřadech, protože kostel byl a je kulturní památkou. Proto tehdejší duchovní správa musela žádat památkový úřad o povolení:

„Duchovní správa u sv. Ignáce, Praha 2, Ječná 2, hodlá v nejbližší době provést úpravu interiéru kostela, aby totiž lépe sloužil požadavkům liturgické obnovy. Konkrétně jde o zbudování dřevěného pódia o ploše cca 45 m², na kterém bude postaven oltář. Z hlediska památkové správy se jedná o tzv. provizorium – i když dlouhodobé. Proto není zapotřebí zvláštního povolení,

²⁰⁸ Srov. Z osobní výpovědi P. Pavla Kuneše; 4. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁰⁹ Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²¹⁰ Srov. Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014 (osobní archiv autora).

²¹¹ Srov. Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014, (osobní archiv autora).

²¹² Srov. Z osobní výpovědi Vlasty Bešćecové; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

budeme však přesto památkovou správu podrobně informovat. Podnik, kterému jsme zadali tuto – v podstatě truhlářsko-tesařskou – zakázku (Stavoděl) – odhadl předběžné náklady na tuto práci včetně materiálu cca 15 000 Kčs; bližší vyčíslení dodají až při závěrečném vyúčtování. Žádáme proto, aby nám bylo umožněno tuto částku na tento účel vydat z prostředků duchovní správy, které máme na běžném účtu u Státní spořitelny. Doufáme, že této naší žádosti bude kladně a v nejbližší době vyhověno. S pozdravem Duchovní správa u sv. Ignáce.²¹³

K následnému povolení nakonec došlo.²¹⁴ Toto provizorium vydrželo v kostele až do generální rekonstrukce kostela v 90. letech minulého století. Tehdy bylo nahrazeno novým dřevěným provizoriem, které je v kostele dodnes.

4.4. Období let 1968–1975

S Pražským jarem přišla úleva do církevních sfér. Naděje, že tvrdý režim skončí a přijde opět svoboda náboženství, byla cítit snad v každém kostele. Tyto změny se promítly i v kostele sv. Ignáce. P. Kuneš byl odvolán k 30. 4. 1968. Místo něj nastoupili zpět bratři jezuité, jako první P. Mikulášek. Po něm přišli postupně P. Plaček, P. Polách, P. Sukop a P. Zelený. Spolu s bratry jezuitů nějakou dobu působil ještě i P. Veselý, ale toho nakonec 15. 2. 1969 vystřídal P. Sukop.²¹⁵ Kostelnickou činnost zde vykonávali jezuitští bratři Slezák a Novák.²¹⁶ „Bylo to pro mě velice těžké loučení. Bez nadsázky mohu tvrdit, že sv. Ignác bylo mé nejlepší působiště a rád na léta tam strávená vzpomínám,²¹⁷ rozpomíná se na svůj odchod P. Veselý. V roce 1968 dostal státní souhlas k vykonávání duchovní služby i jezuita P. Rudolf Dušek a několik měsíců také vypomáhal v kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí. Nebyl však u Ignáce ustanoven ani jako kaplan, pouze vypomáhal.²¹⁸

Rektorem kostela sv. Ignáce v Praze a zároveň i redaktorem Katolických novin byl ustanoven P. František Mikulášek.²¹⁹ Koncem května odjel z Jihlavy do Prahy. Protože měl být ustanoven na Vinohradech u kostela Nejsvětějšího Srdce Páně, jel rovnou tam. Na Vinohradech ovšem nic nevěděli, proto se P. Mikulášek vydal na konzistoř. Tam zjistil, že jeho souhlas nebyl ještě vyřízen. Biskup mu pak navrhl místo Vinohrad

²¹³ Archiv kostela sv. Ignáce, složka K24.

²¹⁴ Srov. *Tamtéž*.

²¹⁵ Srov. *Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010*, díl III, s. 111.

²¹⁶ Srov. Z osobní výpovědi P. Karla Jordána Červeného; 9. 2. 2015 (osobní archiv autora)

²¹⁷ Z osobní výpovědi P. Václava Veselého; 17. 3. 2014 (osobní archiv autora).

²¹⁸ Srov. REGNER, Jan. Ze dvou totalit na svobodu, *Jezuité* 2005, roč. 14, č. 6, s. 32.

²¹⁹ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/66; s. 2.

sv. Ignáce. Tím byl úřad uveden ve zmatek, neboť P. Mikulášek měl podány dvě žádosti, každou ovšem jinam. Když se znovu osobně dostavil, byl s tímto problémem seznámen. Na otázku, kam chce tedy jít, odpověděl, že ke sv. Ignáci. Brzy nato byla žádost vyřízena.²²⁰ Nástup u sv. Ignáce mu však trochu zhořknul. A nejen jemu, ale i návštěvníkům kostela. Duší duchovní správy u sv. Ignáce byl totiž P. Kuneš. P. Mikulášek počítal s tím, že zůstane a on bude u něj kaplanem. Pan biskup a církevní úřad ho však jmenovali rektorem kostela, což byla funkce P. Kuneše, takže musel odejít on. Z toho neměl radost ani P. Mikulášek, a ještě méně návštěvníci kostela, kteří byli na P. Kuneše zvyklí a měli ho rádi. On sám to sice vzal sportovně a lidi upokojoval, ale byla z toho stísněná nálada.²²¹ Farníkům a návštěvníkům kostela bylo opravdu líto, že P. Kuneš musí opustit své místo u svatého Ignáce. Jedna z farnic na to vzpomínala, že když odcházel P. Kuneš, velmi to farníky zasáhlo a byli neradi. Věděli, že P. Kuneš je pro tehdejší režim nepohodlný a že překračuje to teritorium, které bylo vykázané pro individuální prožívání víry. Bylo jim to opravdu nesmírně líto.²²²

Práce pro noviny však P. Mikuláška zaměstnávala natolik, že se kostelu sv. Ignáce nemohl věnovat tak, jak by chtěl. A nebyla to jen duchovní správa v něm, která by chtěla celého člověka. Kostel sám volal po někom, kdo by se mu plně věnoval a staral se o jeho opravu. Co jezuité odešli, tj. skoro dvacet let, se na něm nic neudělalo. Chtěl tedy, aby se k němu vrátil P. Plaček, který se o něj dřív tak staral. Požádal proto konzistoř a ta P. Plačka povolala. Ale potom se několik měsíců vymlouvali, že nemají P. Veselého kam dát, a že proto nemohou P. Plačka u sv. Ignáce ustanovit. P. Mikulášek se proto vzdal svého místa rektora kostela a místo něj byl ustanoven P. Plaček.²²³ P. Mikulášek se pak stal zaměstnancem České katolické charity jako redaktor *Katolických novin*, se souhlasem vypomáhat v duchovní správě u sv. Ignáce.²²⁴ Když Sekretariát ministerstva kultury pro věci církevní při postupující normalizaci zasáhl proti obnovenému vedení České katolické charity, musel P. Mikulášek redakci *Katolických novin* opustit, a to k 31. srpnu 1971.²²⁵ Ke svému odchodu sám napsal:

---

²²⁰ Srov. MIKULÁŠEK, František SJ; *Za zdi a bez zdi, (vzpomínky známého jezuitu dlouho vězněného pro víru komunisty)*; řád 1992, s. 113-114.

²²¹ Srov. MIKULÁŠEK, František SJ; *Za zdi a bez zdi*, s. 114.

²²² Srov. Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²²³ Srov. MIKULÁŠEK, František SJ; *Za zdi a bez zdi*, s. 116.

²²⁴ Srov. *Tamtéž*.

²²⁵ Srov. NOVOTNÝ, Vojtěch; *Teologie ve stínu; Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2007, s. 124.

„Souhlasím se svým uvolněním z funkce vedoucího redakce Katolických novin ode dne 31. 8. t.r., s podmínkou, že mně bude po tomto dni po dobu zákonné výpovědní lhůty vyplácena mzda, jak mi bylo přislíbeno vedoucím církevního oddělení MK dr. K. Hružou, abych se mohl zařadit do duchovní správy. Můj lékař již na mne delší dobu naléhá, abych si našel klidnější zaměstnání, nechci-li brzy skončit infarktem.“²²⁶

Jak je z textu patrné, P. Mikuláškoví bylo odstoupení z funkce redaktora Katolických novin navrženo. Z jakého důvodu, o tom však prameny mlčí.

Kněží měli s ubytováním v Kněžském domově problém. Bylo tam sice dost pokojů, ale 20 z nich bylo zabráno redakcemi, partajemi a jinými podniky, které tam nepatřily a byly tam nastěhovány ministrem Plojharem a Mírovým hnutím. Zbývalo jen 8 pokojů na přenocování pro ctihodné sestry nebo jiné zaměstnance, kteří v Praze něco vyřizovali.

P. Kuneš u sv. Ignáce vykonal velmi dobrou práci, zvláště v pastoraci dětí a mládeže. Zpěv mládeže za doprovodu kytar se zachoval během úterní večerní mše svaté.²²⁷ S ubytováním kněží působících v duchovní správě u sv. Ignáce byl skutečně problém. Ač jezuité opět spravovali kostel, do své rezidence, toho času Kněžského domova, se vrátit nemohli. Proto se snažili zvelebovat prostory, které byly součástí kostela. To potvrzuje i následující dopis na Památkovou správu:

„Vzhledem k tomu, že budova duchovní správy u sv. Ignáce nebyla již dlouho opravována, došlo k mnoha závadám – většinou na vodovodním vedení, ucpání, přerušení dodávky vody pro některé místnosti, porušení vedení vodovodního, a ve velmi špatném stavu se nacházejí všechna WC v budově. Proto jsme zadali podniku „Pražská stavební obnova“, závod „Údržba“, Praha 2, Na Slupi 2, potřebnou opravu. Vzhledem k tomu, že náklad na opravu přesáhne částku 1000 Kčs (cca 1500 Kčs), žádáme o souhlas, abychom z vlastních zdrojů mohli tuto opravu uhradit.“²²⁸

U sv. Ignáce se pomalu začala ustanovovat první komunita. Vedle P. Plačka, který se stal rektorem kostela, a P. Mikuláška, který byl redaktorem Katolických novin, tam byli disponováni P. Sukop²²⁹ a fr. Slezák (1905–1980).²³⁰ Mládež dostal na starost P. Sukop. Ač už byl v pokročilém věku, duchem byl stále mlád. Mládežníci se scházeli nejen v kostele, ale i v soukromí. „Častokrát jsme se scházeli u mě v bytě, kde jsme se

²²⁶ Národní archiv, fond MK-SPVC, KATRON 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-ORGANIZACE, 1974-89.

²²⁷ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/66; s. 2.

²²⁸ Archiv kostela sv. Ignáce, složka K24.

²²⁹ P. Sukop nastoupil až v polovině března.

²³⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/68; s. 1.

modlili.²³¹ Chodívali spolu i na procházky Prahou, ale i mimo město. Vytvořili i malou sociální síť, kdy pomáhali starým lidem, kteří navštěvovali kostel sv. Ignáce.²³²

Fr. Slezák vykonával funkci kostelníka. Znal kostel velmi dobře, protože tuto službu vykonával v letech 1940–1950. Bydlel na Karlově náměstí, v dnešním domě Charitas. Měl tedy do kostela blízko. Navíc byl již v důchodu, a tak se kostelnické činnosti mohl věnovat naplno. Kostelníka vykonával spolu s fr. Františkem Novákem (1922–2008). Bratr Slezák otevíral kostel v 5.00 a byl zde až do oběda. Vystřídal ho pak fr. Novák. Tím byl kostel sv. Ignáce jako jeden z mála pražských kostelů otevřen po celý den. Fr. Slezák vykonával funkci kostelníka až do konce 70. let 20. století. Tehdy ho začala trápit skleróza. Podle možností se o něj starali spolubratři. Když pak vyžadoval celodenní péči, byl převezen do Moravce, kde také 28. 3. 1982 zemřel. Fr. Slezák byl hlavně znám svými výzdobami. Ať už vánočními, májovými, nebo k Božskému Srdci Páně. Říkával, že když už politická situace není útěšná, ať aspoň věřící v chrámě nacházejí útěchu a pohlázení duše.²³³

V květnu 1969 se uskutečnila návštěva otce generála Tovaryšstva Ježíšova P. Pedra Arrupeho. Do Prahy přijel v doprovodu slovanského asistenta P. Antoniho Mruka. Byl očekáván P. Šilhanem. V poledne se sešli asi se 40 jezuitů žijícími v Praze a v Čechách. U sv. Ignáce měli společný oběd a večer v kostele za účasti věřících sloužili mši svatou. Koncelebranty byli: P. Mruk, P. Šilhan, P. Lelotte,²³⁴ P. Polách, P. Havelka a P. Mikulášek. Ti byli u oltáře kolem otce generála v mešním rouchu.²³⁵ Toho roku byl v Čechách přítomen i P. Ludvík Armbruster. Setkání s generálem Arrupem se ale nezúčastnil, neboť se s ním znal ze svého působení v Tokiu a byl s ním v kontaktu. Chtěl dát prostor pro spolubratry, kteří se s generálním představeným nemohli tak často setkat. Později mu však neúčast na tomto setkání byla vytknuta provinciálem Šilhanem.²³⁶

Návštěva otce generála Arrupeho, která se konala nejenom v Praze, ale po celé provincii, byla zakončena na Velehradě. Tam se jednalo o možnosti posledních slibů a o možnostech kritérií, která mohla být za daných podmínek v tehdejší Československu splněna. P. Arrupe byl dojat touhou bratří po složení těchto slibů, a tak

---

²³¹ Z osobní výpovědi P. Karla Jordána Červeného; 9. 2. 2015 (osobní archiv autora).

²³² Srov. *Tamtéž*.

²³³ Srov. Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²³⁴ Jedná se o Belgického jezuitu, který byl právě v té době přítomen v Praze.

²³⁵ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 170.

²³⁶ Srov. Z osobní výpovědi Ludvíka Armbrustera, 26. 1. 2015; (osobní archiv autora)

udělil výjimku, že bratři mohli skládat sliby bez poslední probace. Podle slov P. Arrupeho byla věznění a nevole, kterou bratři v posledních letech zakusili, dostatečnou probací.²³⁷ A tak po devadesáti letech byly zase slavné a poslední sliby v Československu. Nevím, zda kdy zažil kostel sv. Ignáce takovou slavnost, jakou tam prožívali o svátku Nanebevzetí Panny Marie. Podle vyprávění otce Mikuláška, očitého svědka, to byla opravdu jedinečná slavnost celé české provincie. Dvacet dva otců a pět bratří mohlo při koncelebrované mši svaté s otcem provinciálem Šilhanem složit poslední sliby. Bylo by to bývalo ještě krásnější a dojemnější, kdyby byl býval mohl přijet nejdůstojnější otec generál a přijmout společné sliby všech z české i slovenské provincie. Bylo by jich na 70, ale nepodařilo se.²³⁸ Poslední sliby složili:

Otcové:

- Boehm Josef
- Čáp Vladimír
- Dušek Rudolf
- Hipsch Leo
- Hlubek Antonín
- Hložek Josef
- Kurka Jan
- Pavlík Jan
- Slavík František
- Švestka Václav
- Vašíček Rudolf
- Cukr Josef
- Homoláč Rudolf
- Hron František
- Jedlička František

---

²³⁷ Srov. *Tamtéž*.

²³⁸ P. Pavlík v své knize: *Budou vás vydávat soudům*, píše, že otec generál nemohl přijet, neboť mu nebylo dáno vízum. Proto pověřil P. Šilhana, provinciála, aby bratři složili sliby do jeho rukou (s. 171).

- Krásenský František
- Nosek Martin
- Pospíšil Jan
- Raška Alois²³⁹
- Vlček Karel
- Weichsel Karel
- Zubek Rudolf

Bratří:

- Jelínek Josef
- Joch Jaroslav
- Machů František
- Novák František
- Rygl Bohumil

Situace byla v tu dobu v Praze už napjatá. Proto se o slavnosti mnoho nemluvalo na veřejnosti. Avšak přece, ačkoliv byl všední den, přišla řada lidí, kteří se připojili k příbuzným a přátelům skládajících poslední sliby. Ve starém refektáři rezidence u sv. Ignáce se vystříдалo 90 hostů. Museli se rozdělit nadvakrát. A radost byla veliká po tolika letech čekání. A jakého čekání! Že se to podařilo v tak krátké době, se stalo především díky energii a podnikavosti otce Šilhana.²⁴⁰ P. Pavlík vzpomíná na tuto událost podobně:

„Na slavnost Panny Marie Nanebevzaté se sjelo 27 jezuitů do Prahy ke sv. Ignáci. Kostel byl také naplněn věřícími. Všichni kněží, bylo jich 22, koncebrovali mši svatou. Před svatým přijímáním složili všichni své sliby. Po slavnosti v kostele byl u sv. Ignáce v jídelně i slavnostní oběd a všichni jsme se opravdově těšili, že jsme zase trochu ožili.“²⁴¹

Kromě skládání slavných slibů se událo v Praze u sv. Ignáce i kněžské svěcení. Nejprve se konalo kněžské svěcení a primice P. Pavla Táborského. Ten byl vysvěcen spolu s Josefem Smolou 19. prosince 1970 u sv. Ignáce. Na svatého Štěpána měl pak

²³⁹ P. Alois Raška čekal na slavné sliby 41 let. Vstoupil do Tovaryšstva 14. 8. 1928.

²⁴⁰ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/69; s. 3.

²⁴¹ PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 171.

novokněz P. Táborský u Ignáce primici.²⁴² O půl roku později byl vysvěcen na kněze v sobotu 26. června 1971 Antonín Vedral SJ (1934–2013), v neděli nato měl slavnou primici v kostele sv. Ignáce na Karlově náměstí v Praze.²⁴³

V roce 1971 také dochází ke změně vedení jezuitského řádu. P. Šilhan odstupuje ze svého úřadu provinciála. Jeho nástupcem se stává P. Jan Pavlík. Ten na tuto událost vzpomíná v bulletinu Jezuité následovně:

„Necítil jsem se nijak moc dobře. Převzít provincii po tak všestranně vzdělaném a schopném provinciálovi, já, pouze „Honza domácí“, mi působilo ještě víc starostí. Otcí Šilhanovi jsem se tehdy vyjádřil v tom smyslu, že v provincii je přece tolik skvělých otců. Nosím v mysli i v srdci od té doby jeho odpověď: „Víš, v církvi i v Tovaryšstvu se nejedná ve volbě k úkolům o nejlepší, ale o ty, které si právě Pán vybral a jaké chce použít. Ty jsi řidič z povolání. Nyní je třeba objíždět a dávat dohromady trochu víc spolubratry.“²⁴⁴

P. Pavlík se vyskytoval potom také chvíli u sv. Ignáce, ale v naprostém utajení, neboť neměl státní souhlas.²⁴⁵

Když jezuité dostali zpět do správy svůj kostel, nijak nelenili a snažili se chrám vrátit zpět jeho krásu, neboť kostel byl značně zchátralý. Na přelomu roku 1968 a 1969 byl učiněn rozpis prací a nákladů na opravu vnějšího pláště kostela.²⁴⁶ Ačkoliv bylo vše připraveno, k samotným pracím a celkové rekonstrukci fasády kostela došlo až o dva roky později, tedy v roce 1971. Tehdy bylo opraveno nejenom celé průčelí kostela ale i celková fasáda včetně věže.²⁴⁷ Celková rekonstrukce zahrnovala i opravu portika.²⁴⁸ Tento lidově nazývaný balkon postavil v letech 1697–1699 Pavel Ignác Bayern. Ten také nechal tento portikus osadit osmi sochami jezuitských světců shromážděných kolem ústřední sochy Krista nesoucího kříž.²⁴⁹ Zjistilo se, že z celkového počtu devíti soch jsou dvě v tak špatném stavu, že bylo nutné vyrobit jejich kopie, neboť originály byly již nebezpečné pro chodce. Šlo o sochu svatého Františka Borgiáše a svatého Pavla Mikiho, japonského mučedníka. Sochy byly pod odborným dohledem sneseny z portika a odvezeny do ateliéru v Ruzyni, kde byly vytvořeny jejich kopie. V restaurátorské zprávě se uvádí, že šlo o velmi zdařilé kopie a že „provedení

²⁴² Srov. Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

²⁴³ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1971/77; s. 1.

²⁴⁴ PAVLÍK, Jan. Vzpomínky na setkání s P. Šilhanem, *Jezuité* 2005 roč. 14, č. 1, s. 9.

²⁴⁵ Srov. Z osobní výpovědi P. Karla Jordána Červeného, 9. 2. 2015; (osobní archiv autora).

²⁴⁶ Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složka K11.

²⁴⁷ Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složka K46.

²⁴⁸ Otevřená sloupová hala, předložená hlavnímu vstupu do budovy.

²⁴⁹ Srov. HORYNA, Mojmír, OULÍKOVÁ, Petra; *Kostel svatého Ignáce, Praha-Nové Město*, Karmelitánské nakladatelství 2006, s. 10.

kopii náleží mezi nejlepší práce tohoto druhu, které byly provedeny restaurátory v posledních letech“.²⁵⁰ Pískovec, ze kterého jsou obě sochy vytvořeny, pocházel ze Mšena. Zhotovené kopie byly umístěny zpět na portikus kostela. Originály byly odborně restaurovány a konzervovány. Již se však nevrátily na své původní místo, ale byly osazeny na zahradě jezuitské rezidence, tehdy Kněžského domova. Cena kopií vyšla na 190 000 Kčs.²⁵¹ Po dokončení oprav vnějšího pláště plánovali jezuité pokračovat v opravách i v interiéru. Potvrzuje to listina, kterou zaslal tehdejší duchovní správce P. Plaček apoštolské administratuře. Stojí v ní, že na rok 1975 je plánovaná oprava vnitřku kostela sv. Ignáce. Výše nákladů nebyla známa a bude sdělena po detailním zpracování.²⁵² Tento list je datován 18. března 1972.²⁵³ Nicméně k rekonstrukci interiéru již za dob působení P. Plačka nedošlo. Přípravy se protahovaly, a jak je již dříve zmíněno, k 1. říjnu 1975 musel P. Plaček přenechat duchovní správu svému nástupci P. Jiřímu Skoblíkovi. P. Sukop odchází dobrovolně do důchodu, v naději, že snad bude moci vypomáhat jinde.²⁵⁴

4.5. Farnost za ThDr. Jiřího Skoblíka

Situaci, která panovala v Československu v době působení P. Skoblíka u svatého Ignáce v Praze, dobře vystihuje dopis jednoho jezuita, který v roce 1975 navštívil Prahu. Z pochopitelných důvodů není jméno bratra v pramenech uváděno. V listu líčí nejenom situaci v komunistické vlasti, ale ve zkratce zmiňuje i dění u sv. Ignáce. Nejmenovaný jezuita jel do Prahy na turistické vízum. Jako zaměstnání uvedl, že je manažer. Byl ve skupině asi 20 turistů. Jeli autobusem z Vídně do Prahy. Bydlel ve skromnějším hotelu, který mu byl přidělen cestovní kanceláří Čedok. Hotel byl spolehlivý, nemuseli se bát mikrofonů apod. Chtěl se setkat se spolubratrem, se kterým si několik let dopisoval a který věděl, že bude v Praze. Nestalo se však tak. Nezastihl ho, ani mu netelefonoval. Lidé, kteří se s ním stýkali, se domnívali, že by mu to způsobilo více těžkostí než radosti. Mluvil však s jiným spolubratrem, který pracoval jako zahradník v jedné nemocnici. S největší pravděpodobností to byl

---

²⁵⁰ Archiv kostela sv. Ignáce, složka K83.

²⁵¹ Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složky K47, K48, K82, K83.

²⁵² Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složka K17.

²⁵³ Srov. *Tamtéž*.

²⁵⁴ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1975/94; s. 5.

P. Sukop, který v té době vykonával funkci zahradníka v Motolské nemocnici.²⁵⁵ Kněží museli vykonávat nejrůznější práce – jeden například čistil okna. Cizí turisté, kteří dřív vícekrát navštívili jezuity v Ječné, se po nich ptali a dozvěděli se od návštěvníků kostela, že byli odvoláni a že podobné odvolání čeká ještě další. Nejmenovaný jezuita se také zúčastnil nedělní mše v kapli v Podolí, blízko sanatoria. Malá kaple byla přeplněna mnoha mladými lidmi a rodiči a bylo přímo cítit jejich intenzivní víru. Pravý opak pak zažil při slavené mši v blízké bazilice sv. Petra a Pavla.²⁵⁶ Mši celebroidal starší prelát za naprosté pasivity asi 60 starších lidí. U svatého Ignáce zastihl jednoho jezuitu; byl to jediný jezuita, který se tam ještě vyskytoval. Mínen je fr. Novák, který za působení P. Skoblíka mohl vykonávat funkci kostelníka. Kostel ve všední den byl početně navštěvován, večer v 5 hodin se věřící modlili růženec. Hned nato byla sloužena mše svatá. Jezuité v Čechách netrpěli nouzi, třebaže žili skrovně. Měli mnoho přátel, kteří je podporovali. A jak to vypadalo s možností studovat na kněze, popisuje neznámý jezuita následovně: „Před dvěma lety jeden mladý student chtěl studovat teologii. Bylo mu nabídnuto studovat v Římě. Dostal by k tomu povolení. Jako protislužbu se měl zavázat, že alespoň jednou za rok, ne-li vícekrát, bude referovat o situaci v římském semináři. Onen student odmítl. Nedostal se ani do Litoměřic.²⁵⁷ Celkový dojem z návštěvy měl onen pisatel asi takový, že stát se nestará o církevní budovy, neopravuje fasády ani sochy na Karlově mostě jako památky velké minulosti právě proto, aby se na ně ukazovalo jako na něco zašlého. Staré generaci je dovoleno dožít v této epoše, pokud je zticha a nebudí neklid. Mládež je v rukou režimu a ten v ní hledí udusit jakoukoli jiskérku náboženství. Stará židovská obec v Praze sloužila jako příklad. Stalo se z ní muzeum, prakticky bez žijících židů. Pisatel byl dojat vírou a vnitřní svobodou kněží i věřících, s nimiž se setkal. Vícekrát slyšel, že by nikdy neměnili, ani kdyby měli možnost. Báli se, že by je západní materialismus a vnitrocírkevní diskuse připravily o hodnoty, jež jsou podstatné. Přitom považovali problematiku oněch diskusí a veškeré vnitrocírkevní napětí a problémy za zcela druhořadé a za důsledek církevního života, který si tam udělali příliš snadným.²⁵⁸

---

²⁵⁵ Srov. PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuity v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, s. 496-497.

²⁵⁶ S největší pravděpodobností se jedná o Vyšehrad.

²⁵⁷ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1975/95; s. 3.

²⁵⁸ Srov. *Tamtéž*.

Kostelník od sv. Ignáce fr. František Novák měl za působení P. Skoblíka mnoho práce.²⁵⁹ Cítil se také někdy vyčerpan, ale jeho šéf ho povzbuzoval: „Bratře, služte na doraz.“²⁶⁰ Fr. Novák napsal, že kostel dělá současnému duchovnímu správci²⁶¹ hodně starostí. Mělo se připravit elektrické vedení na 220 V, dosud bylo na 120 V. Měla být provedena generální oprava varhan, rozhodovalo se, co provést se zabezpečením zdiva kostela. Prý se vychylovala stěna do Ječné ulice. Objevovaly se také četné pukliny ve zdivu. Klenba pod kůrem vykazovala řadu prasklin. Díky tomu se dávaly do narušeného zdiva sádrové vložky, aby se zjistilo, zda je stavba v pohybu a praskliny se zvětšují, či nikoli. Statika kostela byla narušena při 2. světové válce, kdy na Karlovo náměstí a do Ječné a Štěpánské ulice spadly bomby při mylném náletu na Prahu. A rovněž tramvajová a stále sílící automobilová doprava v Ječné ulici a k tomu všemu i stavba metra na Karlově náměstí stabilitě kostelního zdiva moc nepřispívala. Rozhodnout měli až odborníci, zda se bude kostel stahovat, či nikoli.²⁶² Kostel byl přesto stále hojně navštěvovaný. P. Skoblík míval ve všední dny tři a v neděli čtyři mše svaté a zpovídání.

Jak fr. Novák psal, tak se také v sedmdesátých a osmdesátých letech dělo. Necelý rok po svém nástupu se nový duchovní správce P. Jiří Skoblík dal do zvelebování kostela. Pokračoval v tom, v čem začali už jeho předchůdci jezuité, když se po Pražském jaru mohli na nějaký čas vrátit zpět ke sv. Ignáci. V roce 1976 byla provedena oprava oken. Došlo k jejich očištění, natření, v rámci možností i utěsnění, a také byly vyčištěny žlaby.²⁶³ V roce 1977 byla střecha nad kostelem poškozena natolik, že jí do chrámu zatékalo. Na jižní straně totiž došlo k sesunutí dvou řad střešní krytiny a to v délce 7 metrů. Oprava se týkala tohoto poškození a také bylo nutné opravit hřebenače asi uprostřed střechy.²⁶⁴ V témže roce došlo také ke stavebním úpravám v sakristii kostela. Nešlo o nic zásadního. Byla postavena zeď v přístěnku v sakristii. Šlo o získání dalších prostor pro uskladnění věcí nutných pro provoz kostela.²⁶⁵ Dále pak v roce 1978, přesněji 15. září, byla podána žádost o rekonstrukci dlažby v kostele. O třináct dní později, tedy 28. září, byla žádost

---

²⁵⁹ Zde se jedná s největší pravděpodobností o překlep, neboť fr. František Novák za svého života žádného svěcení nedosáhl. Byl jen řeholním bratrem.

²⁶⁰ Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1984/132; s. 4.

²⁶¹ V té době je rektorem kostela ThDr. Jiří Skoblík.

²⁶² Srov.: Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1986/139; s. 4.

²⁶³ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K4, K8.

²⁶⁴ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K9, K16.

²⁶⁵ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K14.

zamítnuta. Z odboru výstavby totiž byl poslán na prohlídku pan Domkař a ten konstatoval, že podlaha je ještě v pořádku.²⁶⁶ Samozřejmě také probíhaly různé kontroly, revize a drobné opravy na hromosvodech, elektrickém vedení, topení a jiných zařízeních.²⁶⁷ V této době však probíhaly dvě velké stavební úpravy. O obou se zmiňoval v dopisu fr. Novák a také se o nich níže zmiňuje P. Skoblík, když vzpomíná na své působení u sv. Ignáce. První z nich byla rekonstrukce elektrického vedení v kostele ze 120 V na 220 V a druhá oprava se týkala podlahy kůru a jeho nosnosti.

Výměna elektrického vedení byla nutná. Při této příležitosti došlo i k rekonstrukci a modernizaci osvětlení kostela. Účelem rekonstrukce elektroinstalace bylo umožnit přechod na novou napěťovou soustavu, současně navrhnout a provést elektrickou instalaci a osvětlení tak, aby vyhovovalo daným normám, předpisům a tehdejšími trendům. Osvětlení bočních kaplí, ale i hlavní lodi, bylo převážně pomocí reflektorů firmy Napako. Tento typ osvětlení lze najít ve většině pražských kostelů. Šlo o zlaté lampy, tzv. zvonce, na klasickou žárovku. Zbytek byl doplněn halogenovými svítidly. Kde to bylo nutné, jako například v sakristii či Družinské kapli, zůstala svítidla původní. Byly také provedeny tři druhy osvětlení, a to slavnostní, normálně provozní a orientační.²⁶⁸

Rekonstrukce kůru byla také neodkladná, neboť v 80. letech minulého století se na klenbě kůru objevily trhliny. Ty zmiňuje i fr. Novák ve svém listě. Pozorováním bylo odhaleno, že se praskliny zvětšují. Po hlubším prozkoumání se zjistilo, že dubové trámy, které drží podlahu kůru, jsou již tak prohnuty, že leží celou vahou na klenbě kůru. Tím hrozilo zřícení varhanní kruchty. Proto na jaře roku 1988 začala oprava. Nejprve musely být rozebrány třimanuálové varhany od žižkovského varhanáře Emanuela Štěpána Petra z roku 1912. Před demontáží byly detailně zdokumentovány a popsány tehdejším varhaníkem Ing. Janem Blablou. Píšťalový fond byl poctivě uložen v přilehlých prostorách kostela a rozložená barokní skříň i s bohatou sochařskou a řezbářskou výzdobou byla uložena na galeriích kostela. Stará podlaha pak byla snesena a dřevěné trámy byly nahrazeny ocelovými nosníky. Na ně pak byla položena podlaha nová. Na závěr zbývalo postavit varhany. K tomu však došlo až o 25 let později.²⁶⁹

---

²⁶⁶ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K8.

²⁶⁷ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K29.

²⁶⁸ Srov.: Archiv kostela sv. Ignáce, složka K49.

²⁶⁹ Srov. Osobní archiv autora.

P. Jiří Skoblík ke sv. Ignáci nastoupil 1. října 1975, když byl vzat souhlas P. Plačkovi a P. Sukopovi. P. Plaček požádal na pokyn StB o penzionování, což mu schválili, kdežto P. Sukop ztratil státní souhlas úplně.²⁷⁰ P. Sukop šel potom pracovat jako zahradník do Motola, a to na protest, protože nechtěl jít do penze.²⁷¹ P. Plaček zůstal bydlet jako důchodce v Kněžském domově, v místech, kde se dnes nachází vrátnice rezidence. P. Skoblík bydlel v bytě a docházel do kostela ze Smíchova. Den před jeho nástupem, tedy 30. září 1975, byla večerní mše v 17.30 hod., s hudebním doprovodem. Hrál se tenkrát zrovna requiem, a celý kostel plakal, že se jezuité loučili. Jistě to requiem nebylo kvůli tomu. Pro P. Skoblíka byl začátek u sv. Ignáce civilní. Telefonicky se s ním spojil pan kanovník P. Miroslav Vlček a řekl mu, aby druhého dne šel už k Ignáci, kde byl nově ustanovený. P. Skoblík si vše ještě telefonicky ověřoval na Národním výboru. A předseda církevního sekretariátu v Řásnovce, Zdeněk Bartůněk, mu tehdy řekl, že je to pravda a že si přeje, aby ten přechod, to jeho nastoupení, bylo bez jakýchkoliv otřesů. Aby to z jednoho duchovního správce plynule přešlo na druhého. Měli totiž strach, že by tam mohly vypuknout třeba nějaké nepokoje nebo snad demonstrace. Jezuité totiž byli velice oblíbení, a to nejenom pro jejich píli. Hned třetího dne po Skoblíkově nástupu si ho zavolali do Bartolomějské ulice k výslechu. A první, co je zajímalo, bylo, zda není náhodou jezuita. A to se jich celou dobu drželo. Jednou dokonce v kostele a jeho přilehlých prostorách udělali kontrolu, jestli tam nejsou nějaké slavníky nebo něco podobného. Měli totiž podezření, že by tam mohl být jezuitský noviciát. Ale kromě harampádí tam nic nebylo. Takže bylo všechno v pořádku. Z těchto drápů P. Skoblík vyklouzl tím, že onemocněl. A protože byl nemocen, dali mu po třech měsících působení u sv. Ignáce kaplana, bývalého rektora semináře prof. Františka Panušku. Nutno dodat, že až do května roku 1981 byli u sv. Ignáce jen jako kaplani. Až od tohoto data byl P. Skoblík ustanoven jako rektor kostela. P. Panuška bydlel na konci Nuselského mostu na pankrácké straně a dělal P. Skoblíkovi kaplana. Nikdy je nenapadlo, že budou jednou spolu tak úzce spolupracovat. P. Panuška byl velmi spolehlivý. Mnohokrát se stávalo, že výpomocní duchovní, kteří byli už staří, leckdy byli nespolehliví. Nepřišli třeba vůbec na mši, na poslední chvíli se omlouvali, že jim není dobře, a jiné důvody. A ačkoli byl P. Panuška velmi těžce nemocen, vždy byl tam, jak bylo domluveno.

---

²⁷⁰ Srov. Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka, 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁷¹ Srov. Z osobní výpovědi Jindřicha Táborského; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

Velkou oporou v začátcích, byl pro P. Skoblíka tamní kostelník fr. František Novák, jezuita, kterému ještě pomáhal taktéž jezuita fr. Pavel Slezák. Fr. Slezák ovšem krátce po příchodu P. Skoblíka ke sv. Ignáci dostal do nohy bércový vřed. Zdálo se, že bude muset přestat pracovat, aby měl klid a odpočinek. Ale lékařka, která chodila ke sv. Ignáci do kostela, rozhodla, aby zůstal v kostele, protože ta práce ho nejlépe nervově rozptýlí. Kdežto kdyby seděl doma a koukal jen z okna, tak by psychická zátěž byla horší, což by mělo vliv na průběh léčení vředu. P. Skoblík byl nakonec rád, že zůstal, protože jeho výzdoby, a to nejen květinové, byly nádherné.

Co se týká ministrantů, na ty neměl P. Skoblík nikdy šťastnou ruku. Mohl jen tiše závidět, jak jinak tomu bylo za P. Kuneše. Na první mši, kterou P. Skoblík u sv. Ignáce měl, v 6.15 hod., přišel jen jediný ministrant, jistý pan Hanse, a jinak nikdo. A to z protestu, že jezuité museli odejít. Tenkrát tam vedl ministranty pozdější kněz P. Kánský a ten panu Hansemu přikázal, aby přišel, že pater za nic nemůže. Možná si mysleli, že byl P. Skoblík nějaký uzurpátor, ale on opravdu za nic nemohl, přišel k tomu jako slepý k houslím.²⁷²

„Mimochodem, na Karlově náměstí mne tenkrát potkal pan Bouše, jeden z farníků od sv. Ignáce, a řekl mi, že jsem udělal velikou chybu, že jsem šel k sv. Ignáci. Podle něj jsem měl na protest proti tomu, co provedli jezuitům, odmítnout nastoupit. Nijak jsem to nekomentoval. Osobně mi to přišlo jako holý nesmysl. Ale takhle to on viděl a možná to tak viděli i jiní. Patří to do historie, tak vám to uvádím, tehdy to tak bylo.“²⁷³

Co se týká situace v sakristii, tehdy tam nebyly žádné sestry. Za minulého režimu to nešlo. Byli tam jen Novák a Slezák a velkou pomoc tam poskytovala rodina Táborských. Lidé P. Skoblíkovi často říkali, že na to nemůže stačit sám. Jezuité tam byli dva a měli práce nad hlavu, a on tu teď měl být úplně sám. To není proveditelné.

U sv. Ignáce byla na tu dobu ohromná frekvence ve zpovědnicích:

„Dodnes se pamatuji, že P. Panuška měl stroječek, na kterém mačkal čudlík a na tabulce se mu ukazoval počet kajícníků. A na Zelený čtvrtek, nevím už kterého roku, bylo u něj 137 kajícníků. A to jsem já seděl ve druhé zpovědnici. Takže kostel byl tímto také velmi vyhlášen.“²⁷⁴

V kostele bylo také mnoho svateb, májové pobožnosti a jiné pastorační činnosti. V tomto ohledu však měl P. Skoblík velké štěstí, protože krátce po jeho nástupu

---

²⁷² Srov. Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka, 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁷³ *Tamtéž.*

²⁷⁴ *Tamtéž.*

z důvodu rekonstrukce zavřeli blízkou Novoměstskou radnici a tato rekonstrukce trvala několik let. Tím pádem odpadly svatby na radnici, a poté také i v kostele. Protože páry, které měly civilní sňatek na radnici a chtěly mít sňatek i církevní, šly ke sv. Ignáci, který je radnici nejbližší. Tím, že byla radnice zavřená, přestal být i zájem o sv. Ignáce. Takže odpadlo mnoho svateb.

Žádná oficiální modlitební společenství u kostela sv. Ignáce za působení P. Skoblíka nebyla. Jestli se scházeli lidé po rodinách, o tom nevěděl, ale předpokládal to.²⁷⁵

P. Skoblíkovi se s P. Panuškou spolupracovalo snad nejlépe.

„Dodnes si tak nějak sám sobě děkuji, že jednou, také už přesně nevím kdy, mě v sakristii říká, bylo to před Vánoce, jestli už jsem přemýšlel o tom, jak to uděláme o Vánocích. A mě v té chvíli napadlo říci, prosím Vás, otče, jsem rád, že mi to říkáte, já jsem Vás chtěl poprosit, jestli byste pětadvacátého a jedenatřicátého prosince vzal Vy sám, tedy i jako slavnostní kazatel. A on se v tu chvíli strašně rozzářil. A to si dodnes fandím, že to byl báječný nápad.“²⁷⁶

Ze stavebních úprav byla asi nejzásadnější přestavba elektrického vedení ze 120 V na 220 V. Ujal se toho pan Heník, což byl návštěvník kostela. U sv. Ignáce byla velká výhoda, že tím, jak stál kostel na strategickém místě, chodila do něj spousta lidí, a tak si drobné úpravy a přestavby mohli provádět svépomocně. Výhodou bylo i to, že návštěvníci kostela měli ke chrámu osobní vztah. Jednou si dokonce P. Skoblíka zavolali na Bartolomějskou a chtěli po něm soupis inteligence, která kostel navštěvuje.

A poslední velkou stavbou byla rekonstrukce kůru, vlastně jeho podlahy.

„Musely se rozebrat celé varhany. Za to jsem vděčný panu Krutskému a Ing. Blablovi, protože píšťalu po píšťale brali ven a pečlivě ukládali v přílehlých prostorách chrámu. Stejně tak i části varhanní skříně. Pak se sundala podlaha, staré trámy se vyhodily, vybrala se suť, trámy byly nahrazeny traverzami a položila se nová podlaha. Ovšem na stavbu varhan za mého působení již nedošlo.“²⁷⁷

Vše se totiž konalo v letech 1988–1989.²⁷⁸

Nějakou dobu bylo náboženství vyučováno u P. Skoblíka v bytě, ale to jen krátce. Významnou roli v tomto hrála místnost zvaná sedmadvacítka, která byla o dvě patra výše než sakristie, která se uzpůsobila jako kancelář a třída. Ale nějaké soustavné vyučování při kostele nebylo.

---

²⁷⁵ Srov. *Tamtéž*.

²⁷⁶ *Tamtéž*.

²⁷⁷ *Tamtéž*.

²⁷⁸ Varhany na kůru nestály ještě dalších 25 let. K jejich znovuobnovení došlo až 12. 11. 2013.

V této době také duchovní správa trochu zápasila i s Českou katolickou charitou, která si chtěla pro sebe vzít tzv. malou sakristii. Je to místnost, která spojuje velkou sakristii a východ do ulice. To ale nepřicházelo v úvahu. Mimo jiné by se tím totiž zablokoval východ ven a přímý přístup k WC, hudebnímu sálu a již zmiňované místnosti č. 27. Napsali P. Skoblíkovi kvůli tomu do záznamu, že nespolupracoval, ale státní souhlas mu nevzali a také ho od sv. Ignáce neodvolali.²⁷⁹ Tento záměr dokládají i listiny uložené v Národním archivu ČR v Praze.²⁸⁰

Pořádek bohoslužeb zůstal tak, jak byl zažitý. Ráno v 6.15 a v 7.00 a večer v 17.30. V neděli pak v 7.00, 9.00, 10.30 latinská a v 17.30.

„Abych to tak nějak zrekapituloval, obrovská pomoc byla jaksi ve čtyřech ohniscích. Jedno byly sestry z Kněžského domova, k nim jsme chodívali na snídani a ony praly kostelní prádlo, druhé bylo v sakristii, a to bylo tvořeno fr. Novákem a Slezákem, třetí byla rodina Táborských a čtvrté byl P. Panuška, což byl pro mě dar z nebes. A to mi připomnělo, že dalším darem z nebes byl Ing. Jiří Lenocho, který byl všeučel na údržbu. Byla to neuvěřitelná pomoc. Ten opravdu pomohl, opravil kde co. Vyslovený talent. Kostel pro něj znamenal moc.“²⁸¹

Největší událostí za působení P. Skoblíka byla bezpochyby návštěva Matky Terezy. O té se více zmíníme v následujícím odstavci.

P. Skoblík ovšem pravidelně zval do kostela sv. Ignáce hosty. A to hlavně o pouti, 31. července. Jako hosté byli vždy nějakí prominenti, aby neměl P. Skoblík problém se státním souhlasem. Například byli pozváni staroboleslavský kanovník P. Lebeda, který měl velice květnaté promluvy, potom generální vikář František Vaněk, a jiní. Prostě každý rok někdo z těch vyšších pánů. Ve dvoře Kněžského domova, vedle kostela, sídlila Náboženská matice, která byla státním orgánem pro hlídání nebo spravování církevních objektů, jež byly církvím vyvlastněny nebo zcela zavřeny. Bylo to sice k ničemu, ale bylo to tam a nějakým způsobem to tam fungovalo.²⁸²

Za působení P. Skoblíka se uvažovalo i o přestěhování redakce Katolických novin do přilehlých prostor kostela sv. Ignáce. Dosavadní pracoviště redakce Katolických novin ve Sněmovní ulici č. 9 na Malé Straně bylo jak svojí velikostí, tak i umístěním nevyhovující. Tyto místnosti byly pronajaty Českou katolickou charitou a Správou kulturních zařízení MK ČSR. Z této strany však byl vyvíjen tlak, aby zmíněné

²⁷⁹ Srov. Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka, 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁸⁰ Srov.: Národní archiv ČR, fond MK-SPVC, Karton 149, SLOŽKA ŘKC ČKCH – MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

²⁸¹ Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka, 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁸² Srov. *Tamtéž*.

prostory byly uvolněny. Proto redakční rada Katolických novin požádala Sekretariát pro věci církevní MK ČSR o možnost přemístění redakce do místnosti Náboženské matice při kostele sv. Ignáce v Ječné ulici, Praha 2. Obhlídkou na místě bylo zjištěno, že uvažované místnosti pro přestěhování redakce Katolických novin se nacházejí ve čtvrtém patře zmíněného objektu kostela sv. Ignáce a představují čtyři místnosti halu, chodbu, skladový prostor a sociální zařízení – v celkové výměře 140 m² podlahové plochy. Tyto prostory byly nevyužité. Vstup byl možný samostatným schodištěm z dvorní části Kněžského domova. I když dvě místnosti a hala měly částečně zkosený strop, byly všechny dostatečně světlé a suché. Uvedené prostory byly vytápěny ústředním topením, které bylo připojeno na hlavní zapojení Náboženské matice. Přeměna elektrického vedení zatím nebyla provedena a předpokládala se během příštích 2–3 let. K revizi a přeměně vedení opravdu došlo společně s přeměnou vedení v kostele. Bylo to na přelomu 80. a 90. let minulého století.²⁸³ Kostel i se zmíněnými místnostmi byl majetkem Náboženské matice. Z tohoto důvodu bylo nutné jednat s Náboženskou maticí o udělení souhlasu s užíváním, popřípadě o souhlas s provedením potřebných adaptačních prací. Místnosti ve stávajícím stavu nebyly provozuschopné. Pro přemístění redakce Katolických novin bylo nutné provést tyto nejnutnější stavební a adaptační práce: oprava elektroinstalací, vybavení osvětlovacími tělesy, provedení přeměny napětí, lakýrnické práce oken, dveří, stěn, těles ústředního topení, malířské práce kanceláří, chodby, schodiště, oprava podlah, potažení podlahovou krytinou z PVC, úprava skladových prostor, vybavení skladovými policemi, vnitřní vybavení kanceláří, zavedení telefonní linky, zednické práce atd. Podrobný rozpočet byl proveden po odborném posouzení stavebními orgány. Začaly se proto podnikat veškeré kroky nutné k uskutečnění přestěhování redakce Katolických novin. Počalo se jednat s majitelem objektu o úmyslu přestěhovat redakci Katolických novin. Majitel byl požádán o uvolnění příslušných prostor v traktu kostela sv. Ignáce a o souhlas s provedením adaptací. Ujasnily se majetkoprávní vztahy a případné požadavky na krytí finančních nákladů spojených se zamýšlenou adaptací. Byly svolány na společnou poradu zainteresované strany, a to MK ČSR, Náboženská matice, Sekretariát pro věci církevní NVP, Česká katolická charita a vedoucí redaktor Katolických novin. Tato porada se uskutečnila ještě do konce roku 1980.²⁸⁴

---

²⁸³ Srov. Archiv kostela sv. Ignáce, složka K97.

²⁸⁴ Srov. Národní archiv ČR, Fond MK SPVC, Karton 149, složka: ŘKC ČKCH - MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987.

4.5.1. Návštěva Rogera Schütze a Matky Terezy

V tomto odstavci trochu vybočíme od historického přehledu dějin událostí farnosti. Nebudeme v ní popisovat pastorační či rekonstrukční. I když to není zase až taková odbočka. Návštěva představeného komunity Taize Rogera Schütze a Matky Terezy z Kalkaty v 80. letech 20. století byla a je bezpochyby velkou událostí ve farnosti. I když významnější a více „pompézní“ byla návštěva Matky Terezy.

Ve dnech 1. 5. – 3. 5. 1981 navštívil Prahu převor komunity z Taize, bratr Roger Schütz. Setkání s ním bylo odlišné než v jiných zemích. Zúčastnil se mnoha bohoslužeb, nikde ovšem nemohl nic říci, nedostalo se mu ani přivítání. Ačkoli se zpráva o příjezdu bratra Schütze nijak nepublikovala, v té době to nebylo ani dosti reálné, lidé se přesto dověděli o jeho přítomnosti a tuto informaci si ústně předávali. A tak docházelo k tomu, že v každém kostele, kde byl bratr Roger přítomen bohoslužbě, bylo plno. Mlčky, a o to víc výmluvně, když se lidé řadili ke sv. přijímání, k němu přicházeli a jeden člověk po druhém se s ním zdravili. Mnozí plakali, někteří prožili vnitřní konverzi. Jako by obrovská vlna lásky prostoupila a zaplavila celý prostor.²⁸⁵

Na jeho návštěvu u sv. Ignáce vzpomíná jedna z návštěvnic kostela:

„Bratr Roger byl v civilu, k nerozeznání od druhých lidí. Osobně jsem se zúčastnila setkání u svatého Ignáce. Večerní mše svatá proběhla v přeplněném kostele v naprostém tichu, bez přivítání, beze zpěvu a bez jediného slova. Byli jsme dojatí. Byl to výmluvný dokument církve mlčící. Měla jsme štěstí, procházel nedaleko mě. Setkali jsme se pohledem. Navždy ve mně utkvěla jeho usměvavá tvář a tichá záře jeho očí.“²⁸⁶

Jak již bylo zmíněno, mše proběhla v naprosté tichosti, beze zpěvu lidu a dokonce i bez varhanní hudby. U sv. Ignáce, kde jindy bývala zpívaná mše, nepřišel ani varhaník. Prý ze strachu. Byla tedy tichá mše. Ani český zpěv, ani slovo. Když odešli lidé z kostela sv. Ignáce, naplnila všechny silná radost a začali zpívat. To ale byl už bratr Roger dávno pryč, protože nechtěl působit nikomu nepříjemnosti, a hned po bohoslužbě zmizel.²⁸⁷

---

²⁸⁵ Srov.: <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2008-3/Navsteva-Rogera-Schutze-v-Praze.html>; vyhledáno 10. 2. 2015.

²⁸⁶ Z osobní výpovědi Anny Zikešové; 5. 2. 2015 (osobní archiv autora).

²⁸⁷ Srov. <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2008-3/Navsteva-Rogera-Schutze-v-Praze.html>; vyhledáno 10. 2. 2015.

Počátkem října 1984 si podala žádost o vstupní vízum do ČSSR i žena jménem Bojaxihu Terezie, jinak zvaná také jako Matka Tereza z Kalkaty, indická státní příslušnice. Na organizování její cesty do ČSSR se podílel tehdejší biskup Hnilica, který měl Matku Terezu navštívit v únoru toho roku v Indii. Cestu do ČSSR Matka Tereza uskutečnila počátkem listopadu 1984 pod přikrytím sedmidenní návštěvy kardinála Františka Tomáška.²⁸⁸ Do ČSSR přicestovala nakonec na 3 dny v doprovodu řádové sestry Mary Moniky Gomes. Obě byly ubytovány v Kněžském domově v Ječné ulici v Praze.²⁸⁹ Dne 9. listopadu 1984 se Matka Tereza z Kalkaty zúčastnila od 17.30 do 19.15 hod. v kostele sv. Ignáce mše, kam ji provázela biskup Matoušek.²⁹⁰ Mši svatou sloužil duchovní správce kostela sv. Ignáce P. Jiří Skoblík. Mše se účastnilo velké množství věřících. Bylo jich asi kolem 1600. Matka Tereza v průběhu mše vystoupila s 15minutovým projevem. Ten je uveden v závěru tohoto odstavce. Matka Tereza hovořila anglicky za pomoci českého tlumočnicka.²⁹¹ Věřící farníky velice překvapilo, že Matka Tereza promluvila veřejně, a ještě k tomu od ambonu. Byli sice zvyklí na návštěvy, ale ty veřejně moc nepromlouvali, pokud to nebyli kněží, kteří během mše kázali.²⁹² „Ačkoli nebyla návštěva Matky Terezy nijak hlášena, kostel byl tak plný, že jsme stáli i na stupních bočních oltářů. Nebylo tam vůbec k hnutí. Já jsem svou dceru nakonec posadila na jeden z bočních oltářů, aby nebyla ušlapána.“²⁹³ Po skončení obřadu odešla Matka Tereza hlavním vchodem z kostela do Kněžského domova v Ječné ul. č. 2, kde došlo ke sročení věřících a omezení městské a veřejné dopravy, která byla za pomoci příslušníků SNB po 15 minutách obnovena.²⁹⁴ „Informace o omezení městské dopravy je ale zcela zkreslená, neboť v té době probíhala rekonstrukce Ječné ulice a tramvajové trati v ní. Tudíž v Ječné ulici žádný provoz tehdy nebyl.“²⁹⁵ To dokládá i zmínka v Zakládací knize Školských sester de Notre Dame. V ní se píše, že se rekonstruuje Ječná ulice, a proto nebylo možné vjet do dvora Kněžského domova autem.²⁹⁶ Z toho lze usoudit, že informace podávané SNB byly zcela zkreslené. Účastníci na ulici i na dvoře Kněžského domova skandovali hesla

²⁸⁸ Srov. Archiv bezpečnostních složek České republiky, Spisový fond X správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti; Složka 906.

²⁸⁹ Srov. *Tamtéž*.

²⁹⁰ Srov. *Tamtéž*.

²⁹¹ Srov. *Tamtéž*.

²⁹² Srov. Z osobní výpovědi Dany Němcové; 1. 4. 2014 (osobní archiv autora).

²⁹³ Z osobní výpovědi Barbory Dufkové 29. 3. 2014 (osobní archiv autora).

²⁹⁴ Srov.: Archiv bezpečnostních složek České republiky, Spisový fond X správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti; Složka 906.

²⁹⁵ Z osobní výpovědi Anny Zikešové; 26. 3. 2014 (osobní archiv autora).

²⁹⁶ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

„Ať žije matka Tereza“. Asi v 19.40 hod. vyzval duchovní kostela sv. Ignáce P. Skoblík věřící, aby jej následovali do sakristie kostela, kde je Matka Tereza přijme. Tak se skutečně stalo, a věřící se mohli s Matkou Terezou asi na půl hodiny setkat. V závěru P. Skoblík pozval věřící na ranní mši dne 10. listopadu 1984 v 6.15 hod., opět za přítomnosti Matky Terezy. Této ranní mše se účastnilo asi 600 osob a po jejím skončení se všichni v klidu rozešli.²⁹⁷

P. Jiří Skoblík, který tehdy působil při kostele sv. Ignáce, vzpomíná na návštěvu Matky Terezy takto:

„Udělal jsem jednu velkou chybu, a to tu, že jsem ji neposlal nahoru na kazatelnu. Protože tam by byla báječně vidět po celém kostele. Ona byla malinká a já jsem ji nechal dole u ambonu. Nebylo to ovšem naschvál, byla to pastorační či organizační neobratnost. Ona tedy chudák stála dole a utopila se v tom nepřeberném množství lidí, co tam tehdy byli. Bylo zajímavé, že po skončení mše nás z kostela ven pouštěli přes sakristii, a nikoli hlavním vchodem. Nevím ani proč. Bylo tam ale několik příslušníků SNB, skrze něž jsme museli projít ven. K sv. Ignáci ji poslal pan biskup Tomášek, protože to byl tehdy centrální kostel, báječně dostupný dopravou – tramvaj, autobus, a tehdy ještě i trolejbus a už i metro. Byla to ohromná akce. Režim v té době byl řekněme slabý, nebo sledoval nějakou jinou politiku, v padesátých letech by to bylo totiž naprosto nemyslitelné, tak při této akci se na všechno přivíraly oči. Mlčeli ke všemu, co se tam tehdy dělo, i když to byla taková malá manifestace. Mše, na které byla Matka Tereza účastna, proběhla velice krátce, já jsem tehdy ani dlouze nekázal, protože mi bylo jasné, že lidé chtějí především slyšet ji, a nikoli mě.“²⁹⁸

Zde si můžeme opět povšimnout, že se výpovědi pamětníků a SNB rozcházejí.

Na závěr připojuji promluvu Matky Terezy.

„Mějme krásné, čisté, upřímné srdce, abychom mohli Pána Ježíše co nejvíce milovat. Písmo svaté nám říká, že nás Bůh tak miluje, že nám poslal svého Syna, Pána Ježíše. A Ježíš podstoupil tuto cestu z nebe, stal se malým dítětem. Stal se jako vy, stal se jako já, aby nám přinesl tu krásnou zprávu, že Bůh je láska, že nás miluje. A že on chce, abychom se navzájem milovali tak, jako On miluje každého z nás. A když se podíváme na kříž, poznáváme, jak nás Ježíš miloval. A když se podíváme ke svatostánku, vidíme, jak nás nyní miluje. A chce, abychom se my milovali tak, jak on miluje každého z nás. Není důležité, kolik toho uděláme, ale kolik lásky vložíme do toho, co děláme. Není důležité, kolik dáváme, ale kolik lásky dáme do toho, co dáváme. A tak vy, kteří žijete v tomto krásném Československu, kteří jste byli vychováni ve víře, buďte živými příklady věčné Boží lásky. Mnoho synů a dcer této země zvěstuje tuto zvěst v mnoha zemích jako misionáři. Budu se za vás modlit, abyste rostli v této lásce víc a více. A čím více porostete v této lásce, tím více porostete ve svatosti. A jak se naučíme milovat? Kde tato láska začíná? Doma. A jak začíná?

²⁹⁷ Srov.: Archiv bezpečnostních složek České republiky, Spisový fond X správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti; Složka 906.

²⁹⁸ Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka, 10. 4. 2014 (osobní archiv autora).

Společnou modlitbou. Protože rodina, kde se všichni společně modlí, drží pohromadě. A jestliže budete držet pohromadě, budete se milovat tak, jak nás Kristus miloval. A nejkrásnějším dárkem, který rodina může dát, je dát Bohu svou dceru nebo syna. Jsme misionářky lásky. Máme sestry, bratry a kněze, kteří jsou misionáři lásky. A svůj život zasvěcujeme především tomu, abychom pěstovali Boží lásku mezi nejchudšími. Lidé, kteří jsou ničí, kteří jsou zapomenuti, kteří nikoho nemají, kteří nevědí, co je lidská láska. A pro tyto lidi chceme být Boží láskou a záchranou. Náš život je velmi úzce spojen s Eucharistií. Protože Ježíš se stal chlebem, aby uspokojil zástup hladovějících po Něm. A On se stal chlebem jim, nahým bez domova, a tam my můžeme uspokojovat zase jeho lásku. A aby ho bylo snadnější milovat, říká nám: ‚Cokoli jste jednomu z nejmenších učinili, mně jste učinili.‘ ‚Jestliže někomu dáte sklenici vody pro mne, děláte to pro mne.‘ A nyní znovu, kde vlastně prožíváte Boží přítomnost? Na prvním místě v domovech. Cokoliv učiníte někomu v rodině, děláte Ježíši. Jak úžasná je Boží láska k nám. Aby nám usnadnila navzájem se milovat, jak nás Bůh miluje. Budu se za vás modlit, abyste rostli v této lásce, jeden k druhému. A vy se také modlete za nás, abychom mohly růst v lásce k nejchudším z chudých. Prosím vás o modlitbu, aby naše sestry mohly jednou přijít i sem a přinášet lásku těm nejchudším. A v této radosti z lásky budeme růst ve svatosti, ke které nás Bůh stvořil. Bůh vám žehnej.²⁹⁹

Samozřejmě během bohoslužby promluvil i tehdejší duchovní správce u sv. Ignáce P. Jiří Skoblík:

„Drazí katoličtí křesťané! Před začátkem mše svaté jste všichni spolu se mnou nesmírně napjatě poslouchali každé slovo, které, třeba v cizí řeči, přednášela naše vzácná návštěva. A jistě všechna slova, díky překladatelce, padla do vašeho srdce na úrodnou půdu. Já k tomu, co řekla Matka Tereza, chci dodat jednu malou poznámku. My máme dnes příležitost si naprosto prakticky dokázat pravdivost myšlenky sv. Pavla o duchovním Těle Kristově. Jeden jediný silný člověk plný Ducha svatého a víry, jak to kdysi bylo řečeno o svatém Štěpánu, v Duchu svatém dokáže snadno a bez námahy elektrizovat veliké množství ostatních článků, jak jsme tady dnes všichni shromáždění. Síla Boží z této ženy se do nás takřka hmatatelně přelévá. A my si uvědomujeme povinnou vděčnost k Bohu za to, že nám do světa takové lidi znovu a znovu v každém století staví. Vždyť pro nás, jako pro všechny potomky, platí stále to hrozné slovo: ‚Běda světu, kdyby nebylo svatých.‘ Ale zase naopak, buď Bohu čest a sláva, že jsou. Že nám ukazují cestu, dávají odvahu a sílu a ukazují, jak by náš ubohý a nedokonalý život vlastně taky měl vypadat. A tak nám napomáhají k tomu, abychom aspoň o malý krůček ze svých slabostí vykročili kupředu.“³⁰⁰

---

²⁹⁹ Informace o církvi. Návštěva Matky Terezy z Kalkaty v Československu; *Informace o církvi* 1984, č. 12, s. 4-5.

³⁰⁰ Kázání P. Skoblíka při večerní mši svaté 9. 11. 1984, které se zúčastnila Matka Tereza; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce.

4.5.2. Revoluční rok 1989 a doba do převzetí duchovní správy jezuitů

Když už se blížila revoluce, několikrát P. Skoblík lidi informoval, že tento kostel patří jezuitům a že se sem jistě vrátí. Když se tak opravdu stalo, vybízel znovu a podotýkal, aby je co nejsrdečněji přijali, protože se sem vracení naprosto ex iustitia.³⁰¹ Tím chtěl také předejít nějakému srdcervoucím loučením. Těsně před revolucí, ale hlavně po ní, začal P. Skoblík zvat různé hosty, aby promluvili. Byla to například paní Dana Němcová, evangelický pastor Miloš Hübner, který dodnes publikuje v Katolických novinách, a na 1. dubna 1990 byli objednáni řeckokatolíci. A jim udělal P. Skoblík velkou reklamu, protože lidem řekl, že to není jiná církev, nýbrž naše sesterská, postavená nám naroveň. Ale tuto návštěvu už konzultoval s jezuitou, neboť od toho dne kostel patřil již jim. A tím pro něj skončila patnáctiletá éra působení u sv. Ignáce. Na druhý den již začal působit na Karlově.³⁰²

---

³⁰¹ Ze zákona.

³⁰² Srov. Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka; 10. 4. 2014, (osobní archiv autora).

5. Návrat jezuitů

Jezuité se začali k Ignáci vracet už v lednu 1990. Superiorem se stal P. František Krásenský, který opustil Jáchymov. K domu byli připsáni i ti jezuité, kteří žili v Praze či spravovali farnosti na periferiích. A také se do Prahy na Ječnou přestěhoval zpět i provincialát.³⁰³ Toho roku došlo také k předání domu a vystěhování kanceláří ze IV. patra. Jezuité obývali II. a III. patro. V I. bydlely sestry, kromě domácí kaple, která byla obnovena v místech, kde se nacházela původně. Je tam dodnes. IV. patro sloužilo pro hosty, ale ne civilní.³⁰⁴ K opětovnému převzetí kostela došlo 1. dubna 1990. Všechno v rezidenci bylo v dezolátním stavu a také kostel potřeboval nejen opravu interiéru, ale i venkovní fasádu. S opravou elektroinstalace v kostele započal už odstupující duchovní správce ThDr. Jiří Skoblík. Tato oprava byla po odložení několika termínů skončena v listopadu 1990. Obsazení rezidence bylo dáno, jak jen v té době bylo možné. Nejjednodušší formou byla výměna osob.³⁰⁵ Tak přišel za P. Skoblíka kaplan ze Smíchova P. Koutecký, za P. Krásenského přišel P. Měsíc. V bývalé hovorně pak bydlel nemocný a pro provoz kostela tedy nepoužitelný P. Plaček, z Podolí byl ke sv. Ignáci přestěhován P. Mikulášek. Do rezidence přišli bydlet také dva jezuité, kteří za bývalého režimu neměli souhlas, a to P. Hron a P. Dománek. A jako poslední přišel P. Pospíšil, který ukončil svou výpomoc u sv. Václava na Proseku. Krátce po odchodu P. Mikuláška z Podolí složil funkci podolského kostelníka fr. Rygl, který se přidal k fr. Novákovi a spolu vykonávali službu kostelníka u sv. Ignáce.³⁰⁶ Hned od převzetí rezidence od České katolické charity bylo nutné udělat celkovou opravu rozvodu elektřiny po celém domě. Rovněž generální opravu vody a odpadů WC a koupelen ve všech poschodích. Současně se udělal rozvod vody a odpadu do všech pokojů. Tím se zlepšilo bydlení, neboť do každého pokoje byla převedena voda a byl postaven kout s umyvadlem. Na opravu čekala i střecha, fasáda a topení.³⁰⁷ Školské sestry, které do té doby pracovaly pod Českou katolickou charitou, rozvázaly s ní pracovní poměr a uzavřely novou pracovní smlouvu s jezuitu. Když byla v roce 1993 dokončena oprava jejich

---

³⁰³ Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1990/150; s. 3.

³⁰⁴ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

³⁰⁵ Srov. PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 209.

³⁰⁶ Srov.: PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 209.

³⁰⁷ Srov. *Tamtéž*.

domu v Krči, přestěhovaly se tam. Tím ke dni 2. září 1993 byla zrušena filiálka sester de Notre Dame v Ječné.³⁰⁸

Začátky jezuitů u sv. Ignáce byly skutečně nesnadné. Doba, po kterou byli pryč, způsobila, že většina tehdejších návštěvníků o jezuitech ani nevěděla, natož aby s nimi měla nějakou zkušenost. Naopak. Kněží, kteří tam působili, byli velice solidní a jejich služba lidem vyhovovala a stačila. Proto se na jezuitu dívali jako na vetřelce, kteří vypudili váženého P. Skoblíka.³⁰⁹ Spousta lidí od sv. Ignáce tehdy přešla na Karlov, kam byl P. Skoblík přeložen.³¹⁰ A navíc byl P. Skoblík i dobrým kazatelem. Proto nastoupit v jeho stopách bylo velmi nesnadné. Dobré jméno si pomalu jezuité začali dělat vysluhováním svátosti smíření, kterou nemohli jejich předchůdci vykonávat v takové míře, v jaké ji konali právě jezuiti. Tato služba ve zpovědnici byla ceněna nejen pravidelnými návštěvníky kostela sv. Ignáce, ale i Pražany celkově. Hlavně před velikonočními svátky, kdy se zpovídalo od pondělí až do neděle nepřetržitě po celou dobu, po niž byl kostel otevřen. K dispozici byli vždy minimálně dva zpovědníci. Slabinou ovšem zůstávala kazatelská činnost.³¹¹

Česká provincie měla k 7. březnu 1990 celkem 115 členů, z toho 86 kněží (16 v cizině), 12 bratří (1 v cizině), 10 scholastiků a 7 noviců scholastiků.³¹²

---

³⁰⁸ Srov. ZAKLÁDACÍ KNIHA, archiv Školských sester de Notre Dame.

³⁰⁹ Srov.: PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 209.

³¹⁰ Srov. Z osobní výpovědi Jany Štěpničkové; 2. 4. 2014 (osobní archiv autora).

³¹¹ Srov.: PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům*, s. 210.

³¹² Srov. Archiv České provincie TJ, NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1990/150; s. 3.

6. Hudba u sv. Ignáce

V roce 1950, když byli jezuité vyhnáni od sv. Ignáce, odešlo z kostela i mnoho jeho návštěvníků. To již bylo zmíněno. Neodešli ale pouze pravidelní návštěvníci bohoslužeb, ale i ti, kteří se aktivně do bohoslužby zapojovali. Myslí se tím konkrétně hudebníci.

V dubnu roku 1950 tak sv. Ignác přišel o sbor, který vedl Josef Hercl (1928–2005). Ten odešel ke sv. Jakubu na Starém Městě. Spolu s ním i začínající varhaník Otto Novák (1930–2013).

U svatého Ignáce tak zůstal varhaníkem Jan Hlucháň (1890–1959) a sborový zpěv z kostela vymizel. Za dob varhanické činnosti pana Hlucháně se poprvé za svatoignácké varhany dostal budoucí dlouholetý varhaník a ředitel kůru u sv. Ignáce Jan Blabla (1929).³¹³

Jan Blabla se narodil v malé vesničce jménem Komárno, která leží mezi Valašským Meziříčím a Bystřicí pod Hostýnem. Jelikož pocházel z hudební rodiny, věnoval se hudbě i on, a to hrou na varhany. Do Prahy přišel za studiem. Studoval na ČVUT. Nezanevřel však ani na varhany. Ve svém volném čase chodil cvičit a hrát, kde to šlo.³¹⁴

Ing. Blabla se dostal ke svatému Ignáci vlastně náhodou. Když jednou v jedné pražské hospůdce popíjeli pivo choralisté od Kajetánů a další muzikanti, byla přítomna i tehdejší varhanice Hana Truncová, která hrála u sv. Ignáce. Pozvala je tehdy zpívat Rybovu vánoční mši „Hej mistře“.³¹⁵ I když se to lidem, kteří byli přítomni, moc nezamlouvalo, nakonec se přece jenom pár lidí sešlo a mše byla provedena. Z tohoto pěveckého tělesa se potom vytvořily různé malé skupinky a z jedné z nich, když se psal rok 1960, vzešel i Svatoignácký sbor.³¹⁶ Přebral po cca deseti letech štafetu po rozpuštění Cyrilské jednoty, vedené Josefem Herclem, a přežil na kůru mnoho událostí, ale i zklamání. Ať už návrat jezuitů v roce 1968, tak i jejich následný odchod o sedm let později, a opět jejich definitivní návrat roku 1989. Přečkal dobu zavádění nové liturgie a mnoho dalšího.³¹⁷

---

³¹³ Srov.: Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³¹⁴ Srov.: BLABLA, Jan. Vzpomínky regenschoriho, *Psalterium* 2009, roč. 3, č. 5, s. 1-2; 10-11.

³¹⁵ Srov.: *Tamtéž*.

³¹⁶ Srov.: Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³¹⁷ Srov.: SLAVICKÝ Tomáš; Je důvod k oslavě a poděkování. Padesátiny pražského Svatoignáckého sboru, *Psalterium* 2010, roč. 4, č. 6, s. 17.

Paní Truncová se v šedesátých letech minulého století provdala do Rakouska, a tak se začal u sv. Ignáce více angažovat Ing. Blabla, který se později stal svatoignáckým regenschori.³¹⁸ Spolu s panem Blablou hráli na varhany u Ignáce pan Ing. Antonín Nemrava a pan Jaroslav Krulík, který později z nějakého důvodu přestal hrát. „On totiž pan Krulík byl typ varhaníka, který snad obíhal všechny pražské kostely a hrával v nich.“³¹⁹ Po jeho odchodu tedy hráli jen Blabla a Nemrava. Kromě hraní měli Ing. Blabla i Ing. Nemrava civilní zaměstnání. Měli ovšem celkem volnou pracovní dobu, tak se vždy domlouvali, kdo může a komu se to víc hodí. Vždy to dopadlo tak, že tichá mše nebyla.

Na začátku Blablovi éry působil při kostele dívčí sbor, který během liturgie zpíval žalmy. Ing. Blabla mnohé tyto žalmy harmonizoval. Některé později vydal a čtyři přepsal do orchestrální partitury. Tato schola se po vzniku Svatoignáckého sboru částečně rozpadla; některé její členky přešli do sboru.

Jako první si dal nový regenschori za úkol sestavit notový archiv, který při kostele vůbec neexistoval. To mu trvalo asi rok a půl.³²⁰ Dnes je notový archiv u sv. Ignáce rozsáhlý, pečlivě popsáný a uložený. Čítá několik svazků a obsahuje nejenom staré mistry klasické hudby, ale i současnou, moderní orchestrální, varhanní či polyfonní chrámovou hudbu.

Nebylo lehké v té době si cokoli začínat s církevním prostředím. Jan Blabla měl civilní zaměstnání. Díky tomu, že vedl sbor, byl několikrát v Bartolomějské ulici, kde ho vyslyšali. „Vždycky si nějakou záminku našli. Chtěli znát jména, ale já jim řekl, že si nic nepamatuju.“³²¹ Sbormistr i členové sboru byli při vstupu nových členů ostražití, neboť se také báli tzv. „bonzáků“. Naštěstí nikdy k ničemu vážnému nedošlo.³²²

Zpočátku sbor zpíval jen lehčí kusy. O Vánocích to bývala tradičně Rybova Česká mše vánoční. Jednou však navštívil regenschori svého bývalého žáka na chalupě. Tam na kompostu našel vyhozené noty. I několik originálů. Mezi notovými poklady se válela i Brixho Missa pastoralis in D. Se sborem mši nastudoval a o Vánocích provedl

---

³¹⁸ Srov.: BLABLA, Jan. Vzpomínky regenschoriho, *Psalterium* 2009, roč. 3, č. 5, s. 1-2; 10-11.

³¹⁹ Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³²⁰ Srov.: Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³²¹ Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³²² Srov.: Radost ze služby, rozhovor s Ing. Janem Blablou ve stejnojmenném pořadu; http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/duchovnihudba/_zprava/radost-ze-sluzby-14-rozhovory-s-janem-blablou--654432; vyhledáno 6. 3. 2015.

s orchestrem.³²³ Sbor se postupem času propracoval na velmi kvalitní těleso. Od Petra Ebena, který často sbor i chrám navštěvoval a jehož skladby sbor zpíval,³²⁴ dostali jeho mši na zavedení do běžné liturgie. Zaváděla se i jako sborová záležitost. S touto mší navštívili řadu kostelů. Jednalo se o mši, která se při mších zpívá dodnes. Ve zpěvníku nazvaném Kancionál, ze kterého se zpívá při bohoslužbách v římskokatolických kostelích, ji najdeme pod číslem 504.

Se Svatoignáckým sborem zpívaly i zpěvačky z konzervatoře, jako například Jana Jonášová (1943), Hana Botlová, Hana Beranová, později pak zpěvačky Národního divadla.

Sbor prováděl různé hudební programy. Ze Švýcarska, kde byl Ing. Blabla na služební cestě, si přivezl od Benjaminu Brittena tříhlasou dětskou mši, kterou se sborem nacvičil a mnohokrát se sborem zpíval. Od sv. Ignáce se potom toto dílo rozšířilo po Praze. Za P. Plačka byla každé úterý večerní mše svatá latinská s gregoriánským chorálem. Zpívala schola, která byla u oltáře, a kostel býval plný. Latinská mše v neděli byla zachována. Zpívala pánská schola nebo sbor. „Stejně se za celou dobu lidé naučili jen missu Mundi a De angelis.“³²⁵

Jednou, když jel Ing. Blabla na služební cestu, P. Plaček mu dal 5 východoněmeckých marek. Poslední den zašel Blabla do obchodu s hudebninami, poprosil o něco pro sólový zpěv. Prodavač mu tenkrát vytáhl 5 děl. Vzal první svazek a byl to Das Marienleben od Paula Hindemitha pro soprán a klavír. Cena 5 marek. Bylo rozhodnuto. S paní Blankou Tůmovou pak po návratu do Prahy udělali výběr skladeb z tohoto díla a provedli koncert.

Za p. Skoblíka se zavedla zajímavá akce, a to Slovo a hudba. Byla to kombinace četby a sborové tvorby. Mělo to velkou odezvu a vrcholem byly Monteverdiho nešpory. Je to nesmírně těžké dílo. Pro sólisty, dva sbory, orchestr.

„Nechápu, že jsem se do toho vůbec pustil. Díky Bohu to ale vše dopadlo dobře. Zpívalo se to opravdu během modlitby nešpor. Nakonec ještě i Monteverdiho Magnificat, pochopitelně. Dělali jsme to 2x a pokaždé byl natřískaný kostel.“³²⁶

---

³²³ Srov.: Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³²⁴ Srov.: Srov.: Radost ze služby, rozhovor s Ing. Janem Blablou ve stejnojmenném pořadu; http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/duhovnihudba/_zprava/radost-ze-sluzby-14-rozhovory-s-janem-blablou--654432; vyhledáno 6. 3. 2015.

³²⁵ Z osobní výpovědi Jana Blably 24. 2. 2015; (osobní archiv autora).

³²⁶ *Tamtéž.*

Dalším takovým velkým hudebním kusem v repertoáru Svatoignáckého sboru byla Mozartova Missa in C-moll, která byla provedena při oslavách 300 let od posvěcení kostela. Tedy v roce 1978. Tehdy sbor čítal cca 100 členů. Nebyl tedy problém nacvičit i tuto obtížnou skladbu, která trvá 90 minut.

Se sborem také Ing. Blabla pořádal tematické koncerty ke světcům například ke sv. Janovi Nepomuckému, které měly svůj konkrétní program.

Sbor vyjížděl koncertovat i za dob komunismu. Nejen po Praze, ale i mimo Prahu. Měli totiž mnoho kontaktů. Tenkrát se domlouvali spíše po známosti, aby byli co nejmenší problémy.

U sv. Ignáce sbor zpíval především na nedělních večerních mších. Když sbor začal stárnout, přešli asi v polovině osmdesátých let na nedělní latinskou bohoslužbu v 11.00. Na konci osmdesátých let z pracovních důvodů nemohl Jan Blabla vést sbor. Po tu dobu se vedení sboru ujal pan Vladimír Koronthály.

Ing. Blabla mu nabídl možnost pracovat několik měsíců se svatoignáckým sborem. Zajišťoval hudební provoz u sv. Ignáce, kde tou dobou bylo zvykem, že při úterní mši v 17.30 se provozovala duchovní hudba, obvykle zpěv a varhany. Jelikož ale pan Koronthály nebyl varhaník, musel zajišťovat i varhaníka.

Svých povinností se ujal začátkem dubna 1984 a sboru se věnoval až do konce léta 1985, kdy se Ing. Blabla ze stáže vrátil. Sestavě obvyklých sólistů vévodila altistka paní Blanka Tůmová a tenorista Národního divadla Alfréd Hampl, basových sól se ujímal obvykle Jan Verner z Českého pěveckého sboru. Jako vhodná sopránová sólistka byla vybrána tehdy ještě studentka konzervatoře paní Ludmila Vernerová.

Bylo potřeba dodržet obvyklé schéma akcí se sborem, takže na svatoignáckou pouť se jako obvykle provedla Mozartova Korunovační mše a na sv. Václava Dvořákova mše D-dur, zvaná Lužanská. Na Vánoce se pak očekávala Rybova Česká mše vánoční. Volnější ruka byla s velikonočním programem. S paní Tůmovou provedli Vivaldiho Stabat Mater pro alt a smyčce.

Ing. Blabla velmi rád vzpomíná na spolupráci s P. Jiřím Skoblíkem, vynikajícím kazatelem a liturgem, který nejenže měl velké pochopení pro místo duchovní hudby v liturgii, ale sám toto místo spoluvytvářel a vyžadoval jeho adekvátní vyplnění.

Když od sboru pan Koronthály odcházel, želel toho nejen on, ale i ti členové sboru, kteří to dali najevo. Řada členů souboru by si byla přála, aby u sboru nadále zůstal a nějakým způsobem u něj spolupůsobil, to však nebylo možné. Metody práce Ing. Blably byly natolik odlišné od jeho, že společné vedení sboru by nebylo realizovatelné, a ani si nepředstavoval, že by ho neměl pustit zpět na místo, které mu po právu patřilo. Bylo to nicméně pro něj velmi zajímavé období a rád na dobu u sv. Ignáce vzpomíná.³²⁷

Díky tomu, že v kostele fungoval kvalitní sbor, který svým způsobem oživoval i kulturní dění v Praze, byl kostel hojně navštěvován i v době totality.³²⁸

P. Skoblík na hudební dění u sv. Ignáce vzpomíná takto:

„Byl tam Ing. Nemrava, ten taky zpíval, a Ing. Blabla, který tam tomu dával, jak bych tak řekl, hudební život, který tam byl velmi velký. Ing. Nemrava však velmi brzy, ve svých dvaapadesáti letech, zemřel na selhání srdce v nočním spánku. Ing. Blabla zavedl každé úterý při mši svaté výhledy do moderní varhanní liturgické hudby. Dost často se tam konaly nějaké sborové mše, občas i s orchestrálním doprovodem. Možná to bylo trochu stereotypní, ale to vůbec nevadilo. Často zněla Dvořákova mše D-dur, zvaná Lužanská, Mozart, na Vánoce Händel, Bixi a nepřeberné množství pastorel. To se tam zpívalo velmi často.“³²⁹

---

³²⁷ Z osobní výpovědi Vladimíra Koronthályho 20. 3. 2015; (osobní archiv autora).

³²⁸ Srov.: HAVLÍČEK, Petr. Představujeme Prahu, *Jezuité* 2006, roč. 15, č. 1, s. 9.

³²⁹ Z osobní výpovědi P. Jiřího Skoblíka 10. 4. 2014; (osobní archiv autora).

Závěr

Cílem práce bylo sestavit přehledně dějiny kostela svatého Ignáce z Loyoly v Praze na Karlově náměstí a přilehlé jezuitské rezidence v období komunistického režimu v naší zemi, tedy v letech 1950–1990. Jelikož nebyly k dispozici kroniky, musela být celá práce postavena hlavně na rozhovorech s dosud žijícími pamětníky. Přesto se v průběhu zpracování objevila vodítka, která mne přivedla až k pramenům v archivech. Na základě toho došlo k porovnání archiválií s prameny získanými ústním rozhovorem s pamětníky. V některých případech se výpovědi shodovaly, v některých lišily. Odlišné byly hlavně v těch věcech, které mohly poškodit církev. Například výpověď z návštěvy Matky Terezy. Ve spisech StB se uvádí, že když věřící vycházeli z kostela, zablokovali dopravu v Ječné ulici. Skutečnost byla ovšem taková, jak se shodují pamětníci, že ulice byla z důvodů rekonstrukce zcela uzavřena a žádný provoz na ni nebyl.

Jak je z práce patrné, po zrušení klášterů se z rezidence stal díky ministru Plojharovi a jeho aktivitám Kněžský domov. Ten opravdu ve svých počátcích sloužil pro ubytování mimopražských kněží, jejich hospodyň a posléze i pro ubytování řeholních sester. Kněžský domov pak převzala do svých rukou Česká katolická charita, která dům využívala i jinak než jen pro ubytování duchovních. Například zde sídlila redakce časopisu Duchovní pastýř aj. V osmdesátých letech se plánovala rekonstrukce celého domu i s různými přístavbami a přestavbami. Nicméně k realizaci tohoto nápadu nikdy nedošlo.

Kostel si po nuceném odchodu jezuitů žil dále svůj život. Pravdou je, že hned po vyhnání řeholníků, jejichž zakladatelem byl sv. Ignác, lidé z kostela odešli, postupem času se tam však opět vrátili. Bylo to dáno mimo jiné i strategickým umístěním kostela. Na Karlovo náměstí se totiž mohlo dojet nejen tramvají, ale i autobusem, trolejbusem a v polovině 80. let už i metrem. Díky tomu to v kostele žilo. Ať už to byla změna po 2. vatikánském koncilu, či v 60. letech založení skupiny Poutník, návrat jezuitů, jejich následné opětovné odstranění, návštěva Matky Terezy za působení P. Jiřího Skoblíka nebo spousta dalších akcí, které se tam děly. Patří k tomu i opravy a veškeré náležitosti, které jsou spojeny s provozem chrámu.

Přestože pramenná situace nebyla dobrá, podařilo se leccos zjistit a objasnit a to také díky výpovědi pamětníků. Co se týká jejich informací, nepodařilo se mi od nich zjistit více, o době působení P. Kasana. Všichni se totiž shodli na tom, že po odchodu jezuitů,

na protest proti tomuto rozhodnutí, odešli i oni. A pokud některý z pamětníků z kostela neodešel a zůstal i za působení P. Kasana, je buď již po smrti, nebo byl v té době v dětském věku, a proto si nemůže nic pamatovat. A tak jsem se v tomto studovaném období musel spolehnout jenom na informace z archivních pramenů a literatury.

V této diplomové práci je několik témat, která by stála za hlubší prozkoumání. Například Družinská kaple, která za dob totality sloužila jako sklad materiálu a hlavně zboží pro prodejnu České katolické charity v Ječné ulici. O tuto kapli se dohadovala duchovní správa s vedením České katolické charity. Protože však cílem práce bylo popsat dějiny farnosti a Kněžského domova, záměrně jsem se hlubšímu zpracování tohoto tématu vyhnul.

Domnívám se, že se v této práci podařilo vytvořit ucelený přehled dějin kostela sv. Ignáce i rezidence jezuitů v době komunistického režimu v letech 1950–1989. Tedy sepsat jakousi kroniku kostela a rezidence, která v tomto období není vedena.

Seznam literatury

A. Archivní prameny

Archiv bezpečnostních složek České republiky

- Spisový fond X. správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti, složky 775, 779, 795
- Spisový fond X správy SNB, odbor 5, církevní a náboženské společnosti; Složka 906

Archiv České provincie TJ

- DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. Petr Koutecký
- Nerealizované projekty, Kněžský domov
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny); Dopis otce provinciála Šilhana
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/1
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1950/2
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/4-5
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/6-7
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1951/10-11
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1954/21
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1956/30
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1958/42
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1959/48
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/65
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1968/66
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/68
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/69
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1969/70
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1970/74
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1971/77
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1971/78
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1975/94
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1975/95
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1984/132
- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1986/139

- NUNTII 1950-1969; č. 1-70 (z ciziny) 1990/150
- Osobní složka Mikulášek František TJ
- Osobní složka Mikulášek František TJ
- Osobní složka Plaček Bohumil TJ
- Osobní složka Polách Ota TJ
- Osobní složka Sukop Josef TJ
- Osobní složka Zelený Norbert TJ
- Osobní složka Koutecký Petr TJ
- SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce

- Složka DS20
- Smlouva o výpůjčce č. D/23/000279/98

Archiv kostela sv. Ignáce

- složka K4
- složky K8, K9
- složka K11
- složka K14
- složky K16, K17
- složka K24
- složka K29
- složka K42
- složka K46
- složky K47, K48
- složka K49
- složky K82, K83
- složka K115

Archiv Školských sester de Notre Dame

- Zakládací kniha

Národní archiv ČR v Praze

- fond Karel Kašák, karton 50, složka 34; II52 večer v Plojharově vile v Bubenči
- fond MK-SPVC
  - Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-STYKY SE SPVC 1976-1984, 1986
  - Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-ORGANIZACE 1967-1990
  - Karton 148, SLOŽKA - ŘKC, ČKCH-ORGANIZACE, 1974-89

- Karton 149, SLOŽKA ŘKC ČKCH – MAJETKOPRÁVNÍ 1971-1987
- Karton 152, SLOŽKA - ŘKC-ČKCH ZAŘÍZENÍ 1968-86
- Karton 175, SLOŽKA ŘKC ČKCH – JEDNOTLIVÉ CHARITNÍ DOMOVY 1974-1989

Archiv pražského arcibiskupství (APA)

- personální listy, složka Mikulášek František
- personální listy, složka Panuška František
- personální listy, složka Sukup Josef
- personální listy, složka Sedláček Miroslav
- personální listy, složka Vágner Miroslav
- personální listy, složka Wenzel Jeroným Karel

B. Primární literatura

Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010, díl III. – Lexikon; Arcibiskupství pražské 2013, díl I – almanach A – L

Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010, díl III. – Lexikon; Arcibiskupství pražské 2013, díl II – almanach M – Ž

Almanach duchovních Arcidiecéze pražské a Lexikon farností Arcidiecéze pražské 1948-2010, díl III. – Lexikon; Arcibiskupství pražské 2013, díl III

BALÍK, Stanislav, HANUŠ, Jiří; *Katolická církev v Československu 1945-1989*; Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) 2007, ISBN 978-80-7325-130-7

MIKULÁŠEK, František SJ; *Za zdí a bez zdí, (vzpomínky známého jezuity dlouho vězněného pro víru komunisty)*; řád 1992

NOVOTNÝ, Vojtěch; *Maximální křesťanství Adolf Kajpr SJ a list Katolík*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, ISBN 9788024620473

NOVOTNÝ, Vojtěch; *Teologie ve stínu; Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2007, ISBN 978-80-246-1308-6

PAVLÍK, Jan; *Budou vás vydávat soudům; Dějiny české provincie T.J. v době komunistického útlaku v letech 1950-1990*; Societas Praha 1995

PAVLÍK, Jan; *VZPOMÍNKY na zemřelé jezuitu v Čechách, na Moravě a v moravském Slezsku od roku 1814*, Centrum Alletti, Olomouc 2011, ISBN 978-80-7412-067-1

C. Sekundární literatura

ARMBRUSTER, Ludvík v rozhovoru s Alešem Palánem; *Tokijské květy*; Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří, 2011, ISBN 987-80-7195-078-3

BÁRTA, Jan; *Dana Němcová: Lidé mého života*; Portál, Praha 2003, ISBN 80-7178-759-0

CUHRA, Jaroslav; *Československo-vatikánská jednání 1968-1989*; Ústav pro soudové dějiny AV ČR, 2001, ISBN 80-7285-008-3

HOLAS, Antonín; *Mých prvních šedesát let v Tovaryšstvu Ježíšovu*; edice čeští jezuité, svazek 21, nakladatelství Velehrad 2004, ISBN 80-86715-28-0

HORYNA, Mojmir, OULÍKOVÁ, Petra; *Kostel svatého Ignáce, Praha – Nové Město*, Karmelitánské nakladatelství 2006, ISBN 80-7195-060-2

NOVOTNÝ, Vojtěch; *Česká katolická eklesiologie druhé poloviny 20. století*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2007, ISBN 978-80-246-1493-9

NOVOTNÝ, Vojtěch; *Katolická teologická fakulta 1939-1990; Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*; univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2007, ISBN 978-80-246-1369-7

PITRUN, Bernard; *Jadrné memento: životopisný nástin českého provinciála jezuitů Leopolda Škarka SJ (1874–1968)*, Olomouc 2008, ISBN: 978-80-86715-98-8

VAŠKO, Václav; *Dům na skále 1–3*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 2004, 2007, 2008

VAŠKO, Václav; *Ne vším jsem byl rád*; Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří 1999, ISBN 80-7192-389-3

VAŠKO, Václav; *Neumlčená. Kronika katolické církve v Československu po druhé světové válce I*; Zvon, Praha 1990, ISBN 80-7113-000-1

VAŠKO, Václav; *Neumlčená. Kronika katolické církve v Československu po druhé světové válce II*; Zvon, Praha 1990, ISBN 80-7113-035-4

VLČEK, Vojtěch; *Perzekuce mužských řádů a kongregací komunistickým režimem 1948–1964*, Olomouc 2004, ISBN: 80-7266-179-5

D. Články

- AMBROS, Pavel. Dědici i tvůrci. Jezuité v Českých zemích v letech 1851–2005, *Teologické texty* 2006, roč. 28, č. 3. Dostupné také [26. 4. 2015] <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2006-3/Dedici-i-tvurci-Jezuited-v-Ceskyh-zemich-v-letech-1851-2005.html>
- BLABLA, Jan. Vzpomínky regenschoriho, *Psalterium* 2009, roč. 3, č. 5, s. 1-2; 10-11.
- DUCHOVNÍ PASTÝŘ: *měsíčník katolického duchovenstva*, roč. 1, 1951 a roč. 2, 1952. [Praha]. Hnutí vlasteneckých kněží, 1951-1952. [307+169=476s.]
- JEZUITÉ 2001; P. Bohumil Plaček, SJ, zemřel, *Jezuité* 2001, roč. 10, č. 1, s. 6
- KUNERT, Robert. Noviciát tehdy neexistoval, *Jezuité* 2007, roč. 16, č. 4, s. 4-6. Dostupné také [26. 4. 2015] http://www.jesuit.cz/soubory/bulletin/2007_04.pdf
- LÍZNA, František. Příspěvek P. Františka Lízny na setkání scholastiků Velehrad 28. 12. 1993, *Jezuité* 1994, roč. 3, č. 1, s. 14-17
- MALINOVÁ, Lucie; Průběh první etapy Akce K v Praze – zrušení klášterů v roce 1950, *Sborník katolické teologické fakulty*, svazek 5. Praha: Karolinum, 2003
- Informace o církvi. Návštěva Matky Terezy z Kalkaty v Československu; *Informace o církvi* 1984, č. 12, s. 4-5. Dostupné také [26. 4. 2015] http://www.scriptum.cz/informace_o_cirkvi/informace_o_cirkvi_1984_12.pdf
- NÁVŠTĚVA ROGERA SCHUTZE V PRAZE, *Teologické texty* 2008, roč. 30, č. 3. Dostupné také [10. 2. 2015] <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2008-3/Navsteva-Rogera-Schutz-v-Praze.html>
- OPATRŇÝ, Aleš. Jak byl ctěn koncil v Čechách a na Moravě, *Teologické texty* 2003, roč. 25, č. 1. Dostupné také [31. 3. 2014] <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2003-1/Jak-byl-cten-koncil-v-Cechach-a-na-Morave.html>
- OVEČKA, Petr. František Šilhan, *Jezuité* 2005, roč. 14, č. 1, s. 6. Dostupné také [26. 4. 2015] http://www.jesuit.cz/soubory/bulletin/2005_06.pdf
- PAVLÍK, Jan. Ad multos annos, P. Jan Pavlík SJ – 50 let kněžství, *Jezuité* 1993, roč. 2, č. 3, s. 82
- PAVLÍK, Jan. Vzpomínky na setkání s P. Šilhanem, *Jezuité* 2005 roč. 14, č. 1, s. 9. Dostupné také [26. 4. 2015] http://www.jesuit.cz/soubory/bulletin/2005_01.pdf
- REGNER, Jan. Ze dvou totalit na svobodu, *Jezuité* 2005, roč. 14, č. 6, s. 32. Dostupné také [26. 4. 2015] http://www.jesuit.cz/soubory/bulletin/2005_06.pdf

ROKOVSKÝ, Jaroslav. Amnestie 1960, *Paměť a dějiny* 2011, roč. 5, č. 1, s. 43-47.
<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/pamet-dejiny/pad1101/036-054.pdf>

SLAVICKÝ Tomáš; Je důvod k oslavě a poděkování. Padesátiny pražského Svatoignáckého sboru, *Psalterium* 2010, roč. 4, č. 6, s. 17

STŘÍBRNÝ, Jan. Zatčení, *Jezuité* 2005, roč. 14, č. 1. Dostupné také [26. 4. 2015]
http://www.jesuit.cz/soubory/bulletin/2005_01.pdf

VLČEK Vojtěch; Likvidace mužských řádů v českých zemích v 50. letech ve středoevropském kontextu, aneb Ochraníme vás před hněvem pracujícího lidu, *Securitas imperii* 2011, č. 2, s. 144–157. Dostupné také [26. 4. 2015]
<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/publikace/securitas-imperii/no19/144-157.pdf>

E. Ostatní zdroje

CAHA 2004, CAHA Lukáš, Náboženská matice, její vývoj a právní postavení, (diplomová práce na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), České Budějovice 2004

Elektronická kopie knihy Mandzák, Daniel Anastáz „*Agent a špion Vatikánu*“; *Redemptorista Ján Ivan Mastiliak – slovenský účastník monsterprocesu proti A. A. Macháľkovi a spol.* [26-4-2015] http://www.upn.gov.sk/publikacie_web/agent-a-spion-vatikanu.pdf Internetové stránky časopisu *Teologické texty*; <http://www.teologicketexty.cz/>

Oficiální stránky *Arcibiskupství pražského*; [3. 11. 2014] <http://www.apha.cz/zemrel-p-vaclav-veselyyy>

Oficiální stránky *České katolické charity*; [25. 4. 2015] <http://dchb.charita.cz/diecezni-charita-brno/historie-charity-pred-rokem-1990/>

Oficiální stránky *Českého rozhlasu 1*; [6. 3. 2015] http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/duchovnihudba/_zprava/radost-ze-sluzby-14-rozhovory-s-janem-blablou--654432

Oficiální stránky *farnosti Velehrad*; [24. 3. 2014] <http://www.farnostvelehrad.cz/dokument/Papez-na-Velehrade-154/>

Oficiální stránky *Grécko-katolickéj farnosti Sabinov*; [26. 4. 2015] http://www.greckokat-sabinov.sk/modules.php?name=grk_Historia1

Oficiální stránky *Katolické teologické fakulty*; [11. 3. 2014] <http://www.ktf.cuni.cz/KTF-137.html>

Oficiální stránky *Katolického týdeníku*; [29. 1. 2015] <http://www.katyd.cz/clanky/natom-kole-se-v-ostrave-jezdi-dodnes.html>

Oficiální stránky *Kongregácie najsvätejšieho Vykupiteľa – REDEMPTORISTI*; [26. 4. 2015] <http://www.redemptoristi.nfo.sk/index.php/historicky-kalendar-redemptoristov>

Oficiální stránky *kongregace Redemptoristů*; [25. 4. 2015] <http://cssr.cz/cz/page/151>

Oficiální stránky *Paměť národa*; [20. 2. 2015] <http://www.pametnaroda.cz/story/kunes-pavel-1937-2353>

Oficiální stránky *skupiny Poutníci*; [7. 12. 2014] <http://www.abcsvatych.com/mp3/poutnici.htm>

Otevřená encyklopedie *Wikipedie*; [27. 11. 2014] http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Panu%C5%A1ka

Seznam vyobrazení

Obrázek 1: Pokoj v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 2: Refektář v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 3: Čítárna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 4: Klubovna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 5: Knihovna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 6: Spirituál Kněžského domova P. Sahan ve zpovědnici v kostele; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 7: Ministr Plojhar při otevírání Kněžského domova; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 8: Otevírání Kněžského domova, stojící muž v kravatě ministr Fierlinger; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 9: Patron Kněžského domova, biskup Eltschkner; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 10: P. Kasan s ministranty v sakristii kostela sv. Ignáce; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 11: P. Kasan během svatebního obřadu; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 12: Pohřeb P. Kasana na Olšanech; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 13: P. Miroslav Vágner; archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Vágner Miroslav

Obrázek 14: Břimování v roce 1966. Zleva: P. Veselý, pan biskup Tomášek a P. Kuneš; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 15: Společné foto jezuitů v roce 1968, při příležitosti návštěvy otce generála Arrupeho; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 16: Udělování novokněžského požehnání po svěcení P. Pavla Táborského a P. Josefa Smoly u sv. Ignáce dne 26. 12. 1970. Zleva: Jindřich Táborský, P. Pavel Táborský, P. Kuneš a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 17: P. Veselý během mše svaté u sv. Ignáce: archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 18: Skupina Poutníci zpívající během mše svaté; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 19: O pouti 31. 7. 1968. Zleva P. Mikulášek, pan biskup Matoušek a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 20: O pouti 31. 7. 1968. Zleva P. Mikulášek, pan biskup Matoušek a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 21: Velikonoce 1973. Zleva P. Táborský, P. Plaček a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 22: O pouti 31. 7. 1969. Zleva P. Plaček a pan biskup Tomášek

Obrázek 23: P. Sukop se chystá na mši. Asistuje mu pan kostelník Jindřich Táborský st.; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 24: Během bohoslužby. Zleva P. Táborský, P. Zelený a P. Sukop; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 25: P. Skoblík a fr. Novák během křestních obřadů; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 26: P. Skoblík během liturgie; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 27: ThDr. P. František Panuška CSsR; Otevřená encyklopedie Wikipedie [27. 11. 2014] http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Panu%C5%A1ka

Obrázek 28: P. Petr Koutecký SJ; Archiv České provincie TJ, složka DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. Petr Koutecký

Obrázek 29: P. František Krásenský; Archiv České provincie TJ; DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. František Krásenský

Obrázek 30: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 31: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 32: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 33: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 34: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 35: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 36: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 37: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 38: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 39: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 40: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 41: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 42: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 43: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, lom v Mšeném, kde byl vybrán kámen pro zhotovení kopií soch; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 44: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 45: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, vyzdvižení nových soch; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 46: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, původní umístění originálů ve dvoře rezidence; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 47: Současné umístění originálů soch ve dvoře rezidence; osobní archiv autora

Obrázek 48: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 49: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 50: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 51: Pohled na kůr po demontáži varhan v roce 1988; archiv kostela sv. Ignáce, složka K115

Obrázek 52: Rekonstrukce kůru v roce 1988; osobní archiv autora

Obrázek 53: Rekonstrukce kůru v roce 1988; osobní archiv autora

Obrázek 54: Plán na přestavbu Kněžského domova, přízemí; Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 55: Plán na přestavbu Kněžského domova, 1. patro; Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 56: Plán na přestavbu Kněžského domova, Východní průčelí; archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 57: Podoba bývalé Lurdské jeskyně; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 58: Současná podoba Lurdské jeskyně; osobní archiv autora

Obrázek 59: Staré jesličky u sv. Ignáce; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

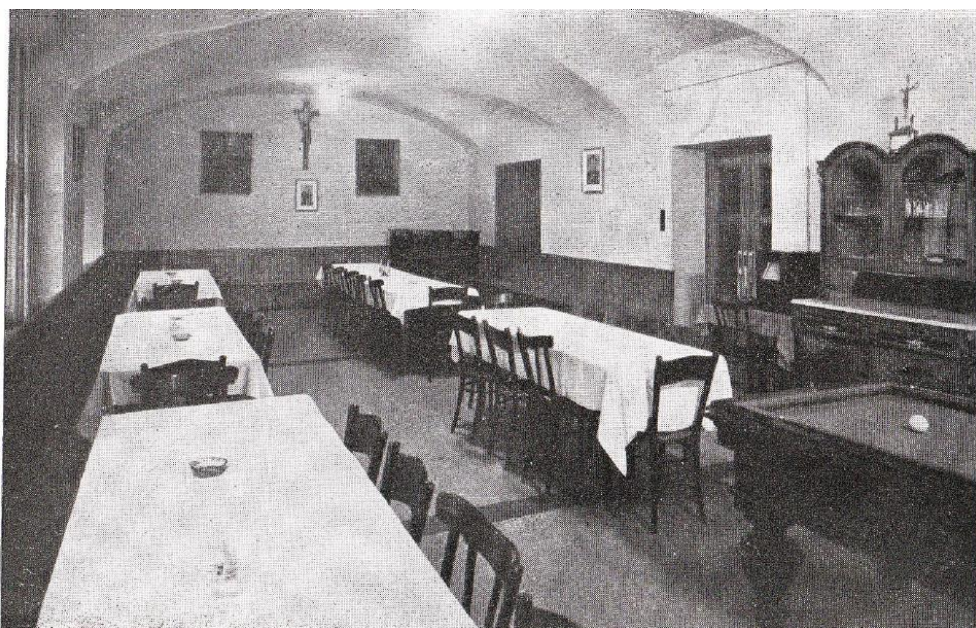
Obrázek 60: Jesličky u sv. Ignáce od Františka Charváta z let 1949–195č; osobní archiv autora

Obrázek 61: Cedulka s informacemi o jesličkách; osobní archiv autora

Obrazová příloha

Obrázek 1: Pokoj v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 2: Refektář v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

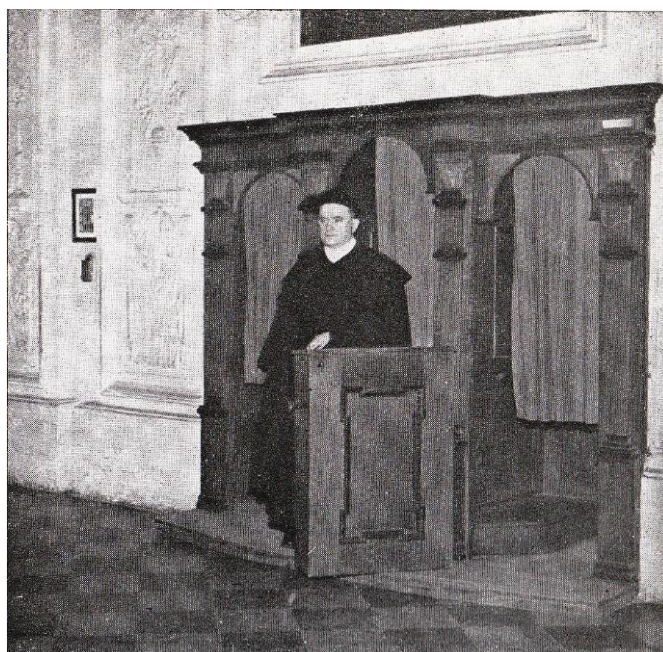
Obrázek 3: Čítárna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 4: Klubovna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 5: Knihovna v Kněžském domově; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

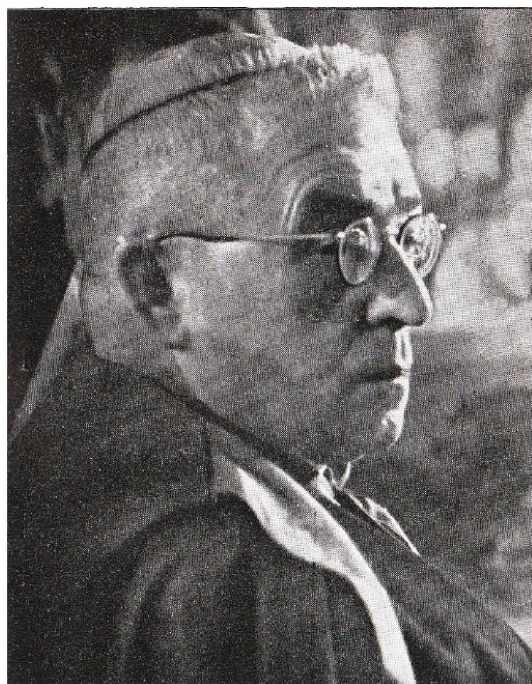
Obrázek 6: Spirituál Kněžského domova P. Sahan ve zpovědnici v kostele; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

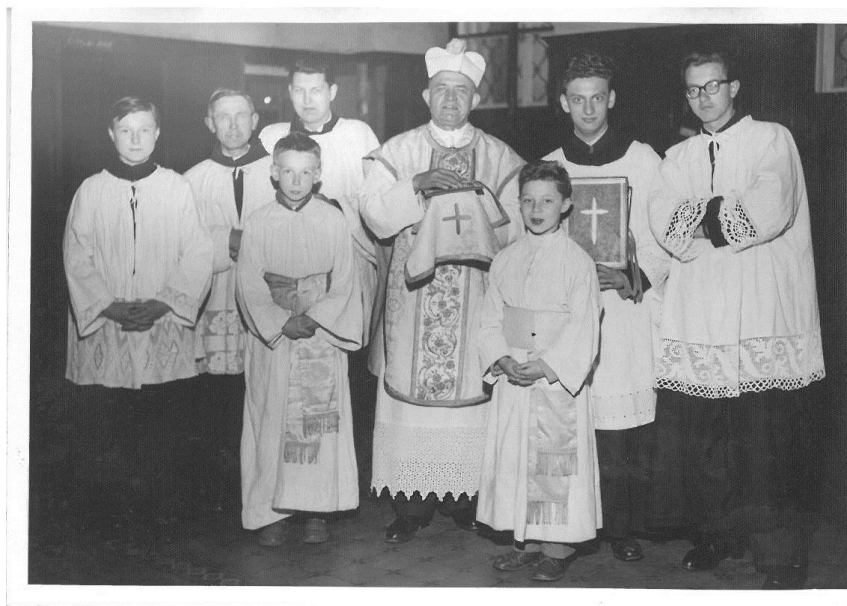
Obrázek 7: Ministr Plojhar při otevírání Kněžského domova; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 8: Otevírání Kněžského domova, stojící muž v kravatě ministr Fierlinger; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 9: Patron Kněžského domova, biskup Eltschkner; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 10: P. Kasan s ministranty v sakristii kostela sv. Ignáce; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 11: P. Kasan během svatebního obřadu; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 12: Pohřeb P. Kasana na Olšanech; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 13: P. Miroslav Vágner; Archiv pražského arcibiskupství (APA), personální listy, složka Vágner Miroslav

Obrázek 14: Břmování v roce 1966. Zleva: P. Veselý, pan biskup Tomášek a P. Kuneš; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 15: Společné foto jezuitů v roce 1968, při příležitosti návštěvy otce generála Arrupeho; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 16: Udělování novokněžského požehnání po svěcení P. Pavla Táborského a P. Josefa Smoly u sv. Ignáce dne 26. 12. 1970. Zleva: Jindřich Táborský, P. Pavel Táborský, P. Kuneš a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

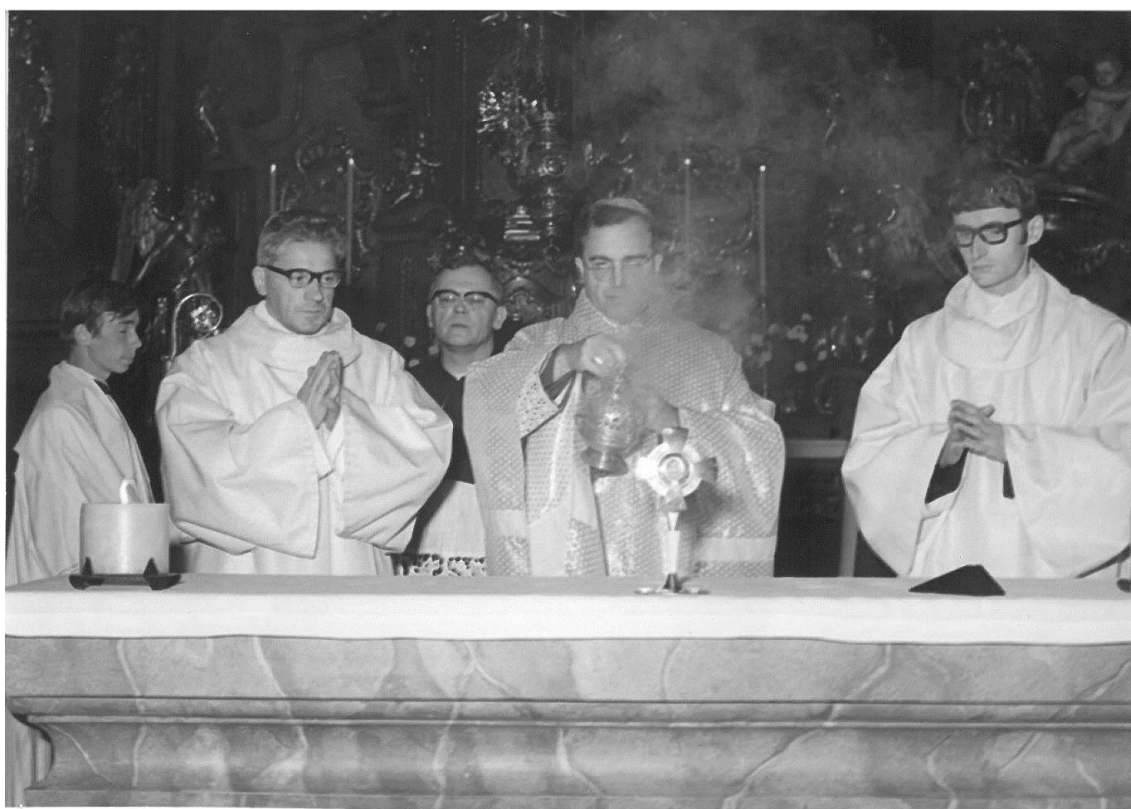
Obrázek 17: P. Veselý během mše svaté u sv. Ignáce: archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

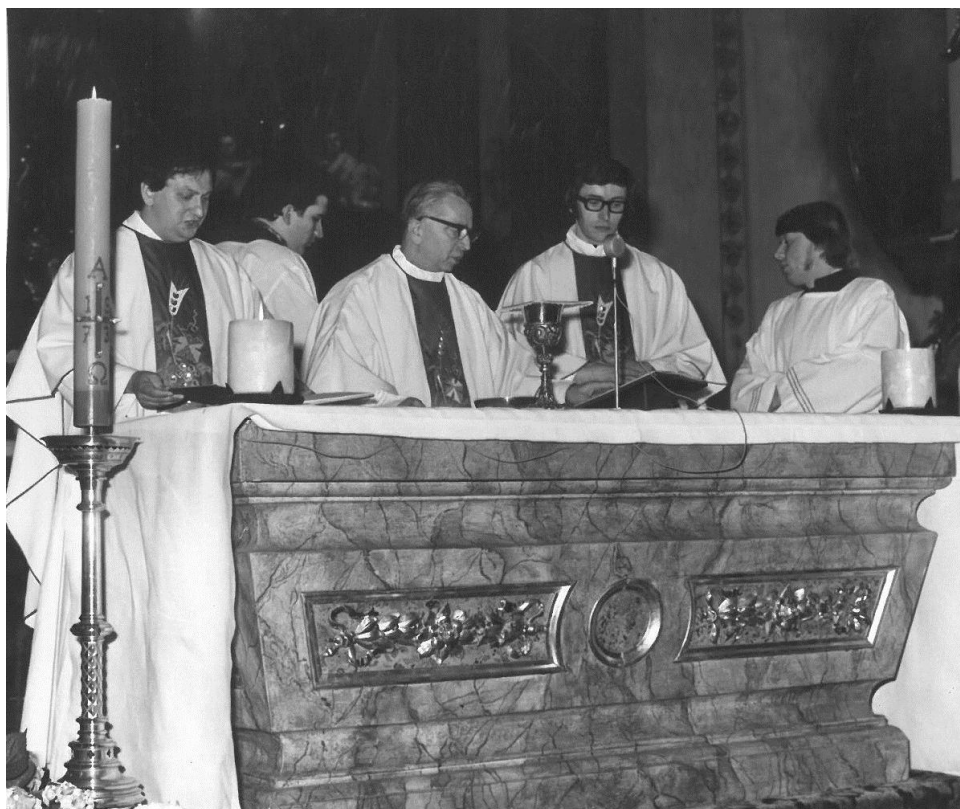
Obrázek 18: Skupina Poutníci zpívající během mše svaté; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 19: O pouti 31. 7. 1968. Zleva P. Mikulášek, pan biskup Matoušek a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 20: O pouti 31. 7. 1968. Zleva P. Mikulášek, pan biskup Matoušek a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

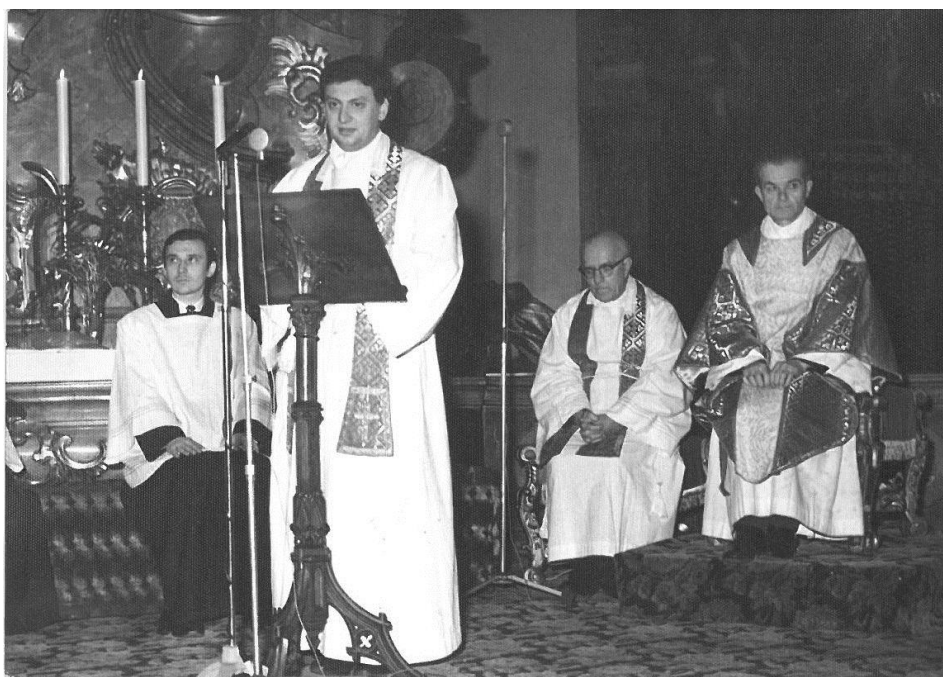
Obrázek 21: Velikonoce 1973. Zleva P. Táborský, P. Plaček a P. Veselý; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 22: O pouti 31. 7. 1969. Zleva P. Plaček a pan biskup Tomášek

Obrázek 23: P. Sukop se chystá na mši. Asistuje mu pan kostelník Jindřich Táborský st.; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 24: Během bohoslužby. Zleva P. Táborský, P. Zelený a P. Sukop; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 25: P. Skoblík a fr. Novák během křestních obřadů; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 26: P. Skoblík během liturgie; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 27: ThDr. P. František Panuška CSsR; Otevřená encyklopedie Wikipedie
[27. 11. 2014] http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Panu%C5%A1ka

Obrázek 28: P. Petr Kouček SJ; Archiv České provincie TJ; DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. Petr Kouček

Obrázek 29: P. František Krásenský; Archiv České provincie TJ; DEFUNCTI K (4) po r. 2000, složka P. František Krásenský

Obrázek 30: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 31: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 32: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 33: Návštěva Matky Terezy 9. 11. 1984; Archiv České provincie TJ, složka SV. IGNÁC, rezidence, kostel, kolej, seznam knih bývalé Knihovny u sv. Ignáce

Obrázek 34: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století;
archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 35: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století;
archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 36: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 37: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 38: Stav kostela před rekonstrukcí v sedmdesátých letech minulého století; archiv kostela sv. Ignáce, složka K47

Obrázek 39: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 40: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 41: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 42: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 43: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, lom v Mšeném, kde byl vybrán kámen pro zhotovení kopií soch; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 44: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 45: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, vyzdvížení nových soch; archiv kostela sv. Ignáce, složka K83

Obrázek 46: Rekonstrukce portiku a výroba dvou kopií jezuitských světců v roce 1972, původní umístění originálů ve dvoře rezidence; osobní archiv Jindřicha Táborského

Obrázek 47: Současné umístění originálů soch ve dvoře rezidence; osobní archiv autora

Obrázek 48: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

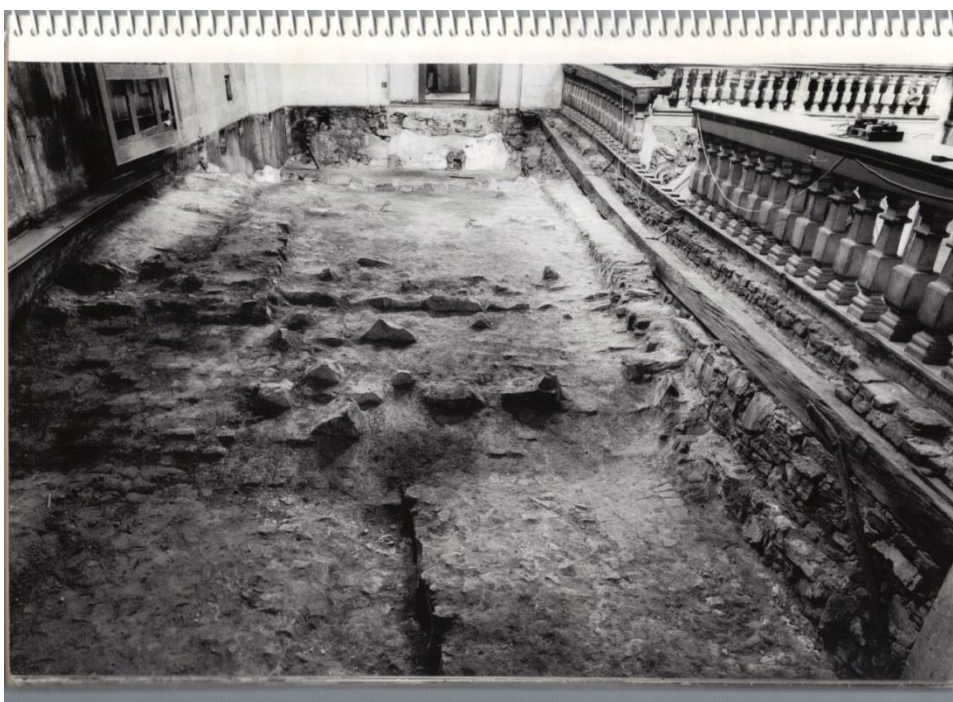
Obrázek 49: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

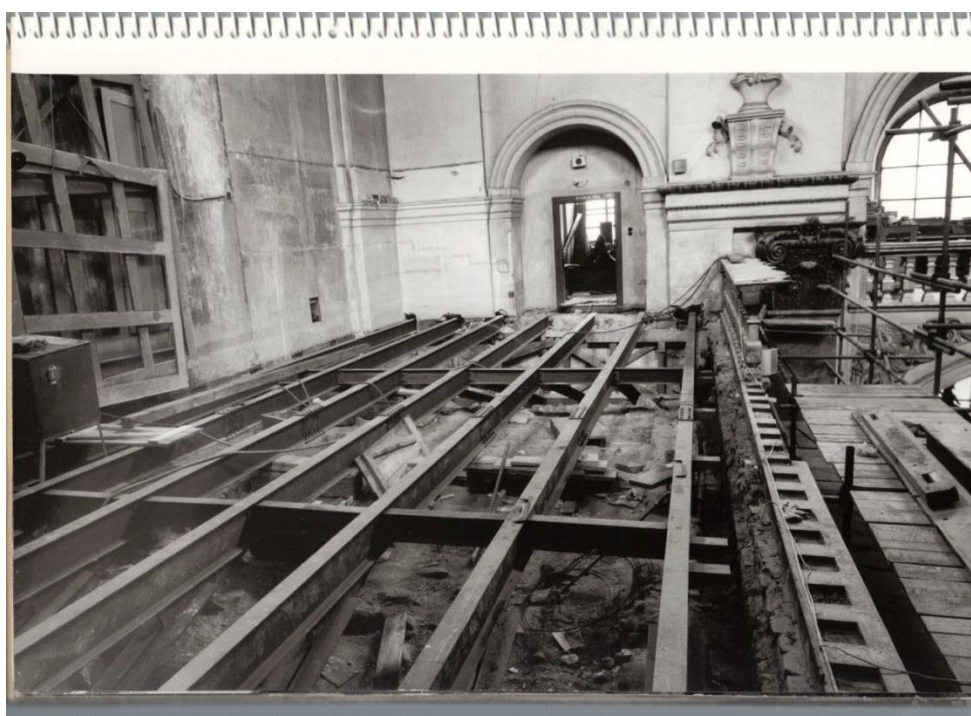
Obrázek 50: Tematické výzdoby fr. Slezáka; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

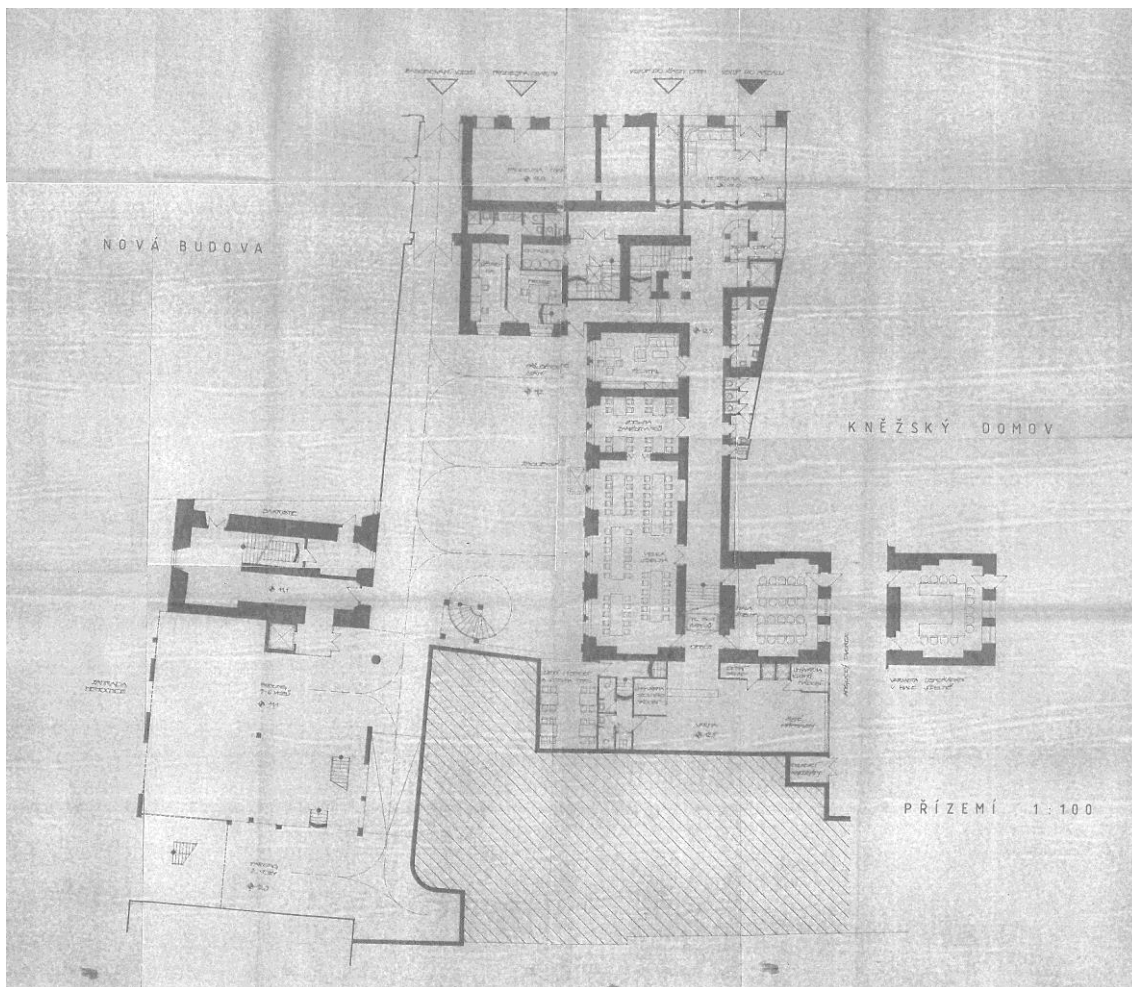
Obrázek 51: Pohled na kůr po demontáži varhan v roce 1988; archiv kostela sv. Ignáce, složka K115

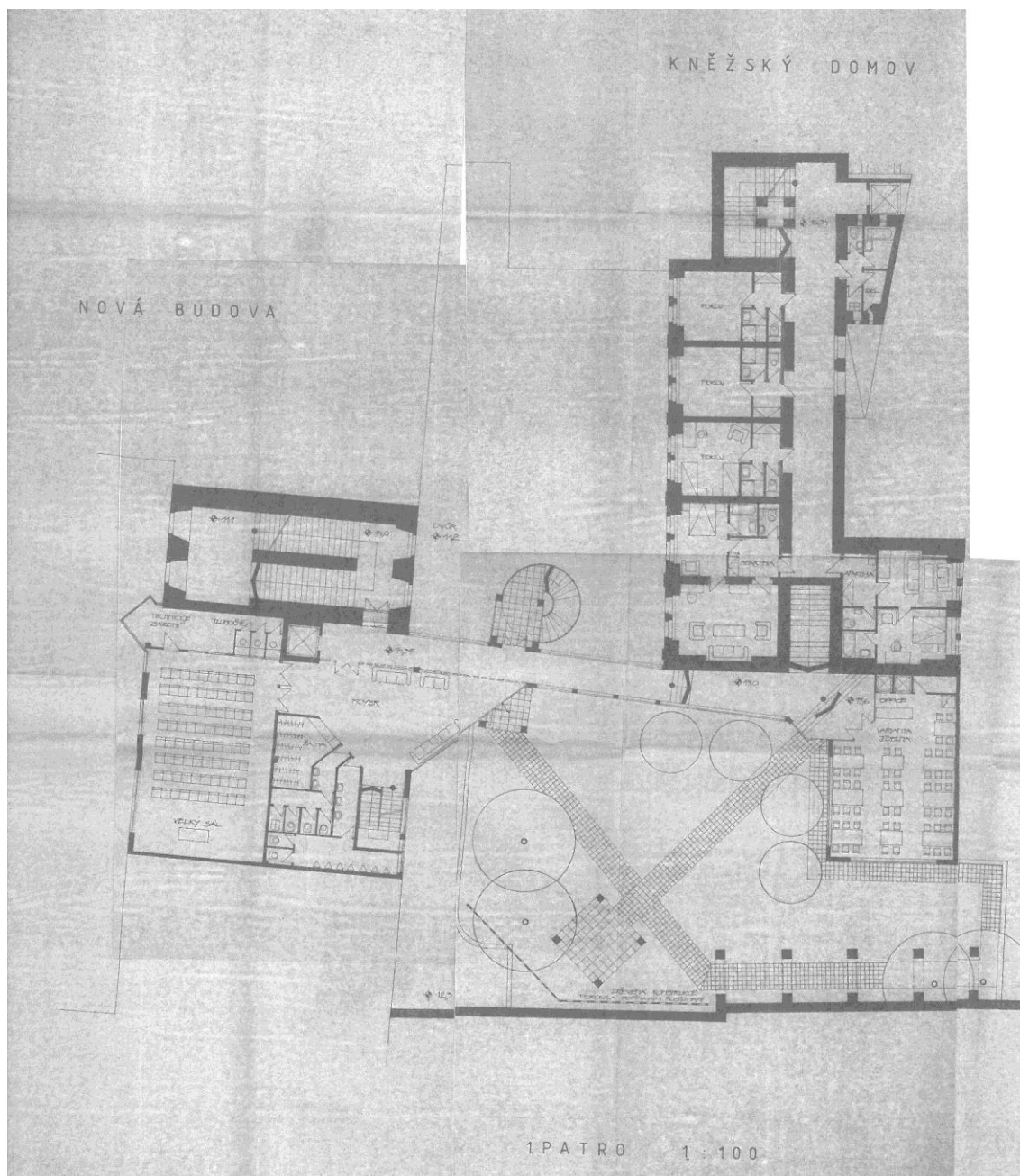
Obrázek 52: Rekonstrukce kůru v roce 1988; osobní archiv autora

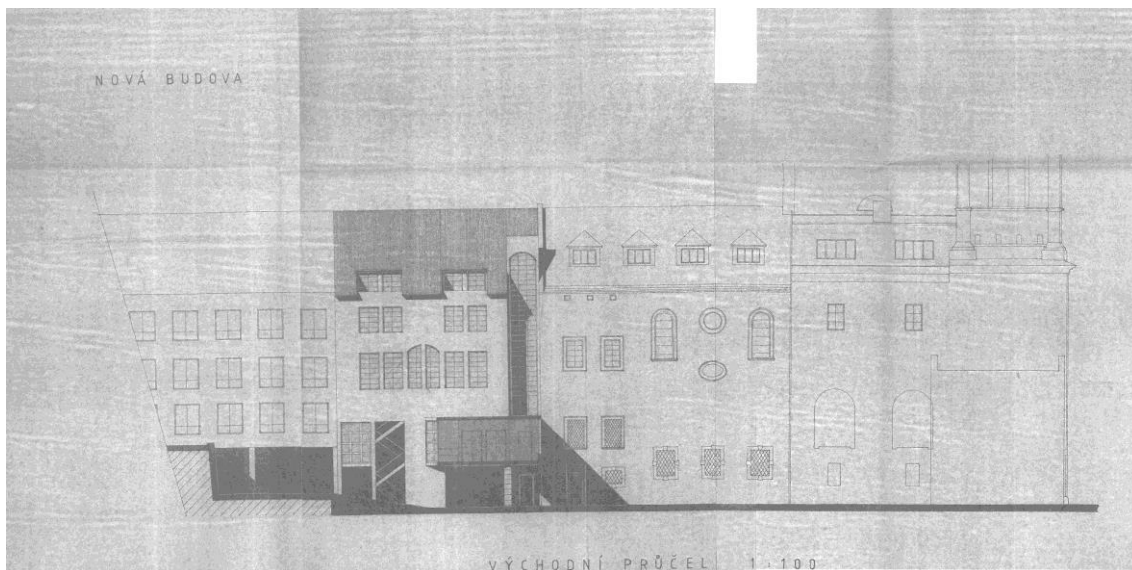
Obrázek 53: Rekonstrukce kůru v roce 1988; osobní archiv autora

Obrázek 54: Plán na přestavbu Kněžského domova, přízemí; Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 55: Plán na přestavbu Kněžského domova, 1. patro; Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 56: Plán na přestavbu Kněžského domova, Východní průčelí; Archiv České provincie TJ, složka – Nerealizované projekty, Kněžský domov

Obrázek 57: Podoba bývalé Lurdské jeskyně; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 58: Současná podoba Lurdské jeskyně; osobní archiv autora

Obrázek 59: Staré jesličky u sv. Ignáce; archiv duchovní správy u kostela sv. Ignáce, složka DS20

Obrázek 60: Jesličky u sv. Ignáce od Františka Charváta z let 1949 – 1954; osobní archiv autora

Obrázek 61: Cedulka s informacemi o jesličkách; osobní archiv autora